

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

วิทยานิพนธ์
ของ
ไอรดา พิมล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

สิงหาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

วิทยานิพนธ์
ของ
ไอรดา พิมล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
สิงหาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

**FACTORS AFFECTING PEOPLE’S POLITICAL PARTICIPATION IN MUEANG
SAKON NAKHON DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE**

**BY
IRADA PHIMON**

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Public Administration Degree in Public Administration
at Sakon Nakhon Rajabhat University**

August 2025

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ บัณฑิตที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร
จังหวัดสกลนคร
ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ ไอรดา พิมล

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบ กรรมการสอบและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พ.ต.ท.ดร.ไวพจน์ กุลาชัย) และผู้ทรงคุณวุฒิ (รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง) ประธานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์
..... กรรมการสอบ กรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล) แต่งตั้งเพิ่มเติม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น) กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

..... กรรมการสอบ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร) แต่งตั้งเพิ่มเติม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร)
ประธานหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 26 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้อย่างดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญาครณ์ สวัสดิ์ไธสง ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาแนะนำ เสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมาตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการสอบเค้าโครงและสอบป้องกันทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พร้อมให้คำแนะนำ การพัฒนาวิธีดำเนินการวิจัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งบุคคลที่ผู้วิจัยได้อ้างอิงทางวิชาการตามที่ปรากฏในบรรณานุกรม

ขอขอบพระคุณท่านนักดาบในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ที่ให้ความอนุเคราะห์และความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ตลอดจนประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ทุกท่าน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และญาติพี่น้องทุกท่านที่คอยช่วยเหลือสนับสนุนทั้งด้านกำลังใจและกำลังทรัพย์ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำ และคอยให้กำลังใจตลอดมา นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลืออีกหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบคุณทุกท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่บิดา มารดาของผู้วิจัย และบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถดำรงตนและบรรลุผลสำเร็จในปัจจุบัน

ไอรดา พิมล

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
ผู้วิจัย	ไอรดา พิมล
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญาครณ์ สวัสดิ์โธสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น
ปริญญา	รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ค่านิยมและความเชื่อ รองลงมาคือ ความสัมพันธ์ทางสังคม การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง อิทธิพลของสื่อ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความไว้วางใจในรัฐบาล

2. ปัจจัยด้านอิทธิพลของสื่อและค่านิยมและความเชื่อมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 31.10 ($R^2=.311$) ยกเว้น

ปัจจัยด้านความไว้วางใจในรัฐบาล ความสัมพันธ์ทางสังคม และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

คำสำคัญ : ความไว้วางใจในรัฐบาล, ความสัมพันธ์ทางสังคม, อิทธิพลของสื่อ, ค่านิยมและความเชื่อ, การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง, การมีส่วนร่วมทางการเมือง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

TITLE	Factors Affecting People's Political Participation in Mueang Sakon Nakhon District, Sakon Nakhon Province
AUTHOR	Irada Phimaon
ADVISORS	Assoc. Prof. Dr. Sanyasorn Swasthaisong Asst. Prof. Dr. Lamai Romyen
DEGREE	M.P.A. (Public Administration)
INSTITUTE	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2025

ABSTRACT

The purposes of the research included the followings: 1) To study the level of political participation and various factors affecting political participation of people in Muang Sakon Nakhon District, Sakon Nakhon Province. 2) To study the influence of various factors affecting the political participation of people in Muang Sakon Nakhon District, Sakon Nakhon Province. The sample group consisted of 400 eligible voters in Muang Sakon Nakhon District, Sakon Nakhon Province. The tool used for data collection was a questionnaire and statistics employed for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Multiple Regression, Analysis.

The research revealed these results:

1. Political participation of people in Muang Sakon Nakhon District, Sakon Nakhon Province, is generally at a moderate level. Factors affecting political participation of people in Muang Sakon Nakhon District, Sakon Nakhon Province, the aspect with the highest average value is values and beliefs, followed by social relationships. Perception of political information, influence of media, and the lowest mean value was trust in the government.

2. Factors such as media influence and values and beliefs significantly influenced political participation among residents in Mueang Sakon Nakhon District, Sakon Nakhon Province, at a statistically significant level ($p < .01$). By being able to jointly predict the level of political participation of people in Muang Sakon Nakhon

District, Sakon Nakhon Province, at 31.10 percent. ($R^2=.311$) Except for factors of trust in government, social relations and access to political information.

Keyword : Trust in government, social relationships, media influence, values and beliefs, political information awareness, political participation

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
กรอบแนวคิดของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	12
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ...	25
บริบทเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
วิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
การวิเคราะห์ข้อมูล	59
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	60
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	63
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	88
สรุปผลการวิจัย	88
อภิปรายผลการวิจัย	89
ข้อเสนอแนะการวิจัย	100
บรรณานุกรม	103
ภาคผนวก	114
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	115
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ	122
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	124
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม	140
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม	151
ประวัติย่อของผู้วิจัย	153

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	52
2 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	65
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือ ทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	68
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือ ทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านความไว้วางใจในรัฐบาล รายข้อ	69
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือ ทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม รายข้อ	70
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือ ทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านอิทธิพลของสื่อ รายข้อ	72
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือ ทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านค่านิยมและความเชื่อ รายข้อ	73
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือ ทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง รายข้อ	75
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้าน	77
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเลือกตั้ง รายข้อ .	78
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการรณรงค์หาเสียง รายข้อ	79

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเข้าร่วม กิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง รายชื่อ 80	80
13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการชุมนุมทาง การเมือง รายชื่อ 81	81
14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 83	83
15 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 85	85
16 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน 86	86

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	8
-------------------------------	---

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยกล่าวได้ว่าประชาชนมีอำนาจในการปกครองประเทศ แต่คงเป็นไปได้ที่ประชาชนทุกคนจะเข้าไปปกครองประเทศด้วยตนเองทุกคนได้ จึงต้องมอบอำนาจอธิปไตยที่มีให้กับผู้แทนซึ่งเข้าไปทำหน้าที่แทน หรืออาจเรียกว่าประชาธิปไตยตัวแทนซึ่งกระทำการผ่านการเลือกตั้ง จะเห็นได้ว่าการเลือกตั้งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากในการปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขั้นตอนการจัดการเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม ทั้งนี้ถือว่าการเลือกตั้งเป็นกระบวนการกลั่นกรองคัดเลือกผู้แทนเข้ามาบริหารบ้านเมือง หากประชาชนตระหนักถึงความสำคัญและเข้าใจสิทธิหน้าที่ในการเลือกตั้งก็จะได้ผู้แทนที่ดีมีคุณภาพ เพราะถือว่าการผ่านการกลั่นกรองจากประชาชนส่วนใหญ่ ผู้แทนก็พร้อมที่จะรักษารับผิดชอบการบริหารบ้านเมือง รวมทั้งกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และสำนึกในเจตนารมณ์การเป็นตัวแทนที่แท้จริง ชาติบ้านเมืองก็จะเจริญก้าวหน้า (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561)

ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ถือว่า อำนาจอธิปไตยเป็นอำนาจอสูงสุดในการปกครองประเทศ มีหลักการสำคัญที่ให้ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยอย่างแท้จริง การดำเนินกระบวนการใด ๆ ในระบอบประชาธิปไตย จะต้องได้รับความยินยอมจากประชาชนเป็นสำคัญ ซึ่งอาจจะเป็นในรูปแบบของประชาธิปไตยโดยตรง (Direct Democracy) ประชาธิปไตยแบบผู้แทน (Representative Democracy) หรือประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตยรูปแบบหนึ่งที่ถูกนำมาใช้มากขึ้นในปัจจุบัน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงทัศนะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน อีกทั้งจะทำให้ปัญหาและความต้องการของประชาชนได้รับการตอบสนองด้วยกระบวนการการมีส่วนร่วมของ

ประชาชนซึ่งเป็นการส่งเสริมให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น (ชยสร สมบุญมาก, 2559)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เป็นรูปแบบหนึ่ง ตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งเป็น “การปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน” โดยรัฐมีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในสังคมไทยเข้ามามีบทบาทในการ “ร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมสร้าง และร่วมตัดสินใจ” ดังที่รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 16 ว่าด้วยเรื่องการปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 (1) ได้บัญญัติเรื่องการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง โดยให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตย รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่างกัน และให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งและออกเสียง ประชามติโดยอิสระ ปราศจากการครอบงำ แต่ที่ผ่านมามีการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยของไทยที่มีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังถือว่าอยู่ในระดับที่น้อย เพราะประชาชนส่วนใหญ่หลังจากที่ไปลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาแล้ว ประชาชนจะมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านอื่น ๆ น้อย เช่น การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา การแสดงความคิดเห็นต่อการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การควบคุม และติดตามผลการบริหารงาน ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าการที่ประชาชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมการเลือกตั้งนั้น เพราะผู้บริหารท้องถิ่นนั้นไม่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่นหรือประชาชนมีทัศนคติทางการเมืองแบบเดิมโดยมองว่ากิจกรรมทางการเมืองเป็นเรื่องของผู้นำไม่เกี่ยวข้องกับตนเอง จึงไม่เข้ามามีบทบาทหรือมีส่วนร่วมเท่าที่ควร การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในระบอบประชาธิปไตยเพราะหลักสำคัญของประชาธิปไตย คือ เป็นการปกครองของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน ดังนั้น รัฐบาลผู้บริหารท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ จำเป็นต้องทำทุกวิถีทางที่จะก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในสังคมไทยให้มากที่สุด อย่างไรก็ตามแต่ละสังคมย่อมมีการกระทำทางการเมืองแตกต่างกันออกไปตามบริบทของสังคมนั้น ๆ เช่นว่าในสังคมหนึ่งถือว่าการมีส่วนร่วม

ร่วมทางการเมือง เป็นการกระทำที่เกิดจากความสมัครใจไม่ว่าจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ก็ตาม หรืออาจเกิดขึ้นเพียงบางครั้งคราวหรือต่อเนื่อง อาจถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ก็ได้ ดังนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นได้ทั้งการต่อต้านและการสนับสนุน เช่น การเดินประท้วง การก่อจลาจล การต่อต้าน และการสนับสนุน เช่น การให้ความร่วมมือกับทางการในการเสียภาษี การเกณฑ์ทหาร เป็นต้น (ฐานิตา เฉลิมช่วง, 2558)

ข้อมูลข่าวสารเป็นสิ่งที่สำคัญ ผู้ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการเกิดประโยชน์และสร้างอำนาจให้กับตนเอง ดังเช่นในภาคการเมือง ประชาชนต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมีความสำคัญต่อการปกครอง การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทางการเมือง เช่น การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ เสนอแนะข้อคิดเห็น ตลอดจนการกำหนดและตรวจสอบการดำเนินงานนโยบายต่าง ๆ ไปปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นช่องทางการสื่อสารอีกช่องทางหนึ่งที่จะช่วยสร้างอำนาจและผลประโยชน์ให้กับประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ หรือเป็นการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเมืองเพื่อสร้างอำนาจและผลประโยชน์ให้กับส่วนรวม แทนที่จะใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสร้างอำนาจให้กับคนเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของสังคมเพื่อสร้างผลประโยชน์ส่วนตัว (อนุสรณ์ ศิริชาติ, 2558) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 18 แห่ง โดยจำแนกเป็น เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลตำบล 9 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 7 แห่ง ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง ที่มีผลต่อการผลักดันให้กลไก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการกิจการพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ที่มีผลมาจากการรับรู้ข่าวสารจากสื่อแขนงต่าง ๆ อันเป็นเหตุที่จะส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ก็มีปัจจัยเกี่ยวข้องอีกมากมาย เช่น ปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง เป็นต้น แม้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาประชาธิปไตยในประเทศไทย แต่การศึกษาที่ผ่านมาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองยังมีข้อจำกัดในหลายประเด็น ประการแรก งานวิจัยส่วนใหญ่เน้นศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ เช่น อายุ เพศ การศึกษา หรือ

ทัศนคติทางการเมืองโดยรวม เช่น การยอมรับสิทธิ เสรีภาพ หรือความเชื่อมั่นในระบบประชาธิปไตย มากกว่าการวิเคราะห์ ความไว้วางใจในรัฐบาล ในฐานะตัวแปรเฉพาะที่มีผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเป็นระบบ ประการที่สอง แม้จะมีการศึกษาความสัมพันธ์ทางสังคมและเครือข่ายชุมชนกับพฤติกรรมทางการเมือง แต่ยังขาดการบูรณาการ อิทธิพลของสื่อ ค่านิยมและความเชื่อ เข้าด้วยกันในกรอบเดียว เพื่ออธิบายพลวัตของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะในบริบทของสื่อสังคมออนไลน์ที่ทำให้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองแพร่กระจายรวดเร็วและมีผลต่อการรับรู้ของประชาชน ประการที่สาม งานวิจัยในประเทศไทยมักมุ่งเน้นเขตเมืองใหญ่หรือกรุงเทพมหานคร ในขณะที่พื้นที่ จังหวัดสกลนคร โดยเฉพาะเขตอำเภอเมืองสกลนคร ซึ่งมีลักษณะสังคมกึ่งเมืองกึ่งชนบท มีความหลากหลายทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม กลับยังมียานศึกษาที่จำกัด การสำรวจในพื้นที่นี้จึงช่วยเติมเต็มช่องว่างด้านข้อมูลเชิงพื้นที่ และสะท้อนปัจจัยเฉพาะถิ่นที่อาจแตกต่างจากบริบทเมืองใหญ่ ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้ซึ่งมุ่งวิเคราะห์ ความไว้วางใจในรัฐบาล ความสัมพันธ์ทางสังคม อิทธิพลของสื่อ ค่านิยมและความเชื่อ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จึงมีความสำคัญในการเชื่อมโยงปัจจัยด้านการรับรู้และค่านิยมเข้ากับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่น อันเป็นการเติมเต็มช่องว่างความรู้ทั้งในด้านเชิงพื้นที่และเชิงทฤษฎี เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการกำหนดนโยบายหรือแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เพื่อศึกษาว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับใด รวมทั้งศึกษาว่า ปัจจัยส่วนบุคคล และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร หรือไม่ เพื่อนำข้อมูลจากการวิจัยเสนอให้กับคณะผู้บริหาร และหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการเมืองการปกครองของประเทศไปสู่ทิศทางที่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย และตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ต่อไป

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมทางการเมือง และปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับใด
2. ปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ความไว้วางใจในรัฐบาล ความสัมพันธ์ทางสังคม อิทธิพลของสื่อ ค่านิยมและความเชื่อ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร หรือไม่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

- สมมติฐานที่ 1 ความไว้วางใจในรัฐบาลมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
- สมมติฐานที่ 2 ความสัมพันธ์ทางสังคมมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
- สมมติฐานที่ 3 อิทธิพลของสื่อมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
- สมมติฐานที่ 4 ค่านิยมและความเชื่อมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
- สมมติฐานที่ 5 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการมี

ส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ความสำคัญของการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัยไว้ดังนี้

1. การวิจัยนี้จะช่วยให้เข้าใจถึงระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนครได้ชัดเจนขึ้น โดยทำให้เห็นว่าประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองในระดับใด และลักษณะการมีส่วนร่วมเป็นเช่นไร อันจะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตดังกล่าว
2. การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยทั้งในระดับบุคคล สังคม และสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารและหน่วยงานท้องถิ่นสามารถนำข้อมูลนี้ไปใช้ในการปรับปรุงนโยบายหรือแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ตรงจุด
3. ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนานโยบายของหน่วยงานท้องถิ่นในจังหวัดสกลนคร เพื่อเพิ่มศักยภาพในการสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้การบริหารจัดการท้องถิ่นมีความโปร่งใสและมีส่วนร่วมจากประชาชน
4. เสริมสร้างความตระหนักรู้และความรับผิดชอบในประชาธิปไตย ผลการวิจัยจะช่วยให้เกิดความตระหนักรู้ในสังคมเกี่ยวกับความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญของระบบประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกร่วมว่ามีส่วนร่วมและความรับผิดชอบต่อสังคม และสร้างพลังในการพัฒนาชุมชนของตน

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 132,357 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดสกลนคร, 2565)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 400 คน การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973, p. 127 อ้างถึงใน สรชัย พิศาลบุตร, 2556) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หรือยอมให้มีความคลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5 และจะทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling)

2. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่

2.1.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย

2.1.1.1 ความไว้วางใจในรัฐบาล (ตามทฤษฎีความไว้วางใจ (Trust Theory) ของ Mishler & Rose, 2001)

2.1.1.2 ความสัมพันธ์ทางสังคม (ตามทฤษฎีการสังคมของ David Easton, 1953)

2.1.1.3 อิทธิพลของสื่อ (ตามแนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบที่สื่อสารมวลชนและสื่อสังคมมีต่อการรับรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมของประชาชน ของ McCombs & Shaw, 1972; Bennett & Iyengar, 2008)

2.1.1.4 ค่านิยมและความเชื่อ (ตามทฤษฎีการเข้าถึงทางการเมือง (Political Participation Theory) ของ Leigh, 2018)

2.1.1.5 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง (ตามแนวคิดเกี่ยวกับประเภทของสื่อ ของ Almond and Powell, 1966, p. 167)

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร (ตามแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2561), รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วมทางการเมือง Milbrath and Goel (1977) และตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของประชาชน ของสถาบันพระปกเกล้า (2554)) ประกอบด้วย

2.2.1 การเลือกตั้ง

2.2.2 การรณรงค์หาเสียง

2.2.3 การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง

2.2.4 การชุมนุมทางการเมือง

3. พื้นที่ของการวิจัย

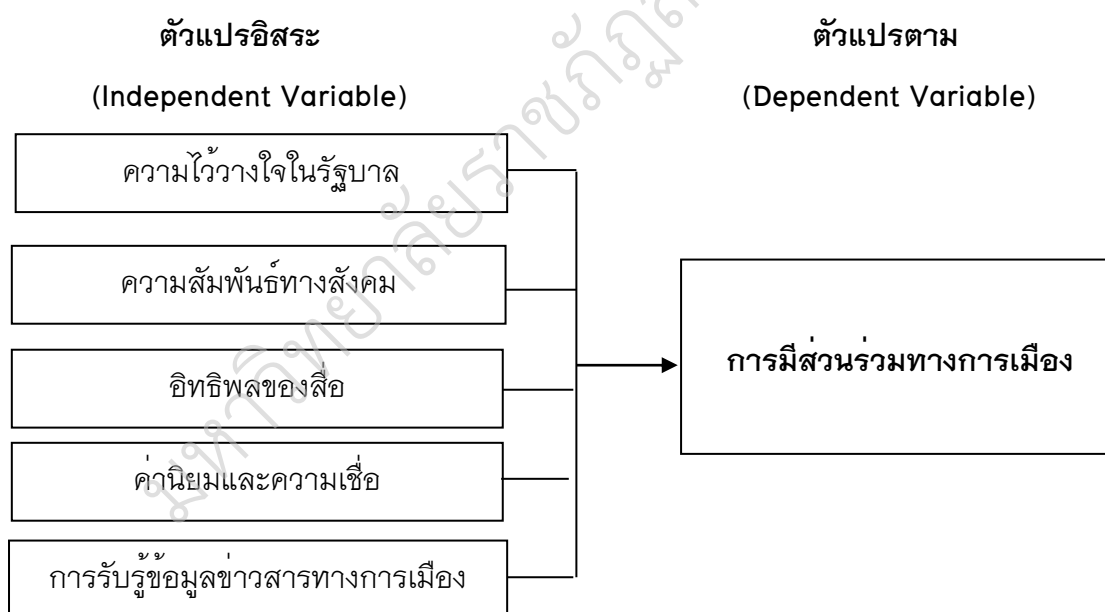
พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

4. ระยะเวลาดำเนินการวิจัย

ช่วงเวลาที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม ถึงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2567

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีจากนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้กรอบแนวคิดของการวิจัย รายละเอียดดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. ความไว้วางใจในรัฐบาล หมายถึง ระดับความเชื่อมั่นและความเชื่อถือของประชาชนที่มีต่อรัฐบาลหรือระบบการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับความสามารถในการจัดการปัญหาของสังคม การสร้างความโปร่งใส และความรับผิดชอบต่อการดำเนินการของรัฐบาล การมีความไว้วางใจในรัฐบาลจะช่วยกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองมากขึ้น เช่น การลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง หรือการเข้าร่วมในการชุมนุมและกิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ

2. ความสัมพันธ์ทางสังคม หมายถึง เครือข่ายการเชื่อมโยงระหว่างบุคคลในสังคม ซึ่งรวมถึงการติดต่อ การสื่อสาร และปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ความคิด และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองหรือสังคม การสร้างความสัมพันธ์เหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเครือข่ายทางสังคมช่วยกระตุ้นให้เกิดการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมจากเพื่อน ครอบครัว และชุมชนรอบข้าง

3. อิทธิพลของสื่อ หมายถึง ผลกระทบที่สื่อสารมวลชนและสื่อสังคมมีต่อการรับรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมของประชาชนในบริบทต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านการเมืองและสังคม อิทธิพลนี้สามารถเห็นได้จากการที่สื่อสร้างความตระหนักถึงประเด็นต่าง ๆ และกระตุ้นให้ผู้คนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง รวมถึงการมีบทบาทในการกำหนดวาระและการตีความข่าวสาร

4. ค่านิยมและความเชื่อ หมายถึง หลักการหรือแนวคิดที่บุคคลยึดถือ ซึ่งเป็นแนวทางในการตัดสินใจและพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน ค่านิยมมักจะเกี่ยวข้องกับสิ่งที่บุคคลเห็นว่ามีค่าสำคัญ เช่น ความยุติธรรม ความเสมอภาค และการเคารพสิทธิของผู้อื่น ขณะที่ความเชื่ออาจรวมถึงการรับรู้และความเข้าใจที่บุคคลมีต่อโลก รอบตัว และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม ค่านิยมและความเชื่อมีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางสังคม โดยสามารถสร้างแรงจูงใจให้บุคคลเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคมและการเปลี่ยนแปลงในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ

5. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง หมายถึง การให้ความสนใจของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในการติดตามข่าวสารความรู้ที่มีเนื้อหาครอบคลุมเรื่องของระบบการเมืองทั้งหมด ได้แก่ องค์การหรือสถาบัน รัฐบาล พรรคการเมือง รัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ ระบบราชการ สถานการณ์บ้านเมือง การตัดสินใจนโยบายต่าง ๆ ทางการเมือง กระบวนการเลือกตั้ง สถานการณ์ทางการเมือง หรือประเด็นทางการเมืองผ่านสื่อแขนงต่าง ๆ โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประกอบด้วย สื่อบุคคล และสื่อมวลชน

5.1 สื่อบุคคล หมายถึง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากสื่อที่ใช้บุคคลเป็นผู้เผยแพร่ข่าวสาร ส่งสารหวังผลให้ผู้รับ เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรมในการยอมรับสารนั้น นอกจากนี้ยังเป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้รับสารมีความเข้าใจกระจ่างชัดต่อสาร และตัดสินใจรับสารได้อย่างมั่นใจยิ่งขึ้นด้วย ได้แก่ นักการเมือง ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ เจ้าหน้าที่รัฐ และประชาชนผู้เกี่ยวข้อง

5.2 สื่อมวลชน หมายถึง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากสื่อที่มีการสื่อสารแบบสองขั้นตอนที่จะไหลผ่านข้อมูลข่าวสารไปยังผู้นำความคิดเห็น และจากผู้นำความคิดเห็นต่อไปยังกลุ่มประชากร ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อเฉพาะกิจ

6. การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เข้าไปมีบทบาทหรือพฤติกรรมแสดงออกในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการวางแผนพัฒนา ด้านการจัดทำโครงการ และด้านการตรวจสอบ โดยมุ่งจะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ประกอบด้วย

6.1 การเลือกตั้ง หมายถึง การที่ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงในกระบวนการเลือกตั้งหรือการที่ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร แสดงบทบาทหรือพฤติกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนในกระบวนการเลือกตั้ง

6.2 การรณรงค์หาเสียง หมายถึง การที่ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ได้เข้าร่วมกิจกรรมในการหาเสียงในเรื่อง การเดินรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง การช่วยผู้สมัครแจกใบปลิวให้

ความรู้เรื่องการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งและการได้เข้าร่วมกิจกรรม การรณรงค์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

6.3 การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนครเข้าร่วมด้วยการเป็นสมาชิก การเข้าร่วมทำกิจกรรมหรือมีส่วนร่วมในการจัดตั้งไม่ว่าจะเป็นกลุ่มทำงานหรือพรรคการเมืองเพื่อการแสดงออกทางการเมืองในรูปแบบของกิจกรรมประเภทต่าง ๆ

6.4 การชุมนุมทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนครมารวมตัวกันเพื่อดำเนินกิจกรรมอันหลากหลายที่อยู่ในรูปแบบที่เป็นการสนับสนุน ส่งเสริม เห็นด้วยหรือคัดค้าน ไม่เห็นด้วยต่อการดำเนินนโยบาย การปฏิบัติตามนโยบายของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ นักการเมืองทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่นหรือผู้บริหารระดับประเทศ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง
 - 2.1 ความไว้วางใจในรัฐบาล
 - 2.2 ความสัมพันธ์ทางสังคม
 - 2.3 อิทธิพลของสื่อ
 - 2.4 ค่านิยมและความเชื่อ
 - 2.5 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง
3. บริบทเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) ของประชาชนเป็นทั้งเป้าหมายและกระบวนการทางการเมือง กล่าวคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาระบบการเมืองให้เป็นประชาธิปไตย ทั้งนี้เป็นเพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญประการหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย สังคมใดจะมีระดับความเป็นประชาธิปไตยสูงหรือต่ำพิจารณาได้จากระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ดังนั้นสังคมที่ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงย่อมมีระดับความเป็นประชาธิปไตยสูงในทางตรงกันข้าม ถ้าสังคมใดมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำ แสดงว่าสังคมนั้นมีระดับความเป็นประชาธิปไตยต่ำ ซึ่งนักวิชาการทางรัฐศาสตร์บางกลุ่มจึงถือว่าการพัฒนาทางการเมือง คือ การทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง ความสำเร็จของการพัฒนาทางการเมือง จึงขึ้นอยู่กับ

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นสำคัญ โดยที่การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบ่งออกได้เป็น 2 ระดับ คือ การมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองระดับชาติ และการมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองในระดับท้องถิ่น ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนนั้น แบ่งเป็นหลายรูปแบบ ได้แก่ การไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งทุกระดับการช่วยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การลงสมัครรับเลือกตั้งในระดับต่าง ๆ ตลอดจนการแสดงความคิดเห็น ตรวจสอบ ติดตาม การทำงานของรัฐบาล และผู้บริหารในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการพูดคุย เขียน พิมพ์โฆษณา การชุมนุมประท้วง คัดค้าน เรียกร้องหรือสนับสนุนนโยบายของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จึงเป็นบทบาทสำคัญทางการเมือง จำเป็นต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในกระบวนการปกครองของรัฐบาล ซึ่งจะเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ เช่น ด้านการรับรู้ข่าวสาร ด้านการเลือกตั้งตัวแทน ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และด้านการตรวจสอบการทำงาน และประชาชนจึงได้เล็งเห็นความสำคัญของการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองทุกระดับ ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และระดับประเทศ ซึ่งปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ว่าจะมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบใด เช่น การแสดงความคิดเห็น การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การชุมนุมประท้วง การเรียกร้องในการเข้าไปเป็นสมาชิกกลุ่ม หรือองค์กรทางการเมือง ซึ่งนับได้ว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น (สากล พรหมสถิต, 2560)

ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ธนภณ วัฒนกุล (2550 อ้างถึงใน ณัฐฐา วินิจนัยภาค, 2556) ได้รวบรวมความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากนักวิชาการหลายท่านโดยสรุปไว้ดังนี้

กรณีที่ 1 การกระทำใดก็ตามเพื่อก่อให้เกิดการสนับสนุน เรียกร้องหรือคัดค้านกับผู้นำของรัฐบาล ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยและเผด็จการ

กรณีที่ 2 ความพยายามที่จะสร้างผลกระทบอาจจะด้วยการแสดงความคิดเห็นหรือวิพากษ์ วิวิจารณ์ต่อการทำงานของรัฐบาลหรือการเลือกผู้นำรัฐบาล

กรณีที่ 3 การกระทำของพลเมืองของรัฐภายใต้ขอบเขตตามที่กฎหมายกำหนด

กรณีที่ 4 ในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทนนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยผ่านการเลือกตั้งตัวแทน (Representation) เข้ามาทำหน้าที่แทนตน

กรณีที่ 5 การกระทำที่แสดงถึงความรู้สึกแปลกปลอม (Alienation) อันส่งผลให้รู้สึกขาดความสนใจและไม่กระทำการใด ๆ ซึ่งก่อให้เกิดผลลัพธ์ทางการเมืองตามมา แต่ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าวต้องแยกแยะให้ได้ว่าทำไมการไม่กระทำที่เกิดจากความรู้สึกแปลกปลอมนั้น การกระทำใดเป็นการมีส่วนร่วมและการกระทำใดไม่เป็นการมีส่วนร่วม

กรณีที่ 6 การกระทำที่แสดงถึงการตื่นตัวทางการเมืองซึ่งอาจแสดงอยู่ได้ในหลายระดับของการตื่นตัวทางการเมือง (มากหรือน้อยแตกต่างกัน)

กรณีที่ 7 การดำเนินการทางการเมืองซึ่งอาจจะอยู่ในรูปแบบของความต่อเนื่องและเป็นครั้งคราวของการดำเนินการ นอกจากนี้ยังรวมถึงการกระทำทางการเมืองที่อยู่ในรูปของการใช้ความรุนแรง

กรณีที่ 8 การกระทำที่มีความประสงค์ให้เกิดผลกระทบต่อนำทางการเมืองและมีผลกระทบต่อการปฏิบัติการของข้าราชการอีกด้วย

กรณีที่ 9 การมีส่วนร่วมมิได้ครอบคลุมถึงการดำเนินที่ส่งผลกระทบต่อการเมืองในระดับชาติเพียงเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นอีกด้วย

กรณีที่ 10 การปฏิบัติหรือดำเนินการทางการเมืองนั้นแม้เป็นเรื่องเดียวกันอาจนิยามความหมายที่แตกต่างกันไปตามแต่บริบทในเรื่องของเวลาและสถานที่

สมสุดา ผู้พัฒน์ และจุฬารัตน์ วัฒนะ (2556) การกระทำกิจกรรมการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิทางการเมือง โดยมุ่งหวังให้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจเพื่อนำไปสู่ประโยชน์สุขของสาธารณชน การมีส่วนร่วมทางการเมืองนี้แบ่งได้ เป็น 2 แนวทาง คือ

1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบทางการ เป็นการทำกิจกรรมการเมืองตามสิทธิที่ระบุไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ หรือตามที่สถาบันการเมืองของรัฐกำหนด การมีส่วนร่วมแบบนี้เช่น การเลือกตั้งการเสนอตัวลงเลือกตั้งการลงประชามติ การเดินขบวน การออกกฎหมาย การปฏิวัติ เป็นต้น

2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบธรรมชาติ หรือวิถีชีวิตชุมชน เป็นการกระทำกิจกรรม เศรษฐกิจ-สังคม-ชุมชน เพื่อมุ่งหวังให้มีผลต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2561) ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political participation) หมายถึงการกระทำใด ๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นโดยความเต็มใจ ไม่ว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ไม่ว่าจะมีการจัดอย่างเป็นระเบียบหรือไม่ และไม่ว่าจะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่องกัน จะใช้วิธีการ ที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ เพื่อผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐ หรือต่อการบริหารงานของรัฐ หรือต่อการเลือกผู้นำทางการเมืองของรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นไปในระดับท้องถิ่นหรือ ระดับชาติก็ตาม เพื่ออิทธิพลของกลุ่มการเมืองในการเลือกกำหนดบุคคลในวงการรัฐบาล หรือกดดันรัฐบาลให้กระทำตามที่พลเมืองผู้นั้น หรือกลุ่มนั้นต้องการ ตลอดจนมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย ของรัฐทั้งในการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ประกอบด้วย 1) ด้านการเลือกตั้ง 2) ด้านการวางแผนพัฒนา 3) ด้านการจัดทำโครงการ และ 4) ด้านการตรวจสอบ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีลักษณะที่ร่วมกันสองประการ ได้แก่ (1) ต้องเป็นไปตามความสมัครใจและ (2) ต้องมีจุดมุ่งหมายเพื่อมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจ นอกจากนั้นกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองต้องเป็นไปตามที่ระบบการเมืองและกฎหมายกำหนดให้กระทำได้ หรืออาจใช้วิธีการที่ไม่ถูกต้อง ตามกฎหมายก็ได้

ดังนั้นจากความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่นักวิชาการได้ให้ไว้ข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ การที่ประชาชนเข้าไปมีบทบาทหรือ พฤติกรรมแสดงออกในกิจกรรมต่าง ๆ โดยมุ่งจะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบาย ของรัฐบาลในระดับต่าง ๆ ซึ่งการกระทำนั้นอาจผิดกฎหมาย หรือถูกต้องตามกฎหมาย

ระดับการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นขั้นตอนในแต่ละช่วงที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งมีความเข้มข้นตั้งแต่ระดับต่ำสุดไปจนถึงระดับที่มีความเข้มข้นมากที่สุด ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการทำงานของท้องถิ่นและสามารถที่จะเข้ามาตรวจสอบการทำงานของท้องถิ่นได้ ซึ่งแต่ละระดับของการมีส่วนร่วมควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีอิสระในการเข้ามามีส่วนร่วม มากที่สุด สามารถแบ่งระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ดังนี้ (วิชัย ภูโยธิน และจำเนียร พะคังคิวิ, 2554)

1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารถือเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับพื้นฐาน แต่เป็นระดับที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นการให้ข้อมูลเบื้องต้นที่ประชาชนในท้องถิ่นจะได้รับรู้รับทราบถึงกิจกรรมหรือโครงการของท้องถิ่น ที่มีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงและโดยอ้อม เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในระดับที่มีความเข้มข้นมากยิ่งขึ้น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีช่องทางในการให้ข้อมูลข่าวสารในลักษณะที่หลากหลาย ประกอบด้วย 2 ประเภท ได้แก่ 1) สื่อบุคคล 2) สื่อมวลชน เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่าง ๆ การจัดนิทรรศการ จัดหมวข้าว การจัดงานแถลงข่าว การตีพิมพ์ประกาศ ประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย หน่วยงานประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ และการให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

2. การแสดงความคิดเห็น

ประชาชนเป็นผู้ที่รับรู้อยู่กับปัญหา และเข้าใจสภาพของท้องถิ่นของตนเอง ท้องถิ่นแต่ละแห่งควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นที่สะท้อนถึงปัญหาที่แท้จริง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมหรือโครงการที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเปิดโอกาสช่องทางการให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในหลาย ๆ ช่องทาง เช่น ตั้งศูนย์รับฟังความคิดเห็นของประชาชน การสำรวจความคิดเห็น การจัดเวทีสาธารณะ และการแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

3. การลงมือปฏิบัติร่วมกัน

การลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยกันในท้องถิ่น เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานหรือร่วมเสนอแนะแนวทางในการนำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่า ข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริการงานของภาครัฐ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะ ประชาพิจารณ์ การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อเสนอแนะประเด็นนโยบาย เป็นต้น

4. การเป็นหุ้นส่วนร่วมกัน

จากการที่มีการดำเนินงานร่วมกัน การมีส่วนร่วมจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับ การได้รับประโยชน์ร่วมกันของผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือ

โครงการนั้นอย่างเป็นรูปธรรม หากการมีส่วนร่วมของประชาชนไม่ได้รับประโยชน์ การมีส่วนร่วมนั้นอาจ จะไม่เกิดผลในเชิงบวก ผลสำเร็จของการมีส่วนร่วมไม่ได้วัดผลเฉพาะในทางเศรษฐกิจเท่านั้นแต่อาจเกิดจากความพึงพอใจ และความสุขที่เกิดจากการได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การเป็นกรรมการ การเข้ามาเป็นอาสาสมัคร เป็นต้น

5. การมอบอำนาจให้ประชาชนตัดสินใจ

การให้ประชาชนมีอำนาจในการตัดสินใจ เป็นขั้นตอนการมีส่วนร่วมที่ต้องอาศัยระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจกับประชาชนให้เข้าใจถึงสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชน และการใช้อำนาจโดยมีความเป็นอิสระไม่ถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง และบุคคลที่มีอิทธิพล เช่น การใช้สิทธิในการเลือกตั้ง การใช้อำนาจในการถอดถอนผู้บริหารและสมาชิกภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กระทำความผิด เป็นต้น

6. การควบคุมโดยประชาชน

การที่ประชาชนสามารถดูแลบริหารจัดการในท้องถิ่นได้ เป็นการแสดงถึงความสำเร็จสูงสุดของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่สามารถจะเข้าไปดำเนินการบริหารจัดการท้องถิ่นด้วยตนเอง โดยปราศจากการแทรกแซงจากหน่วยงานรัฐซึ่งประชาชนอาจจะคัดเลือกตัวแทนของตนเองเข้ามาบริหารจัดการท้องถิ่น โดยการใช้กระบวนการในระบอบประชาธิปไตยที่ประชาชนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการ ดังนั้น เป้าหมายสูงสุดของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองได้ สามารถบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเองได้

รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

Milbrath & Goel (1977 อ้างถึงใน สุกฤตา จินดาพรหม, 2555) ได้แบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง 6 รูปแบบ คือ

1. การเลือกตั้ง พบว่า เป็นรูปแบบในการเข้าร่วมทางการเมืองที่แยกจากกิจกรรมที่เกี่ยวกับการรณรงค์ หาเสียงและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง จากการศึกษาของ Milbrath & Goel พบว่า การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นการแสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อระบบมากกว่าการกระทำตามความต้องการของคนที่ต่อระบบการเมือง จึงเห็นว่าผู้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนั้นเป็นผู้ที่มีจิตสำนึกในหน้าที่พลเมือง มีความสำนึกในบรรทัดฐานของสังคม และวิธีการดำรงชีวิตในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน

นอกจากนี้การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งก็ไม่ต้องการสื่อ ข่าวสาร และแรงจูงใจมากเหมือน กิจกรรมทางการเมืองอื่น ๆ

2. เป็นเจ้าหน้าที่พรรคและเจ้าหน้าที่รณรงค์หาเสียง คือ การเข้าร่วมใน พรรคการเมืองทั้งในช่วงระหว่างการเมืองและในการเลือกตั้งขอบเขตของกิจกรรม ได้แก่ การมีบทบาทในการรณรงค์ หาเสียง การบริจาคเงินช่วยเหลือพรรคหรือผู้สมัครที่ตนชอบ

3. เป็นผู้มีบทบาทในชุมชน ขอบเขตการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้ ได้แก่ การรวมกันขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาสังคม การทำงานร่วมกับกลุ่มที่ทำงานเกี่ยวกับสังคม เป็นสมาชิกที่มีความกระตือรือร้นในองค์กรที่มีบทบาทเกี่ยวกับกิจการสาธารณะอื่น ๆ และ ติดต่อกับทางราชการในเรื่องปัญหาสังคม

4. มีการติดต่อกับทางราชการ เช่น การติดต่อในเรื่องภาษี การทำถนน การตรวจสอบความมั่นคงด้านสังคม การมีส่วนร่วมแบบนี้จะส่งผลโดยตรงต่อบุคคลนั้น

5. เป็นผู้ประท้วง คือ การเข้าร่วมเดินขบวนตามถนน หรือก่อให้เกิดการ จลาจล เพื่อบังคับให้รัฐแก้ไขบางสิ่งบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเมืองให้ถูกต้อง การ ประท้วงอย่างแข็งขันและเปิดเผยต่อสาธารณชน ถ้ารัฐบาลทำในสิ่งที่ผิดศีลธรรม

6. เป็นผู้สื่อข่าว คือ การเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับการเมือง การส่งจดหมาย สนับสนุนผู้นำเมื่อเขาทำดี การเข้าร่วมถกเถียงปัญหาทางการเมือง การให้ข้อมูลความรู้ เกี่ยวกับการเมืองแก่เพื่อนในชุมชนที่อาศัยอยู่ การให้ความสนใจกับทางราชการ การเขียน จดหมายถึงบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ กิจกรรมแต่ละอย่างต้องแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่าง กันภายในชุมชน รูปแบบ ของ “ผู้สื่อข่าวสาร” นี้มักเป็นผู้ที่มีการศึกษาสูง มีข้อมูลเกี่ยวกับการ เมืองมากและสนใจทางการเมือง จะมีการวิพากษ์วิจารณ์แต่ไม่แสดงออกโดยการ ประท้วง

Verba & Nie (1975 อ้างถึงใน พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ และอลงกรณ์ คูตระกูล, 2549) เสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ 5 รูปแบบ ดังนี้

1. การออกเสียงเลือกตั้ง (Voting) เป็นกิจกรรมที่ประชาชนจำนวนมากใน ประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยสามารถเข้าร่วมได้ เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วม ทางการเมืองที่ถูกต้องตามกฎหมาย และแสดงออกถึงสิทธิอันชอบธรรมของประชาชน ใน การแสดงเจตจำนงเลือกผู้นำปกครองประเทศ

2. การจัดกิจกรรมรณรงค์หาเสียง (Campaign activity) ผู้ที่มีส่วนร่วม การเมืองในขั้นนี้เป็นผู้ที่มุ่งการกระทำของพวกเขาให้มีผลกระทบอย่างมากต่อการแพ้-ชนะ

การเลือกตั้งและยอมส่งผลตอบแทนนโยบาย หรือการเลือกรัฐบาลได้ การมีส่วนร่วมระดับนี้จึงต้องใช้ทั้งกำลังเงินกำลังความรู้ กำลังเครือข่าย และเวลา

3. การติดต่อกับเจ้าหน้าที่รัฐหรือนักการเมือง (Particularized contacts) เป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ประชาชน และหรือภาคเอกชนเข้าไปติดต่อกับเจ้าหน้าที่รัฐหรือนักการเมืองเพื่อผลักดันนโยบาย หรือแก้ปัญหาส่วนรวม หรือปัญหาส่วนตัวหรือเพื่อแสดง ความคิดเห็นและเรียกร้องให้ผู้แทนราษฎร หรือเจ้าหน้าที่รัฐพิจารณาข้อเรียกร้องที่เขาเสนอ

4. การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (Cooperative activity) เป็นการแสดงออกต่อปัญหาการเมือง และสังคม โดยจัดกิจกรรมรณรงค์ ทำกันเป็นหมู่คณะ เพื่อให้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล

5. การเข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้ ความรุนแรง เป็นกิจกรรมที่มุ่งเปลี่ยนนโยบาย หรือเปลี่ยนผู้นำทางการเมืองโดยใช้กิจกรรมที่ก่อความวุ่นวาย เช่น การปฏิวัติ เป็นต้น

Almond & Powell (1976 อ้างถึงใน สุกฤตา จินดาพรม, 2555) ได้จำแนกรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ละเอียดชัดเจน โดยการแบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็น 2 รูปแบบใหญ่ ๆ โดยแต่ละรูปแบบมีการจำแนกออกเป็นแบบย่อย ๆ อีกดังนี้คือ

1. แบบปกติ (Conventional forms)

- 1.1 การออกเสียงเลือกตั้ง
- 1.2 การพุดจาปรึกษาเรื่องการเมือง
- 1.3 กิจกรรมการรณรงค์ หาเสียงเลือกตั้ง
- 1.4 การจัดตั้งและการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ
- 1.5 การติดต่อส่วนตัวกับเจ้าหน้าที่การเมือง

2. แบบไม่ปกติ (Unconventional forms)

- 2.1 การยื่นข้อเรียกร้อง
- 2.2 การเดินขบวน
- 2.3 การเข้าประจันหน้า
- 2.4 การละเมิดกฎระเบียบของสังคม
- 2.5 การใช้ ความรุนแรงทางการเมือง
- 2.6 สงครามกองโจรและการปฏิวัติ

Huntington & Nelson (1982 อ้างถึงใน อภิชาติ การิกาญจน์, 2534) แบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองออกเป็น 5 รูปแบบ

1. กิจกรรมการเลือกตั้ง (Electoral activity) หมายถึง กิจกรรมการออกเสียงลงคะแนน เลือกตั้งและการเข้าร่วมรณรงค์หาเสียงในการเลือกตั้ง
2. การลอบบี้ (Lobby) หมายถึง การติดต่อเจ้าหน้าที่หรือผู้นำทางการเมืองเพื่อหาทาง เข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกำหนดนโยบายของรัฐบาล โดยให้ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มเป็นเกณฑ์
3. กิจกรรมองค์การ (Organizational activity) เป็นกิจกรรมทางการเมืองของกลุ่มองค์การใดองค์การหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเข้าไปมีอิทธิพลต่อประเด็นที่เกี่ยวกับผลประโยชน์เฉพาะอย่างหรืออาจจะเป็นผลประโยชน์ต่อส่วนรวมก็ได้
4. การติดต่อเฉพาะเรื่อง (Contacting) หมายถึง การติดต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ทางการเมืองเป็นการส่วนตัวโดยมุ่งหวังประโยชน์ส่วนตัวและครอบครัว ตลอดจนผลประโยชน์ของตน
5. การใช้กำลังรุนแรง (Violence) เป็นกิจกรรมที่พยายามสร้างผลกระทบต่อการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายของรัฐบาล โดยการทำร้ายร่างกาย ทำลายทรัพย์สิน กิจกรรมนี้อาจดำเนินไปโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมือง เช่น การก่อรัฐประหาร การลอบสังหารผู้นำทางการเมือง หรืออาจมุ่งที่จะเปลี่ยนแปลงระบบการเมือง เช่น การปฏิวัติ

พิชิต รัชตพิบูลภพ (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของทหาร โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบข่ายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ด้านการเลือกตั้ง หมายถึง การที่ทหารใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงในกระบวนการเลือกตั้งหรือการที่ทหารแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมที่ส่งเสริม สนับสนุนในกระบวนการเลือกตั้ง
2. ด้านการรณรงค์หาเสียง หมายถึง การที่ทหารแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมที่สนับสนุนส่งเสริมให้แก่หัวหน้าคณะ นัการเมืองหรือพรรคการเมืองทั้งทางตรงหรือทางอ้อมด้วยแรงกายอุปกรณ์หรือเงินทอง
3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง หมายถึง การที่ทหารเข้าร่วมด้วยการเป็นสมาชิก การเข้าร่วมทำกิจกรรมหรือมีส่วนร่วมในการจัดตั้ง

ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มทำงานหรือพรรคการเมืองเพื่อการแสดงออกทางการเมืองในรูปแบบของกิจกรรมประเภทต่าง ๆ

4. ด้านการชุมนุมทางการเมือง หมายถึง การที่ทหารมารวมตัวกันเพื่อดำเนินกิจกรรมอันหลากหลายที่อยู่ในรูปแบบที่เป็นการสนับสนุน ส่งเสริม เห็นด้วยหรือคัดค้าน ไม่เห็นด้วยต่อการดำเนินนโยบาย การปฏิบัติตามนโยบายของเจ้าหน้าที่ภาครัฐนักรการเมืองทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือผู้บริหารระดับประเทศ

รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย

แนวความคิดของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย จำแนกเป็น 4 แนวคิด ได้แก่ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561)

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยโดยตรง (Direct Democracy) ซึ่งการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ประชาชน หรือพลเมืองของรัฐจะทำหน้าที่เป็น “สภา” โดยทุกคนจะมีส่วนร่วมในการประชุมพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ด้วยตัวเอง ปัจจุบันมีการใช้ประชาธิปไตยทางตรงในเรื่องของการลงประชามติ (referendum) การเสนอร่างกฎหมายโดยประชาชน (initiative) การถอดถอนผู้แทนรายบุคคลหรือทั้งสภา

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยแบบตัวแทน หรือประชาธิปไตยโดยอ้อม (Representative Democracy) การมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้ คือ การที่ประชาชนได้ทำหน้าที่เลือกผู้แทนของตนเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนในรัฐสภา ผ่านระบบที่เรียกว่า “การเลือกตั้ง”

3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) หรือ ที่เรียกว่า “ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” ซึ่งเป็น การนำการมีส่วนร่วม ทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยโดยตรงมาผสมผสานกับการ มีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยแบบตัวแทนและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองการปกครองมากยิ่งขึ้น

4. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบบประชาธิปไตยแบบถกแถลง (สานเสวนาหาทางออก) (Deliberative Democracy) เป็นประชาธิปไตยแบบถกแถลงที่เป็นกระบวนการสำคัญของประชาธิปไตยภาคพลเมือง ประชาธิปไตยชุมชน เป็นความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดจากข้อบกพร่องของประชาธิปไตย แบบตัวแทนที่เป็นรูปแบบสถาบันที่ตายตัว ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนที่มีความซับซ้อน และมีความแตกต่างหลากหลายได้

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งเป็นสิทธิและหน้าที่ของประชาชนชาวไทยทุกคน ที่มีอายุครบ 18 ปี บริบูรณ์ เพื่อไปทำหน้าที่คัดเลือกตัวแทนของตนเข้าไปออกกฎหมายและเข้าไปบริหารประเทศ ดังนั้น ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และทำให้การเลือกตั้งสุจริตและเที่ยงธรรม ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้งได้ดังนี้

1. สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง
2. สอดส่องดูแลการเลือกตั้ง แจ้งเหตุหรือเบาะแสการทุจริตซื้อสิทธิขายเสียง
3. ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยพร้อมเพรียง
4. ร่วมตรวจสอบการเลือกตั้งโดยเป็นสมาชิกหรืออาสาสมัครขององค์การเอกชนที่คณะกรรมการการเลือกตั้งรับรองให้ตรวจสอบการเลือกตั้ง
5. ร่วมเป็นเจ้าหน้าที่จัดการเลือกตั้งในระดับต่าง ๆ เช่น กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง กรรมการนับคะแนน กรรมการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง เป็นต้น

การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง สามารถจำแนกรายละเอียดได้ดังนี้

1. กิจกรรมการมีส่วนร่วมก่อนการเลือกตั้ง
 - 1.1 ตรวจสอบบัญชีรายชื่อว่าตนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่
 - 1.2 ตรวจสอบพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้ง
 - 1.3 ร่วมรณรงค์เลือกตั้ง
 - 1.4 ฟังการปราศรัยนโยบายของผู้สมัครและพรรคการเมือง
 - 1.5 สอดส่องดูแลพฤติกรรมที่มีขอบ
 - 1.6 ศึกษาประวัติผู้สมัคร
 - 1.7 ให้การศึกษาแก่ประชาชน
 - 1.8 การตอรองนโยบายของพรรคการเมือง
2. กิจกรรมการมีส่วนร่วมระหว่างการเลือกตั้ง
 - 2.1 สังเกตการณ์การซื้อเสียง
 - 2.2 ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
 - 2.3 ติดตามการนับคะแนน
 - 2.4 ร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

- 2.5 แจ้งเหตุหากพบเหตุการณ์ผิดปกติ
- 2.6 ชักชวนประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
- 2.7 ไม่รับเงินซื้อเสียง
- 2.8 ตรวจสอบดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกติกา
- 3. กิจกรรมการมีส่วนร่วมหลังการเลือกตั้ง
 - 3.1 ติดตามผลการเลือกตั้ง
 - 3.2 ติดตามผลการใช้สิทธิเลือกตั้ง
 - 3.3 ติดตามการจัดตั้งรัฐบาล
 - 3.4 ติดตามตรวจสอบการทำงานของผู้แทนที่เราเลือก
 - 3.5 แสดงพลังกลุ่มกดดันนักการเมือง ถ้า พบว่า มีการกระทำ

โดยมิชอบ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับประชาชนไทย

1. การมีส่วนร่วมในรูปแบบของกลุ่มผลประโยชน์

การรวมตัวกันของบุคคลเป็นกลุ่มบุคคลหรือองค์กรในสังคม มีเป้าหมายหลักอยู่ที่การรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มตนเท่านั้น โดยไม่มีเป้าหมายที่จะเข้าไปเป็นรัฐบาลเพื่อบริหารประเทศแต่อย่างใด สำหรับเป้าหมายของแต่ละกลุ่มจะแตกต่างกันไป บางกลุ่มอาจเรียกร้องให้รัฐบาลทำตามสิ่งที่กลุ่มตนต้องการ เช่น การเรียกร้องให้แก้ไขปัญหาเรื่องที่ดินทำกิน ราคาพืชผลการเกษตร หรือเพื่ออำนวยความสะดวกแก่กลุ่มของตน หรืออาจเรียกร้องให้รัฐบาลจัดทำนโยบายหรือโครงการที่กลุ่มตนจะได้เป็นโยชน์ เป็นต้น

2. การมีส่วนร่วมในรูปแบบของพรรคการเมือง

การรวมกลุ่มของบุคคลที่มีความเชื่อทางการเมืองคล้ายคลึงกัน มีเป้าหมายหลักอยู่ที่การส่งสมาชิกลงสมัครรับเลือกตั้งเพื่อไปทำหน้าที่ทั้งฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ อย่างไรก็ตามการเข้ามารวมตัวกันในรูปแบบพรรคการเมืองยังมีเป้าหมายอื่นอีก เช่น การให้การศึกษาดูงานแก่ประชาชน การดูแลและรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม การสร้างผู้นำทางการเมือง การควบคุมและติดตามตรวจสอบทางการเมือง ฯลฯ ในส่วนของประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในพรรคการเมืองได้ เช่น การสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง การบริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมของพรรคการเมือง การช่วยรณรงค์หาเสียงในช่วงที่มีการเลือกตั้ง เป็นต้น

3. การมีส่วนร่วมในรูปแบบของการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ถือเป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมที่สำคัญของการบริหารประเทศภายใต้ระบอบประชาธิปไตย แต่สิ่งที่ควรตระหนักคือ จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งจำนวนมากไม่ได้หมายความว่าถึงความเป็นประชาธิปไตยของประเทศ หากแต่การใช้สิทธิเลือกตั้งในรูปแบบประชาธิปไตยที่แท้จริง ต้องมีลักษณะดังนี้

3.1 การใช้สิทธิโดยอิสระ คือ การใช้สิทธิเลือกตั้งจะต้องเกิดจากความสมัครใจ ไม่ได้เกิดมาจากการบังคับหรือข่มขู่หรือสัญญาว่าจะให้ผลตอบแทนในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

3.2 การเลือกตั้งโดยลับ การออกเสียงต้องกระทำแต่เพียงลำพัง โดยไม่มีผู้อื่นอยู่ร่วมด้วย หรือสามารถล่วงรู้ได้ว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครคนใดหรือออกเสียงอย่างไร การออกเสียงเลือกตั้งของบุคคล ไม่สามารถประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไปได้

3.3 ความเสมอภาคในการเลือกตั้ง บุคคลแต่ละคนมีสิทธิออกเสียงได้คนหนึ่งเสียงเท่านั้น

3.4 ความเป็นกลาง บุคคลที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวกับการเลือกตั้งทุกคน ต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเที่ยงธรรม ไม่ลำเอียงเข้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

4. การมีส่วนร่วมในรูปแบบของการแสดงออก

บุคคลมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การเขียน การพูด การโฆษณา การพิมพ์ซึ่งการแสดงออกเหล่านี้อาจอยู่ในรูปแบบของการวิพากษ์ วิจารณ์ตามสื่อต่าง ๆ รัฐบาลต้องไม่ขัดขวางหรือห้ามปรามการแสดงออกของประชาชน รัฐต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นก่อนลงมือดำเนินการทำกิจการใดที่มีผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนและชุมชน รวมทั้งความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ การมีส่วนร่วมถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารประเทศตามระบอบประชาธิปไตย ประชาชนต้องตระหนักว่า ตนเป็นเจ้าของประเทศและต้องเข้าไปรับผิดชอบในกิจการของบ้านเมืองในทุกโอกาสที่สามารถทำได้ ต้องไม่ละเลยหรือเพิกเฉย และควรส่งเสริมคนดีให้เข้ามาบริหารบ้านเมือง

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เข้าไปมีบทบาทหรือพฤติกรรมแสดงออกในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการวางแผนพัฒนา ด้านการจัดทำโครงการ และด้านการตรวจสอบ โดยมุ่งจะเข้าไปมีอิทธิพล

ต่อการตัดสินใจนโยบายทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2561) ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย 1) ด้านการเลือกตั้ง 2) ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง 3) ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง และ 4) ด้านการชุมนุมทางการเมือง

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเผยให้เห็นถึงตัวแปรหลากหลาย ทั้งในและต่างประเทศ โดยสรุปมีตัวแปรที่สำคัญ ได้แก่ ความไว้วางใจในรัฐบาล ความสัมพันธ์ทางสังคม อิทธิพลของสื่อ ค่านิยมและความเชื่อ รายละเอียด ดังนี้

1. ความไว้วางใจในรัฐบาลกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ความไว้วางใจในรัฐบาล หมายถึง ระดับความเชื่อมั่นที่ประชาชนมีต่อรัฐบาลและระบบการเมือง โดยความไว้วางใจนี้มีความสำคัญต่อการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างรัฐบาลกับประชาชน ซึ่งมีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและสังคม ในประเทศที่ประชาชนมีความไว้วางใจในรัฐบาลมากขึ้น มักจะเห็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สูงขึ้น เช่น การเลือกตั้งและการเข้าร่วมกลุ่มหรือกิจกรรมทางสังคม (OECD, 2019).

แนวคิดเกี่ยวกับความไว้วางใจในรัฐบาลมีหลายแง่มุม ตั้งแต่การรับรู้ถึงความโปร่งใส ความรับผิดชอบของรัฐบาล และการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน เมื่อประชาชนรู้สึกว่รัฐบาลดำเนินการอย่างโปร่งใสและตอบสนองต่อความต้องการของพวกเขา พวกเขามีแนวโน้มที่จะมีความไว้วางใจในรัฐบาลมากขึ้น และพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง (Newton, 2001)

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีความไว้วางใจ (Trust Theory): ทฤษฎีนี้อธิบายว่าความไว้วางใจเกิดจากการรับรู้ถึงความสามารถ ความจริงใจ และความรับผิดชอบของรัฐบาล ในบริบทนี้ความไว้วางใจในรัฐบาลช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะเมื่อรัฐบาลมีการดำเนินงานที่โปร่งใส (Mishler & Rose, 2001).

2. ทฤษฎีการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation Theory):

ทฤษฎีนี้เน้นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นผลมาจากหลายปัจจัย รวมถึงความไว้วางใจในรัฐบาล โดยรัฐบาลที่มีความไว้วางใจสูงมักจะกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองมากขึ้น (Verba, Scholzman, & Brady, 1995).

3. ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างรัฐและประชาชน (State–Citizen

Relationship Theory): ทฤษฎีนี้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับประชาชนว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความไว้วางใจและการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างรัฐบาลและประชาชนจะช่วยส่งเสริมความไว้วางใจและกระตุ้นการมีส่วนร่วม (Bakker & de Vreese, 2011).

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยของ Mishler และ Rose (2001) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความไว้วางใจในรัฐบาลและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยพบว่าระดับความไว้วางใจในรัฐบาลที่สูงขึ้นส่งผลให้ประชาชนมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น การมีความไว้วางใจในรัฐบาลทำให้ประชาชนรู้สึกมั่นใจในระบบการเมืองและกระตุ้นให้เกิดการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เช่น การลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง การศึกษาได้ชี้ให้เห็นว่าการสร้างความไว้วางใจนี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมในสังคมและการเมือง (Mishler & Rose, 2001).

2. งานวิจัยของ Bakker และ de Vreese (2011) สืบสวนว่าการสื่อสารทางการเมืองและสื่อมีบทบาทในการสร้างความไว้วางใจของประชาชนในรัฐบาล และความไว้วางใจนี้มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเมือง การศึกษาพบว่า เมื่อประชาชนบริโภคข่าวสารที่มีคุณภาพและเชื่อถือได้ จะทำให้เกิดความไว้วางใจในรัฐบาลมากขึ้น ส่งผลให้ประชาชนมีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและสังคมมากขึ้น (Bakker & de Vreese, 2011).

3. รายงานจาก OECD (2019) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความไว้วางใจในรัฐบาลและการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยย้ำว่าการบริหารจัดการที่โปร่งใสมีความสำคัญต่อการสร้างความไว้วางใจในรัฐบาล และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมทางการเมือง การสร้างระบบที่เปิดเผยและมีความรับผิดชอบจะช่วยกระตุ้นให้ประชาชนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมในกระบวนการทางการเมือง (OECD, 2019).

สรุป ความไว้วางใจในรัฐบาลเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบบการเมือง การสร้างความไว้วางใจนี้จำเป็นต้องมีความโปร่งใสและความรับผิดชอบของรัฐบาล ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ประชาชนมีความสนใจและเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมืองมากขึ้น

2. ความสัมพันธ์ทางสังคมกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ความสัมพันธ์ทางสังคมหมายถึงเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม ซึ่งรวมถึงครอบครัว เพื่อนฝูง และชุมชน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสร้างความสนใจและแรงจูงใจให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้ง การชุมนุม หรือการรณรงค์ต่าง ๆ ความสัมพันธ์เหล่านี้ไม่เพียงแต่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองเท่านั้น แต่ยังมิอิทธิพลต่อพฤติกรรม การตัดสินใจ และความคิดเห็นในประเด็นทางสังคมและการเมืองอีกด้วย

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ทางสังคมในการมีส่วนร่วมทางการเมืองรวมถึงทฤษฎีการสังคมนิยมที่มุ่งเน้นการเข้าใจพฤติกรรมทางการเมืองในบริบทของสังคม เช่น ทฤษฎีการสังคมของ David Easton ที่เน้นบทบาทของสิ่งแวดล้อมและเครือข่ายในกระบวนการตัดสินใจทางการเมือง (Easton, 1953) นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีการสร้างอัตลักษณ์ทางสังคม (Social Identity Theory) ที่เสนอโดย Henri Tajfel และ John Turner ซึ่งเน้นว่าความเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสามารถกระตุ้นให้บุคคลมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม (Tajfel & Turner, 1986) นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ทางสังคมยังมีส่วนสำคัญในการสร้างความรู้สึกของการเป็นเจ้าของ (Sense of Belonging) ที่ช่วยกระตุ้นให้ประชาชนเข้าร่วมในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับชุมชน

การศึกษาในด้านนี้ยืนยันว่า ความสัมพันธ์ทางสังคมมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในหลายมิติ ตัวอย่างเช่น การวิจัยของ Henn และ Foard (2014) พบว่าความสัมพันธ์กับเพื่อนและครอบครัวสามารถสร้างแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการเลือกตั้งและกิจกรรมทางการเมือง ในทำนองเดียวกันการศึกษาของ Gordon และ Taft (2011) ชี้ให้เห็นว่าการมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนมีผลต่อการสร้างความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ซึ่งสามารถนำไปสู่การตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม การวิจัยโดย Grasso และคณะ (2018) ยังเสริมว่า ความสัมพันธ์ทางสังคมเป็นปัจจัยที่สำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน โดยการมีเครือข่ายที่

สนับสนุนสามารถเพิ่มโอกาสในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มีเป้าหมายทางการเมืองและสังคม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของเครือข่ายในกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วม

3. อิทธิพลของสื่อที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

อิทธิพลของสื่อเป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของสื่อในการสร้างความตระหนักและกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง สื่อมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการรับรู้ข้อมูลและความคิดเห็นทางการเมืองผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และสื่อสังคมออนไลน์ การมีข้อมูลที่ถูกต้องและเข้าถึงได้ง่ายทำให้ประชาชนสามารถตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองได้ดีขึ้น

อิทธิพลของสื่อ หมายถึง ผลกระทบที่สื่อสารมวลชนและสื่อสังคมมีต่อการรับรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมของประชาชนในบริบทต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านการเมืองและสังคม อิทธิพลนี้สามารถเห็นได้จากการที่สื่อสร้างความตระหนักถึงประเด็นต่าง ๆ และกระตุ้นให้ผู้คนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง รวมถึงการมีบทบาทในการกำหนดวาระและการตีความข่าวสาร (McCombs & Shaw, 1972; Bennett & Iyengar, 2008).

โดยทั่วไป อิทธิพลของสื่อสามารถแบ่งออกเป็นสองประเภทหลัก ได้แก่:

1. การกำหนดวาระ (Agenda-setting): สื่อมีบทบาทในการกำหนดว่าประเด็นไหนควรจะได้รับความสนใจจากประชาชน ซึ่งส่งผลให้ผู้คนมีความคิดเห็นและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนั้น ๆ มากขึ้น (McCombs & Shaw, 1972).

2. การสร้างกรอบความคิด (Framing): วิธีที่สื่อเสนอข้อมูลและข่าวสารสามารถสร้างมุมมองที่แตกต่างกันในประเด็นเดียวกัน ทำให้ผู้คนตีความข่าวสารและมีปฏิกิริยาต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ตามที่สื่อเน้น ๆ ได้กำหนด (Entman, 1993).

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของสื่อ ได้แก่ ทฤษฎีการสร้างความตระหนัก (Agenda-setting Theory) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าสื่อมีอำนาจในการกำหนดว่าประเด็นไหนจะถูกพูดถึงและสำคัญต่อประชาชน นอกจากนี้ ทฤษฎีการส่งผลกระทบ (Framing Theory) ยังอธิบายถึงวิธีที่สื่อเสนอข่าวสารเพื่อสร้างมุมมองและความคิดเห็นที่แตกต่างกันในประเด็นเดียวกัน ส่งผลให้ผู้คนมีแนวโน้มที่จะเข้าร่วมทางการเมืองมากขึ้นเมื่อประเด็นที่สำคัญถูกนำเสนอในรูปแบบที่น่าสนใจหรือมีอิทธิพล

งานวิจัยที่สนับสนุนอิทธิพลของสื่อในการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่:

Alodat & Rousan (2023) – งานวิจัยนี้สำรวจผลกระทบของสื่อสังคมออนไลน์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในจอร์แดน พบว่า การใช้แพลตฟอร์ม

เหล่านี้ช่วยเพิ่มการรับรู้ข่าวสารและสร้างแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง (Alodat & Rousan, 2023)

Morales (2009) – งานวิจัยนี้เน้นถึงโครงสร้างโอกาสทางการเมืองที่ส่งผลต่อการใช้สื่อสังคม ซึ่งกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง โดยเฉพาะในบริบทที่เปิดกว้างต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน (Morales, 2009)

Barrett & Pachi (2019) – การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า สื่อมีบทบาทสำคัญในการสร้างและสนับสนุนความรู้ทางการเมือง ทำให้ประชาชนสามารถเข้าใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองได้ดีขึ้น (Barrett & Pachi, 2019)

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อยังแสดงให้เห็นว่า การเข้าถึงข้อมูลจากสื่อสามารถช่วยให้ประชาชนมีความรู้และสามารถตัดสินใจได้ดีขึ้นในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Barrett & Pachi, 2019)

4. ค่านิยมและความเชื่อกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ความหมาย

ค่านิยมและความเชื่อเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีบทบาทในการกำหนดพฤติกรรมของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ค่านิยมหมายถึงหลักการหรือแนวคิดที่บุคคลถือเป็นสิ่งที่มีค่าและนำมาสู่การตัดสินใจในชีวิตประจำวัน ขณะที่ความเชื่อเกี่ยวข้องกับสิ่งที่บุคคลยอมรับเป็นความจริง ค่านิยมและความเชื่อส่งผลต่อการมองเห็นปัญหาทางสังคม การตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง และการสนับสนุนทางการเมือง

แนวคิดและทฤษฎี

หลายแนวคิดทางสังคมได้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยม ความเชื่อ และการมีส่วนร่วมทางการเมือง ตัวอย่างเช่น ทฤษฎีการเข้าถึงทางการเมือง (Political Participation Theory) ซึ่งให้เห็นว่าความสนใจและความเชื่อมั่นในระบบการเมืองสามารถกระตุ้นให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองได้ โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีการศึกษาสูงและความตระหนักรู้ในประเด็นต่าง ๆ (Leigh, 2018).

นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีการสังคมศาสตร์ (Social Science Theory) ที่แสดงให้เห็นว่าค่านิยมทางวัฒนธรรมและความเชื่อเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในสังคมมีผลต่อระดับการเข้าร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งและการเคลื่อนไหวทางสังคม ในกรณีที่สังคมมี

ค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมและการช่วยเหลือสังคม มัก พบว่า ผู้คนมีแนวโน้มที่จะเข้าร่วมในการเมืองมากขึ้น (Bennett, 2008).

การศึกษาโดย Ho, R. และคณะ (2022) พบว่า ค่านิยมทางประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะในกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีการศึกษา ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมในการเลือกตั้งและกิจกรรมทางการเมืองอื่น ๆ นอกจากนี้ การวิจัยของ Wray-Lake (2019) ชี้ให้เห็นว่า การมีค่านิยมในการช่วยเหลือสังคมและความสนใจในความเป็นธรรมทางสังคมส่งผลกระทบบ่อยมากต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในกลุ่มเยาวชน

งานวิจัยที่สนับสนุน

Ho, Chan & Chen (2022) ได้ทำการศึกษา ผลกระทบของค่านิยมประชาธิปไตยต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในหมู่เยาวชน: กรณีศึกษาในฮ่องกง งานวิจัยนี้มุ่งเน้นไปที่การสำรวจอิทธิพลของค่านิยมประชาธิปไตยต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในฮ่องกง โดยใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเยาวชนในพื้นที่เมืองต่าง ๆ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าค่านิยมประชาธิปไตย เช่น เสรีภาพและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นตัวกระตุ้นให้เยาวชนมีแนวโน้มที่จะเข้าร่วมในการเลือกตั้งและกิจกรรมทางการเมืองอื่น ๆ นอกจากนี้ ผลการศึกษายังแสดงให้เห็นว่าความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการประชาธิปไตยและความรู้เกี่ยวกับสิทธิพลเมืองส่งผลให้เยาวชนมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในบริบทของการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในฮ่องกง ซึ่งอาจส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

Wray-Lake (2019) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมของเยาวชนต่อสังคมและบทบาทของค่านิยม: เรารู้อะไรบ้าง? งานวิจัยนี้สำรวจบทบาทของค่านิยมในการช่วยเหลือสังคมต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในกลุ่มเยาวชน โดยชี้ให้เห็นว่าเยาวชนที่มีค่านิยมที่มุ่งเน้นการช่วยเหลือสังคมและความยุติธรรมมักจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองอย่างแข็งขัน เช่น การเข้าร่วมการเลือกตั้งและกิจกรรมในชุมชน ผลการศึกษานี้ยังชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการปลูกฝังค่านิยมเหล่านี้ตั้งแต่วัยเยาว์ เพื่อสร้างเสริมพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในอนาคต งานวิจัยยังชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างในระดับการมีส่วนร่วมตามเชื้อชาติและสังคม ซึ่งมีผลต่อการรับรู้และการตอบสนองต่อปัญหาทางการเมือง

Leigh (2018) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองและความยุติธรรมทางสังคม: คำนึงถึงข้อเปลี่ยนการมีส่วนร่วมอย่างไร งานวิจัยนี้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมทางสังคมและความยุติธรรมทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะผู้ที่มีความนิยมในการช่วยเหลือสังคมจะมีแนวโน้มที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมืองมากกว่า โดยงานวิจัยชี้ให้เห็นว่าการส่งเสริมค่านิยมเหล่านี้สามารถสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการประชาธิปไตย และมีความสำคัญต่อการสร้างสังคมที่มีความยุติธรรมและเท่าเทียม ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการให้ความรู้และการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับสิทธิพลเมืองจะช่วยเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในกลุ่มที่มีความนิยมด้านสังคมที่สูง (Leigh, 2018).

สรุป ค่านิยมและความเชื่อมีผลกระทบอย่างมากต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยเฉพาะในบริบทที่ส่งเสริมให้เกิดความสนใจและความตระหนักในปัญหาสังคม การวิจัยล่าสุดสนับสนุนแนวคิดนี้ โดยชี้ให้เห็นว่า การปลูกฝังค่านิยมที่ดีและความเชื่อในความสามรถในการสร้างความเปลี่ยนแปลงสามารถกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองมากขึ้น

5. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

การรับรู้ข่าวสารสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้นมากมาย มีความสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ในปัจจุบันเป็นอย่างมาก ซึ่งข่าวสารเหล่านี้นำเสนอโดย “สื่อมวลชน” สื่อสังคมเพื่อการรายงานข้อเท็จจริง และประสานส่วนต่าง ๆ ของสังคม รวมทั้งช่วยถ่ายทอดมรดกต่าง ๆ ทางสังคมให้คงอยู่ต่อไป “สื่อมวลชนเสนอข่าว” เพื่อบอกเล่าเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อเหตุการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้มีผลกระทบต่อสังคม การเมือง และสาธารณชน (อนุชา มณีโชติ, 2552)

ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร (Media exposure)

พฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารนั้น ขึ้นอยู่กับบุคคลจะแสวงหาความรู้เพื่อให้ได้ ตามความต้องการของตนเอง หรือแสวงหาสิ่งที่ตนเองสนใจและอยากรู้ตามเวลานั้น ๆ เพราะการ เปิดรับข่าวสารตามเวลาที่ตนเองสนใจนั้นจะทำให้ตนเองรู้สึกผ่อนคลาย สามารถจดจำกับสื่อที่นำมาเสนอได้เป็นอย่างดี ส่วนแนวคิดหรือกระบวนการสื่อสารทางการเมืองก็ย่อมมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการสื่อสารเช่นเดียวกับกระบวนการอื่น ๆ ในสังคม การสื่อสารจะมีบทบาทหน้าที่หลักในการถ่ายทอดความรู้และข่าวสาร

ต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น ในระบบการเมืองการสื่อสารในลักษณะนี้อาจเรียกได้ว่าเป็น การสื่อสารทางการเมืองนั่นเอง ซึ่งปราศจากการสื่อสารทางการเมืองแล้วก็จะมิบุคคล เพียงไม่กี่คนที่เกี่ยวข้องโดยตรงเท่านั้น ที่จะทราบถึงความเป็นไปในกระบวนการทางการเมือง ซึ่งความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ในระบบการเมืองนั้น จะช่วยให้ประชาชนตัดสินใจในประเด็นทางการเมืองต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง และมีเหตุผล นั่นคือ สามารถเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง

Klapper (1960, อ้างถึงใน จรรยา มาศ ปลอดแก้ว, 2562) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการเลือกรับข่าวสารหรือเปิดรับข่าวสารเปรียบเสมือนเครื่องกรองข่าวสารในการรับรู้ของมนุษย์ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การเลือกเปิดรับ (Selective Exposure) เป็นขั้นแรกในการเลือกช่องทางการสื่อสารบุคคลจะเลือกเปิดรับสื่อ และข่าวสารจากแหล่งสารที่มีอยู่ด้วยกันหลายแหล่ง
2. การเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention) ผู้เปิดรับข่าวสารมีแนวโน้มที่จะเลือกสนใจข่าวจากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง โดยมักเลือกตามความคิดเห็น ความสนใจของตน เพื่อสนับสนุนทัศนคติเดิมที่มีอยู่
3. การเลือกรับรู้และตีความหมาย (Selective Perception & Interpretation) เมื่อบุคคลเปิดรับข้อมูลข่าวสารแล้ว ก็เชื่อว่ารับรู้ข่าวสารทั้งหมดตามเจตนารมณ์ของผู้ส่งสารเสมอไป เพราะคนเรามักเลือกรับรู้ และตีความหมายสารแตกต่างกันไป
4. การเลือกจดจำ (Selective Retention) บุคคลจะเลือกจดจำข่าวสารในส่วนที่ตรงกับความสนใจ ความต้องการ ทัศนคติ ฯลฯ ของตนเอง และมักจะลืมหรือไม่นำไปถ่ายทอดในส่วนที่ตนเองไม่สนใจ ไม่เห็นด้วย หรือเรื่องที่ขัดแย้งกับความคิดของตนเอง

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเปิดรับข่าวสารของบุคคลนั้น Todd Hunt & Brent d. Ruben (1993 อ้างถึงใน ศุภวัฒน์ สงวนงาม, 2553) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเปิดรับข่าวสารของบุคคลไว้ดังนี้

1. ความต้องการ (Need) ปัจจัยที่สำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่งในกระบวนการเลือกของมนุษย์คือ ความต้องการ ความต้องการทุกอย่างของมนุษย์ทั้งความต้องการทาง

กายและใจ ทั้งความต้องการระดับสูงและความต้องการระดับต่ำ ย่อมเป็นตัวกำหนดการเลือกของเราเพื่อตอบสนองความต้องการของเรา

2. ทศคติและค่านิยม (Attitude & Values) ทศคติ คือความชอบและมีใจ โน้มเอียง (Preference & Predisposition) ต่อเรื่องต่าง ๆ ส่วนค่านิยม คือหลักพื้นฐานที่เรายึดถือ เป็นความรู้สึกที่ว่าเราควรจะทำหรือไม่ควรทำอะไรใน เช่น การเลือกข่าวสาร การเลือกตีความหมายและการเลือกจดจำ

3. เป้าหมาย (Goal) มนุษย์ทุกคนมีเป้าหมาย มนุษย์ทุกคนกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิตทั้งในเรื่องอาชีพ การเข้าสมาคม การพักผ่อน เป้าหมายของกิจกรรมต่าง ๆ ที่เรากำหนดขึ้นนี้จะมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สื่อบุคคล การเลือกข่าวสาร การเลือกตีความหมาย และการเลือกจดจำเพื่อสนองเป้าหมายของตน

4. ความสามารถ (Capability) ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง รวมทั้งความสามารถด้านภาษามีอิทธิพลต่อการที่จะเลือกรับข่าวสาร เลือกตีความหมาย และเลือกเก็บเนื้อหาของข่าวนั้นไว้

5. การใช้ประโยชน์ (Utility) คือ ความสนใจและใช้ความพยายามในการที่จะเข้าใจ และจดจำข่าวสารที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

6. สไตล์ในการสื่อสาร (Communication Style) การเป็นผู้รับสารของเรา นั้นส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับสไตล์ในการสื่อสาร คือ ความชอบหรือไม่ชอบสื่อบางประเภท

7. สภาพ (Context) สภาพในที่นี้หมายถึง สถานที่ บุคคล และเวลาที่อยู่ในสถานการณ์ การสื่อสาร สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเลือกของผู้รับสาร การมีคนอื่นอยู่ด้วย มีอิทธิพลตรงต่อการเลือกใช้สื่อและข่าวสาร

8. ประสบการณ์และนิสัย (Experience & Habit) ในฐานะของผู้รับสาร ผู้รับสารแต่ละคนพัฒนานิสัยการรับสารอันเป็นผลมาจากประสบการณ์ในการรับข่าวสาร ความชอบ ที่มีต่อสื่อชนิดใดชนิดหนึ่ง รายการประเภทใดประเภทหนึ่ง

Wilber Schramm (1960, อ้างถึงใน ศุภวัฒน์ สงวนงาม, 2553) ยังได้ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับข่าวสารของบุคคลดังนี้

1. ประสบการณ์ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้รับสารแสวงหาข่าวสารที่แตกต่างกัน

2. การประเมินสาระประโยชน์ที่ได้รับของข่าวสารที่ผู้รับสารแสวงหาเพื่อตอบสนองจุดประสงค์ของตนอย่างหนึ่งอย่างใด

3. ภูมิหลังที่แตกต่างกันทำให้บุคคลมีความสนใจแตกต่างกัน
4. การศึกษาและสภาพแวดล้อมทำให้มีความแตกต่างในพฤติกรรมการเลือกรับสาร
5. ความสามารถในการรับสาร ซึ่งเกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจที่ทำให้พฤติกรรมการเปิดรับสารแตกต่างกัน
6. บุคลิกภาพ ทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ การโน้มน้าวใจ และพฤติกรรมของผู้รับสาร
7. อารมณ์ สภาพทางอารมณ์ของผู้รับสาร จะทำให้เข้าใจความหมายของข่าวสาร หรืออาจเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจความหมายของข่าวสารได้
8. ทัศนคติ จะเป็นตัวกำหนดท่าทีของการรับและตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือ ข่าวสารที่ได้พบเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารนั้น

การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง (Political Information) จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจกับ “ทฤษฎีการสื่อสาร (Communication Theory)” เนื่องจากการที่บุคคลจะได้รับข่าวสารหรือต้องการส่งข่าวสารไปยังผู้อื่น ต้องเกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการการสื่อสารมนุษย์ใช้การสื่อสารเพื่อแสดงออกซึ่งพฤติกรรม ความรู้สึกนึกคิด ความเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

ช่องทางสำหรับส่งสารหรือสื่อ (Channel)

ช่องทางสำหรับส่งสารหรือสื่อ (Channel) เป็นสิ่งที่จะนำสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับบางครั้งอาจเรียกว่า “ผู้นำส่งสาร” ก็ได้ ในปัจจุบันช่องทางการสื่อสารทางการเมืองทุก ๆ รูปแบบ ทั้งช่องทางการสื่อสารทางสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจเข้ามามีบทบาทอย่างมากในกลุ่มคนเพราะการสื่อสารทางการเมืองนับเป็นตัวจักรสำคัญในการเชื่อมโยงและสานต่อโครงข่ายของสังคมให้ดำรงอยู่อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปอย่างเหมาะสมทั้งในเชิงสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เพราะช่องทางการสื่อสารทางการเมืองได้ทำหน้าที่ในการส่งข่าวสารให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อนำไปใช้ในวิถีชีวิต ทัศนคติ ค่านิยม ตลอดจนเป็นข้อมูลอย่างยิ่งในสังคมหนึ่ง ๆ ซึ่งสื่อแต่ละชนิดจะมีบทบาทหน้าที่ ตลอดจนประสิทธิภาพแตกต่างกันไป ในการศึกษาเกี่ยวกับสื่อ โดยทั่วไปมักแบ่งสื่อออกเป็น 2 ประเภท คือ (Almond & Powell, 1966)

1. สื่อบุคคล ได้แก่ สื่อแบบนี้ส่วนใหญ่มักจะติดต่อสื่อสารกันโดยการพูดคุยแบบไม่เป็นทางการ เป็นการสื่อสารแบบตัวต่อตัว และผู้ส่งสารกับผู้รับสารมักจะมี

รู้จักขอบพอดัชนีเคยกันเป็นการส่วนตัว การสื่อสารลักษณะนี้ จึงเป็นการสื่อสารแบบสองทางผู้รับสามารถที่จะตอบรับหรือมีปฏิกิริยาโต้ตอบต่อข่าวสารนั้น ผู้ส่งข่าวสารสามารถมองเห็นได้และผู้รับสามารถถามสิ่งที่ยังไม่เข้าใจจากผู้ส่งได้ การสื่อสารแบบนี้ระบบมีได้มีอิทธิพลโดยตรงต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของปัจเจกบุคคล หากแต่จะมีอิทธิพลได้โดยทางอ้อม คือผ่านตัวกลางอีกทีหนึ่ง ตัวกลางนี้คือ “ผู้นำความคิดเห็น” บรรดาผู้นำความคิดเห็นเหล่านี้จะเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นและตื่นตัวทางการเมืองสูง รับฟังข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับมา ส่งผ่านไปยังบุคคลอื่น ๆ ในสังคม อาจจะโดยการตีความหรือสอดแทรกความคิดเห็นของตนลงไปด้วย ซึ่งอาจจะทำให้ข้อมูลที่ส่งต่อไปยังผู้อื่นบิดเบือนไปจากความเป็นจริงได้

ข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบของสื่อบุคคล

เป็นสื่อหรือเครื่องมือการสื่อสารที่เก่าแก่ที่สุดชนิดหนึ่ง จัดได้ว่าเป็นสื่อบุคคล (Personal Media) ที่เป็นสื่อพื้นฐานเบื้องต้นขนานแท้ดั้งเดิมที่มนุษย์รู้จักนำมาใช้ในการติดต่อสื่อความหมายด้วยการพบปะพูดจาหรือการพูดคุยสนทนากัน (Face to Face Conversation) การพูดเป็นหนทางหนึ่งแห่งการถ่ายทอด หรือชักนำเอาความรู้สึนึกคิดของมนุษย์ออกมาตีแผ่เพื่อแสดงให้ผู้อื่นได้ทราบและเข้าใจข้อได้เปรียบของสื่อบุคคล คือ เป็นสื่อที่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด หรือแทบจะไม่เสียค่าใช้จ่ายเพราะทุกคนมีอยู่แล้วในตนเอง ผู้ส่งสารจะมีอิทธิพลในการชักจูงและกระตุ้นเร้าความสนใจ ก่อให้เกิดความประทับใจได้ง่ายก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และสนิทสนมเป็นกันเองได้มากที่สุด นอกจากนั้นสื่อบุคคลยังถือเป็นการติดต่อสื่อสารสองทาง ซึ่งทั้งสองฝ่ายคือผู้ส่งสารและผู้รับสารมีโอกาสที่จะตอบโต้กันได้ทันที ต่างฝ่ายต่างได้เห็นปฏิกิริยาของกันและกัน ซึ่งจะช่วยให้สื่อสารกันได้เข้าใจและสะดวกรวดเร็วขึ้น หรือถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดยังมีสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ยังสงสัยหรือไม่เข้าใจก็อาจถามตอบกันได้ทันทีจนสามารถทำความเข้าใจกันได้ ในขณะที่ข้อเสียเปรียบของสื่อบุคคล คือ เป็นสื่อที่มีขอบข่ายการครอบคลุมได้ไม่กว้างขวาง ครอบคลุมประชาชนเป้าหมายได้น้อยมาก เพราะถ้าหากกลุ่มประชาชนเป้าหมายมีมากเกินไปขอบเขตอำนาจครอบคลุมแล้ว การใช้สื่อบุคคลก็อาจจะไม่เอื้อต่อประสิทธิผลของการสื่อสารในการเข้าถึง (Reach) กลุ่มผู้รับสารเป้าหมายได้

ในกรณีที่ต้องการให้บุคคลใด ๆ เกิดการยอมรับในสารที่เสนอไป หรือการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพที่สุด ที่ใช้ในการกระตุ้นให้เกิดการตัดสินใจยอมรับสารนั้น ควรใช้การสื่อสารระหว่างบุคคล โดยใช้สื่อบุคคลเป็นผู้เผยแพร่ข่าวสาร สื่อบุคคลนั้นจะเป็น

ประโยชน์มาก ในกรณีที่ส่งสารหวังผลให้ผู้รับ เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรม ในการยอมรับสารนั้น นอกจากนี้ยังเป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้รับสารมีความเข้าใจกระจ่างชัดต่อสาร และตัดสินใจรับสารได้อย่างมั่นใจยิ่งขึ้นด้วย

2. สื่อมวลชน ทฤษฎีการสื่อสารแบบสองขั้นตอน (Two- step Flow of Communication Theory) อันเป็นผลมาจากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลของการ สื่อสารมวลชนไว้ว่า ความคิดต่าง ๆ มักจะไหลผ่านวิทยุกระจายเสียงหรือสิ่งพิมพ์ไปยังผู้นำ ความคิดเห็น และจากผู้นำความคิดเห็นต่อไปยังกลุ่มประชากรที่มีความกระตือรือร้นน้อยกว่า ซึ่งหมายถึง ข่าวสารจะไปถึงกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งซึ่งได้รับการยอมรับให้เป็นกลุ่มผู้นำ ความคิดเห็น (Opinion Leaders) ในขั้นแรกและกลุ่มผู้นำความคิดจะเป็นผู้เผยแพร่ข่าวสาร ไปยังประชาชนอื่น ๆ ในขั้นที่สอง

แนวคิดสำคัญของทฤษฎีนี้เชื่อว่า บุคคลทุกคนไม่ได้อยู่โดดเดี่ยวใน สังคม แต่ทุกคนจะต้องมีกิจกรรมร่วมกันในสังคม ซึ่งทำให้แต่ละบุคคลมีความสัมพันธ์กัน และในทุก ๆ สังคมจะต้องมีกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่งได้รับการยอมรับให้เป็นกลุ่มผู้นำความคิดเห็น ซึ่งมักจะได้รับข่าวสารก่อนผู้อื่นและทำหน้าที่เผยแพร่ข่าวสารนั้นไปยังบุคคลอื่น ๆ ในสังคม จึงเห็นได้ว่าสาระสำคัญของทฤษฎีนี้ คือ ความสัมพันธ์ของผู้นำความคิดเห็นกับ สมาชิกในสังคม ซึ่งผู้นำความคิดเห็นมีอิทธิพลในการหล่อหลอมให้สมาชิกในกลุ่มสังคมมี แนวคิดและพฤติกรรมที่สอดคล้องกัน รวมทั้งที่อิทธิพลซึ่งกันและกันในการรับรู้ข่าวสาร

สื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อชนิดนี้นับว่าเป็นสื่อที่มีความสำคัญมาก แต่มีจุดอ่อนคือ ถ้าผู้รับสารไม่เข้าใจเนื้อหาของสารแล้ว จะไม่สามารถ ชักถามได้เนื่องจากการเป็นการสื่อสารแบบทางเดียว แต่การสื่อสารในลักษณะนี้มีข้อดีคือ สามารถส่งข่าวสารข้อมูลให้แก่ ผู้รับได้เป็นจำนวนมาก ๆ และช่วยลดการบิดเบือนข่าวสาร ข้อมูลโดยการพูดปากต่อปากได้ดี นอกจากนี้ยัง สามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้อย่าง รวดเร็วและกว้างขวาง จนเป็นเหตุให้ผู้นำทางการเมืองส่วนใหญ่ถือโอกาสใช้สื่อสารมวลชน เป็นเครื่องมือในการที่จะกระตุ้น เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองตามที่ตน ต้องการ หรือไม่ก็อาจครอบงำสื่อมวลชน เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชนให้เป็นไป ตามที่ตนต้องการ

สรุป จากการศึกษานโยบายและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่า การ รับรู้ข่าวสารทางการเมือง หมายถึง การให้ความสนใจของประชาชนในการติดตามข่าวสาร ความรู้ที่มีเนื้อหาครอบคลุมเรื่องของการเมืองทั้งหมด ได้แก่ องค์การหรือ

สถาบัน รัฐบาล พรรคการเมือง รัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ ระบบราชการสถานการณ์บ้านเมือง การตัดสินใจนโยบายต่าง ๆ ทางการเมือง กระบวนการเลือกตั้ง สถานการณ์ทางการเมือง หรือประเด็นทางการเมืองผ่านสื่อแขนงต่าง ๆ ประกอบด้วย 1) การรับรู้จากสื่อบุคคล หมายถึง การใช้บุคคลเป็นผู้เผยแพร่ข่าวสาร ส่งสารหวังผลให้ผู้รับ เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรมในการยอมรับสารนั้น นอกจากนี้ยังเป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้รับสารมีความเข้าใจกระจ่างชัดต่อสาร และตัดสินใจรับสารได้อย่างมั่นใจยิ่งขึ้นด้วย ได้แก่ นักการเมือง ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ เจ้าหน้าที่รัฐ และประชาชนผู้เกี่ยวข้อง 2) การรับรู้จากสื่อมวลชน หมายถึง การสื่อสารแบบสองขั้นตอน ที่จะไหลผ่านข้อมูลข่าวสารไปยังผู้นำความคิดเห็น และจากผู้นำความคิดเห็นต่อไปยังกลุ่มประชากร ได้แก่ วิทยู โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อเฉพาะกิจ

นอกจากนี้ยังมีวิจัยของ Milbrath & Goel (1977 อ้างถึงใน ประเวศ แสงสุข, 2553) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้แก่

1. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม (Environmental stimuli) ได้แก่ ระบบสังคม (Social system) และสภาพการณ์ทางการเมือง (Political settings) ปัจจัยด้านนี้อาจมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ

2. ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal factors) ได้แก่ พันธุกรรม แรงขับเคลื่อนความต้องการ ทางบุคลิกภาพ ความต้องการทางจิตใจและร่างกาย และความเชื่อและทัศนคติทางการเมือง

Burkhart et al. (1972 อ้างถึงใน พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ และอลงกรณ์ คูตระกูล, 2549) เสนอปัจจัยที่ทำให้บุคคลจะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง โดยปัจจัยเหล่านี้มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนี้

1. ความต้องการที่จะเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น
2. ความต้องการที่อยากจะรู้จักกับบุคคลสำคัญ
3. ความต้องการที่จะทำในสิ่งที่นโยบายต่อประเทศชาติ ต่อสังคม หรือกลุ่มของตน
4. ความต้องการได้มาซึ่งอำนาจ
5. ความต้องการได้มาซึ่งอิทธิพล
6. ความต้องการมีเกียรติและศักดิ์ศรี

7. ความต้องการที่จะตอบสนององสภาวะทางจิต

8. ความต้องการรายได้ที่สูงขึ้น

Nie et al. (1969 อ้างถึงใน พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ และอลงกรณ์ คูตระกูล, 2549)

ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า มีทั้งปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ โดยตรง (แบ่งออกเป็นความสัมพันธ์สูงและปานกลาง) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางอ้อมหรือ มีระดับความสัมพันธ์ต่ำ

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์โดยตรง (แบ่งออกเป็นความสัมพันธ์สูงและปานกลาง) ได้แก่ การเป็นสมาชิกกลุ่ม ความสำนึกในหน้าที่การเมือง ซึ่งเป็นความสัมพันธ์สูง และการรับข่าวสารทางการเมือง ความรู้ทางการเมือง ความสนใจทางการเมือง ประสิทธิภาพทางการเมือง ที่มีความสัมพันธ์ปานกลาง

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางอ้อม หรือมีระดับความสัมพันธ์ต่ำได้แก่ สถานะทางสังคม

Almond & Verba (1963) ได้ สรุปความสัมพันธ์ของการศึกษากับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ ดังนี้

1. บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้นก็ยิ่งตระหนักในผลกระทบที่รัฐบาลมีต่อปัจเจกบุคคลมากกว่าบุคคลที่ได้รับการศึกษาต่ำ

2. บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้นมักจะเห็นได้ว่าเป็นผู้สนใจข่าวสารทางการเมือง ให้ความสนใจในการรณรงค์ หาเสียงมากกว่าบุคคลที่ได้รับการศึกษาต่ำ

3. บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้นจะมีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองมากขึ้น

4. บุคคลยังได้รับการศึกษาสูงขึ้นจะมีความคิดเห็นในเรื่องการเมืองกว้างขวางมากขึ้น

5. บุคคลยังได้รับการศึกษาสูงขึ้นมีแนวโน้มว่าจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการถกเถียงหรือ แสดงความคิดเห็นทางการเมืองมากขึ้น

6. บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้นจะรู้สึกสะดวกใจที่จะพูดคุยกับบุคคลอื่นถึงปัญหา บ้านเมือง ในขณะที่บุคคลที่ได้รับการศึกษาน้อยจะพยายามหลีกเลี่ยงการแสดงความคิดเห็น ในเรื่องเหล่านั้น

7. บุคคลที่มีการศึกษาสูงดูเหมือนว่าจะพิจารณาตนเองในฐานะที่จะสามารถมีอิทธิพลต่อรัฐบาลได้

8. บุคคลซึ่งได้รับการศึกษาสูงมีแนวโน้มที่จะเป็นสมาชิกที่มีความกระตือรือร้นขององค์การ

9. บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงจะมีความมั่นใจในการเข้าสังคม และเชื่อว่าบุคคลอื่น เป็นผู้มีความค่าและมีประโยชน์

Sigel & Hoskin (1977 อ้างถึงใน อภิชาติ การิกานัญจน์, 2534) ได้ สรุปว่า อาชีพเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ ดังนี้

1. บุคคลยิ่งมีความพอใจในเกียรติภูมิของอาชีพมากเท่าใด การก้าวไปสู่สถานภาพ ทางอาชีพที่สูงขึ้นก็จะทำให้บุคคลพึงพอใจในอาชีพมากขึ้น
2. เมื่อบุคคลนั้นอยู่ในสถานภาพทางอาชีพสูงขึ้น บุคคลจะมีความกระตือรือร้น ที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองมากขึ้นด้วย
3. เมื่อบุคคลมีความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ความพร้อมหลาย ๆ ประการที่จะเข้าสู่การแสวงหาอำนาจทางการเมืองก็มีมากขึ้น
4. เมื่อสถานภาพทางอาชีพและสถานภาพทางสังคมสูงขึ้น ดูเหมือนว่าทัศนคติ ในทางการเมืองของบุคคลจะเป็นไปในลักษณะอนุรักษ์นิยมมากขึ้น ในทางกลับกัน บุคคลซึ่งอยู่ในสถานภาพทางอาชีพต่ำ เช่น ผู้ใช้แรงงาน ไม่ต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง แต่จะตระหนักถึงเรื่องเศรษฐกิจมากกว่า

Lane (1959 อ้างถึงใน อภิชาติ การิกานัญจน์, 2534) ได้เสนอแนะถึงลักษณะของงานซึ่งเอื้ออำนวยให้ผู้ที่อยู่ในสถานภาพของงานอาชีพนั้นมีส่วนร่วมในทางการเมือง สูงขึ้น คือ

1. เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคม และการใช้ความรู้ทักษะซึ่งเกี่ยวข้องกับการเมือง
2. เป็นงานที่มีโอกาสที่จะปฏิสังสรรค์ กับบุคคลที่มีทัศนคติที่คล้ายคลึงกัน
3. เป็นงานที่ได้รับสิทธิประโยชน์จากนโยบายของรัฐ
4. เป็นงานซึ่งมีบทบาทและรับผิดชอบในการบริการสังคม

บริบทอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ในหัวข้อนี้กล่าวถึงความเป็นมาของบริบทอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ดังต่อไปนี้

อาณาเขต

อำเภอเมืองสกลนครตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัด มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอพรรณานิคม อำเภอนาหว้า (จังหวัดนครพนม) และอำเภอกุสุมาลย์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอโพนนาแก้วและอำเภอโคกศรีสุพรรณ

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอเต่างอยและอำเภอภูพาน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอกุดบากและอำเภอพรรณานิคม

อำเภอเมืองสกลนคร มีพื้นที่ 1,023.4 ตารางกิโลเมตร มีประชากร 194,035 คน มีความหนาแน่น 189.59 คน/ตารางกิโลเมตร

1. การปกครองส่วนภูมิภาค

อำเภอเมืองสกลนครแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 16 ตำบล 169 หมู่บ้าน ได้แก่

1.1 ตำบลธาตุเชิงชุม (เขตเทศบาลนครสกลนคร)

1.2 ตำบลขมิ้น 13 หมู่บ้าน

1.3 ตำบลจิวค้อน 16 หมู่บ้าน

1.4 ตำบลโนนหอม 11 หมู่บ้าน

1.5 ตำบลเชียงเครือ 17 หมู่บ้าน

1.6 ตำบลท่าแร่ 8 หมู่บ้าน

1.7 ตำบลม่วงลาย 8 หมู่บ้าน

1.8 ตำบลดงชน 10 หมู่บ้าน

1.9 ตำบลห้วยยาง 16 หมู่บ้าน

1.10 ตำบลพังขว้าง 14 หมู่บ้าน

1.11 ตำบลดงมะไฟ 11 หมู่บ้าน

1.12 ตำบลธาตุนาเวง 5 หมู่บ้าน

1.13 ตำบลเหล่าปอแดง 12 หมู่บ้าน

1.14 ตำบลหนองลาด 10 หมู่บ้าน

1.15 ตำบลฮางโฮง 11 หมู่บ้าน

1.16 ตำบลโคกก่อง 8 หมู่บ้าน

2. การปกครองส่วนท้องถิ่น

ท้องที่อำเภอเมืองสกลนครประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 17 แห่ง ได้แก่ โดยแยกเป็นเทศบาลนคร 1 แห่ง ได้แก่

2.1 เทศบาลนครสกลนคร ครอบคลุมพื้นที่ตำบลธาตุเชิงชุมทั้งตำบล
เทศบาลตำบล 9 แห่ง ได้แก่

2.1.1 เทศบาลตำบลดงมะไฟ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลขมิ้น

2.1.2 เทศบาลตำบลท่าแร่ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลท่าแร่

2.1.3 เทศบาลตำบลธาตุนาเวง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลธาตุนาเวงทั้ง

ตำบล

2.1.4 เทศบาลตำบลเชียงเครือ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเชียงเครือทั้งตำบล

2.1.5 เทศบาลตำบลจิวค้อน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลจิวค้อนทั้งตำบล

2.1.6 เทศบาลตำบลเหล่าปอแดง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเหล่าปอแดงทั้ง

ตำบล

2.1.7 เทศบาลตำบลหนองลาด ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหนองลาดทั้งตำบล

2.1.8 เทศบาลตำบลฮางโฮง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลฮางโฮงทั้งตำบล

2.1.9 เทศบาลตำบลเมืองทองท่าแร่ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลท่าแร่ (เฉพาะ

นอกเขตเทศบาลตำบลท่าแร่)

2.2 องค์การบริหารส่วนตำบล 8 แห่ง ได้แก่

2.2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลขมิ้น ครอบคลุมพื้นที่ตำบลขมิ้น (เฉพาะ
นอกเขตเทศบาลตำบลดงมะไฟ)

2.2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลโนนหอม ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโนนหอม
ทั้งตำบล

2.2.3 องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงลาย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลม่วงลาย
ทั้งตำบล

2.2.4 องค์การบริหารส่วนตำบลดงชน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลดงชนทั้ง
ตำบล

2.2.5 องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลห้วยยาง
ทั้งตำบล

2.2.6 องค์การบริหารส่วนตำบลพังช้าง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลพังช้าง
ทั้งตำบล

2.2.7 องค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลดงมะไฟ
ทั้งตำบล

2.2.8 องค์การบริหารส่วนตำบลโคกก่อง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโคกก่อง
ทั้งตำบล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จรรยา มาศ พลอดแก้ว (2562) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาวิจัย พบว่า 1) ลักษณะการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง ผลจากการศึกษา พบว่า การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อโทรทัศน์ สื่อออนไลน์ เช่น โทรศัพท์มือถือ วิทยุ นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ 2) พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง ผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการเลือกจดจำ รองลงมาคือ ด้านการเลือกรับรู้และการตีความหมาย ด้านการเลือกเปิดรับข่าวสาร และด้านการเลือกให้ความสนใจ เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองที่ต่างกัน ในด้าน เพศ อาชีพ และประสบการณ์การมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตรัยรัตน์ ปสิมปัตติชัยกุล (2563) ได้ทำการศึกษา การเปิดรับสื่อและการรับรู้ข่าวสารในสื่อออนไลน์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ผลการการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อออนไลน์ทั้งในด้านการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ด้านการค้นหาข้อมูลข่าวสาร และระยะเวลาในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารอยู่ในเกณฑ์ดี สอดคล้องกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง โดยเฉพาะด้านนโยบาย ด้านกิจกรรม และด้านโครงการค่าเฉลี่ยยังถือว่ามี การรับรู้มาก ทั้งนี้จากการศึกษาจะเห็นว่าสื่อออนไลน์มีพลังอำนาจในการก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในทางที่สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศการตื่นรู้ในเชิงข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

ตลอดจนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะพบว่า นักศึกษาหญิงระดับปริญญาตรีให้ความสำคัญต่อข่าวสารในการมีส่วนร่วมทางการเมือง และส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ขณะที่นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ให้น้ำหนักน้อย และเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลจะพบว่า การรับรู้เนื้อหาข่าวสารทางการเมืองด้านโครงการ พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อออนไลน์ในด้านการค้นหาข้อมูลข่าวสาร และการเปิดรับสื่อด้านเวลาการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจะร่วมกันส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้

วันส รสโหมต (2563) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษา พบว่า 1) ความสนใจทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ด้านการรับรู้ข่าวสารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดย พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจต่อเหตุการณ์บ้านเมืองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ความสนใจทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองโดยรวมอยู่ในระดับน้อย โดย พบว่า กลุ่มตัวอย่างชอบสนทนา แลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็นทางการเมือง และวิพากษ์วิจารณ์ถกเถียงปัญหาบ้านเมืองกับกลุ่มเพื่อน และญาติมิตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุดด้านความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจว่า นายชวน หลีกภัย คือ ประธานรัฐสภา คนปัจจุบัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.90 ความสนใจในการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของเทศบาลตำบลหลักหก และความสนใจในการมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายการออกกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลหลักหก อยู่ในระดับน้อย 2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ในด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของเทศบาลฯ อยู่ในระดับน้อยที่สุด โดย พบว่า ท่านได้ติดตามสถานะทางการเงินประจำปีของเทศบาลตำบลหลักหก และท่านได้ติดตามข่าวสารการจัดซื้อหาอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อการดำเนินการของเทศบาลตำบลหลักหก มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในขณะที่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ในด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการออกกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ พบว่า เคยลงชื่อหรือแสดงการสนับสนุนร่วมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565) ของเทศบาลตำบลหลักหก มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 26.28 ในขณะที่ไม่เคยเข้าร่วมฟังการประชุมหรือสังเกตการณ์ของการประชุมสภาเทศบาลตำบลหลักหก คิดเป็นร้อยละ 90.31 3) ความสนใจทางการเมือง

ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านความคิดเห็นทางการเมือง และด้านความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการเมืองการปกครองมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ในด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของเทศบาลฯ และด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการออกกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ความสนใจทางการเมืองด้านการแสดงความคิดเห็นไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการออกกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ 4) ปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ กลุ่มอาชีพและรายได้ต่อเดือน แตกต่างกันส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชนแตกต่างกันส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลหลักหก

เบญจวรรณ จามน้อยพรหม (2564) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร 4) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า 1) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.24$) และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.11$) 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และตำบลที่อยู่อาศัย พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองด้านสื่อมวลชน ($\beta=.371$) และด้านสื่อบุคคล ($\beta=.351$) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ = .464 โดยสามารถร่วมกัน

ทำนายนายการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร ได้ร้อยละ 46.40 4) แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร โดยควรรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักในการไปใช้สิทธิ และควรส่งเสริมการให้ความรู้ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

โอภาส จิตระยนต์ (2565) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 54.4 มีอายุระหว่าง 31 -40 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.3 สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 54.2 ระดับการศึกษา ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 44.5 อาชีพพนักงานบริษัท/พนักงานร้านค้า คิดเป็นร้อยละ 22.8 มีรายได้ ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.6 และส่วนใหญ่มีหน้าที่ในชุมชนกลุ่มชาวบ้านทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 88.8 ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย 1) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด การร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่น รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับชาติ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ระดับท้องถิ่นของประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้

ธนะรัช เกียรติพันธุ์สดี (2566) ได้ทำการศึกษา การเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคม และการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2565 ของคนเจนเอเรชั่นวาย มีประเด็นสำคัญที่ทำการวิเคราะห์ 2 ประเด็น คือ 1) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ในการเลือกตั้งฯ ผลการศึกษา พบว่า มีระดับการรับรู้ ในระดับมาก ผ่านสื่อสังคมประเภทเฟซบุ๊กมากที่สุด ส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาเปิดรับข้อมูลข่าวสาร 15-30 นาทีต่อครั้ง ด้านระดับการศึกษาผู้ที่มีการศึกษาระดับ

ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าปริญญาโท และอื่น ๆ มีระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา โดยมีระดับการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการไปใช้สิทธิเลือกตั้งฯ มากกว่าข้อมูลด้านอื่น ๆ 2) คนเจนเนอร์เรชั่นวายที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผ่านสื่อสังคมแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ปริญญาโท และอื่น ๆ มีระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา คนเจนเนอร์เรชั่นวายที่มีระดับการศึกษาอาชีพและรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผ่านสื่อสังคมแตกต่างกันกล่าวคือ ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ปริญญาโท และอื่น ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับมัธยมศึกษา ด้านอาชีพผู้ที่มิอาชีพนักเรียน/นักศึกษา/ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/เจ้าหน้าที่รัฐ/พนักงานเอกชน/ลูกจ้าง และอื่น ๆ มีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มากกว่ากลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว

ณัฐภณ ลิ้มปิยะจริญ (2567) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ตามการรับรู้ของประชาชน ผลการวิจัย พบว่า 1) การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนบ้านเกาะราชราษฎร์สามัคคี ติดตามรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และทำกิจกรรมในชุมชนจนใจให้สมาชิกชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมทางการเมือง สนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการเมือง 2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชน มีติดตามข่าวสารทางการเมือง ข่าวสารเกี่ยวกับพรรคการเมือง นโยบายพรรคการเมือง กิจกรรมทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางการเมือง ขับเคลื่อนกิจกรรมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย 3) เสนอแนะเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น มีการตรวจสอบ ติดตาม และควบคุมการทำงานของรัฐบาลอย่างจริงจังเพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงที อันเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบอบประชาธิปไตย

คามิน พูนกัน (2567) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลแม่ระมาด อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก ผลการศึกษา พบว่า

1) ภาพรวมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลแม่ระมาด อำเภอ

แม่ระมาด จังหวัดตาก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.09 เมื่อเรียงลำดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในแต่ละด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย พบว่าด้านพฤติกรรมทางการเมือง อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ย=4.25) ด้านการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย=2.82) ด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย=2.77) ด้านความสนใจทางการเมือง อยู่ในระดับน้อย (= 2.53) 2) รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลแม่ระมาด อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก จากผลการศึกษา พบว่า ประชาชนในตำบลแม่ระมาด อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบของการเลือกตั้งมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.05 และเป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองรูปแบบเดียว ที่ประชาชนให้ความร่วมมือและให้ความสนใจ บทบาทในการแสดงออกทางการเมืองและการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองรูปแบบอื่น ๆ ยังคงอยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด

หฤษฎ์ เดชกำแหง (2567) ได้ทำการศึกษา ความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับพฤติกรรมทางการเมืองที่พึงประสงค์โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านค่าเฉลี่ยมากไปน้อย พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้านได้แก่ พฤติกรรมของนักการเมืองด้านจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ พฤติกรรมของนักการเมืองด้านเคารพต่อระเบียบ กฎเกณฑ์ และ มีวินัยในตนเอง พฤติกรรมของนักการเมืองด้านเอาใจใส่ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ พฤติกรรมของนักการเมืองด้านใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ และ พฤติกรรมของนักการเมืองด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) ผลการวิเคราะห์ความนิยมทางการเมืองของประชาชน ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองที่พึงประสงค์ ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า ตัวแปร 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความนิยมสถานะทางสังคม ด้านความรู้ความสามารถพิเศษ ด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย และด้านการมีประสบการณ์ทางการเมือง ร่วมกันส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองที่พึงประสงค์ ในจังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ 29.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมนักการเมืองที่พึงประสงค์ ในจังหวัดปทุมธานี ภาครัฐต้องมีนโยบายและกลไกต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นพรรคการเมืองควรพัฒนากลยุทธ์และแนวทางในการหาเสียงเลือกตั้งโดยมุ่งเน้นไปที่นโยบายที่ชัดเจน และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน

มณฑล อินมณี (2568) ได้ทำการศึกษา การสื่อสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในองค์การบริหารส่วนตำบลพยุหะ อำเภอพยุหะคีรี จังหวัด นครสวรรค์ ผลการวิจัย พบว่า การสื่อสารทางการเมืองเป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบ การเมือง โดยเปรียบเสมือนเส้นประสาทที่เชื่อมโยงทุกภาคส่วนเข้าด้วยกัน หากขาดการ สื่อสารบางส่วน ย่อมส่งผลให้ประชาชนไม่ได้รับข้อมูลที่เพียงพอ ส่งผลกระทบต่อความ เข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและบทบาทของตนในการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะในระดับ ท้องถิ่น ตัวแทนประชาคมตลอดจนประชาชนทั่วไปมักไม่ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับ กระบวนการกำกับดูแล การตรวจสอบองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสิทธิในการเสนอ ข้อบัญญัติและการถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่น นอกจากนี้ รูปแบบการสื่อสารของหน่วยงาน ภาครัฐมักเป็นลักษณะทางเดียว มากกว่าที่จะเปิดโอกาสให้เกิดการสื่อสารแบบสองทาง ซึ่งจำกัดขอบเขตการมีส่วนร่วมของประชาชน ในยุคดิจิทัล การสื่อสารทางการเมืองยังมี บทบาทสำคัญในการรักษาภาพลักษณ์ของรัฐบาล ผ่านทั้งช่องทางที่เป็นทางการและไม่เป็น ทางการ โดยหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของรัฐร่วมมือกับพรรคการเมืองเพื่อกำหนดแนว ทิศทางการสื่อสารให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล การวางแผนการสื่อสารทางการเมือง จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการสร้างภาพลักษณ์ของรัฐบาลผ่านสื่อดิจิทัล และ สำหรับในกรณีขององค์การบริหารส่วนตำบลพยุหะ อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ การศึกษารูปแบบการสื่อสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากสะท้อนให้เห็นถึงระดับความรู้ ความเข้าใจ และ การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการทางการเมืองท้องถิ่น อีกทั้งยังเป็นกรณีศึกษาที่ สามารถใช้ในการกำหนดกลยุทธ์เพื่อพัฒนาและปรับปรุงระบบการสื่อสารทางการเมืองให้ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในระดับชุมชน

พัชรญา พองจันตา (2568) ได้ทำการศึกษา พลังสื่อ : บทบาท สื่อสารมวลชนต่อการพัฒนาการเมืองท้องถิ่น ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาการเมือง ท้องถิ่นคือการใช้สื่อสารมวลชนเป็นเครื่องมือสนับสนุนในการสร้างกระบวนการสื่อสาร เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่จะส่งผลต่อการเกิดจิตสำนึกสาธารณะที่เป็นจุดเริ่มต้นของ การเกิดพฤติกรรมทางการเมืองที่ดีตามมา สื่อมวลชนถือเป็นหัวใจสำคัญของการสื่อสาร ถือได้ว่ามีบทบาทหลักในการเป็นผู้ที่สร้างการรับรู้และการเรียนรู้ในแนวทางการปกครอง ผ่านการเน้นย้ำและส่งต่อค่านิยมแนวคิดและอุดมการณ์ ซึ่งเมื่อวิเคราะห์บทบาทสื่อมวลชน ตามหลักการสื่อสารทางการเมืองรวมกับการพัฒนาทางการเมืองทำให้พบบทบาทที่สำคัญ

ของสื่อมวลชนที่ควรจะเป็น คือ การตีแผ่ความจริงการนำเสนอข้อมูลความจริงอย่างตรงไปตรงมา และสามารถเป็นการให้ความรู้เพื่อกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่อย่างเป็นกลางนำเสนอข้อมูลข่าวสารอย่างยุติธรรมสร้างบรรทัดฐานให้สังคมเป็นการสร้างให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองที่ดีตามหลักประชาธิปไตยจากที่ได้กล่าวมานี้เองจะเป็นปัจจัยส่งผลให้เกิดการพัฒนาการเมืองท้องถิ่นที่มีคุณภาพในอนาคต

งานวิจัยต่างประเทศ

Howell (2006) ได้ศึกษาการเข้าร่วมทางการเมืองของผู้หญิงในจีน ซึ่งการเข้าร่วมการเมืองของผู้หญิงในคณะกรรมการหมู่บ้านในจีนยังอยู่ในระดับต่ำ ตั้งแต่มีการปฏิรูปทางการเมือง ซึ่งตั้งแต่ปี 1988 พบว่า ผู้หญิงที่เป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน อาจเนื่องมาจากการขาดแคลนผู้หญิงที่มีความสามารถ การกีดกันทางการเมือง พบว่า ยังมีทัศนคติที่มองว่าผู้หญิงด้อยกว่าผู้ชายไม่มีความสามารถเป็นผู้นำ

Weitz –Shapiro & Winter (2008) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะศึกษาจากตัวประชากรหรือพลเมืองในรัฐนั้น ๆ เป็นตัวแปรหลัก แต่ทั้งคู่ได้ร่วมกันศึกษาว่า “การเมืองเข้าไปมีส่วนร่วมกับการมีคุณภาพชีวิตที่ดี” มีผลต่อการพัฒนารมธุรกิจธนาคารระดับนานาชาติ ซึ่งสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่วอชิงตันดีซี

Kam & Palmer (2008) ได้ทำการศึกษาถึงผลกระทบของการศึกษาที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยได้ทำการพิสูจน์ทฤษฎีที่กล่าวว่าการศึกษามีผลในทางบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยในการศึกษาครั้งนี้ ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยม และกลุ่มที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา จากผลการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่ในขณะเดียวกัน กลับ พบว่า ปัจจัยที่ขับเคลื่อนให้คนเข้าสู่ระดับการศึกษาที่สูงขึ้น เป็นปัจจัยที่ขับเคลื่อนให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น การศึกษาในระดับประถมและมัธยมส่งเสริมให้เกิดแรงผลักดันในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในขณะที่การศึกษาในระดับอุดมศึกษาไม่ส่งผลดังกล่าวเลย ด้วยเหตุนี้ ผลการศึกษาในครั้งนี้ จึงขัดแย้งกับทฤษฎีที่ว่า การศึกษาที่สูงขึ้น ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

Lutz, Cuaresma และ Abbasi-Shavazi (2010) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของปัจจัยการศึกษา เพศ อายุ ที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยในการศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการกำหนดตัวแปรเพศและอายุให้อยู่ในมิติของการศึกษา โดยมีตัวแปรต้นที่ใช้ในการศึกษาดังนี้ 1) ระดับการศึกษาโดยรวม 2) ระดับการศึกษาของเพศหญิง 3) ระดับการศึกษาของ

กลุ่มคนที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ในส่วนของตัวแปรตามคือการมีส่วนร่วมทางการเมือง ใช้ดัชนีการเป็นประชาธิปไตย โดยเลือกดัชนีสิทธิทางการเมืองเป็นตัววัดในการศึกษาครั้งนี้ จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยทั้ง 3 ที่นำมาทดสอบมีผลเป็นไปในทางเดียวกับตัวแปรตาม นั่นคือ ระดับการศึกษาที่สูงขึ้น สัดส่วนของระดับการศึกษาของเพศหญิงที่มากขึ้น และโอกาสในการศึกษาของคนที่มีอายุมากกว่า 15 ปีที่เพิ่มมากขึ้น มีผลก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น

Gerber, Alan, et al. (2016) ได้ทำการศึกษา ผลกระทบของความโดดเด่นต่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง: หลักฐานจากการทดลองภาคสนาม พบว่า ผลการทดลองในสหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้ที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นสำคัญที่มีผลต่อชีวิตของพวกเขามีแนวโน้มที่จะไปลงคะแนนเสียงมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้อง โดยได้นำแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ทั้งไทยและต่างประเทศ มาทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์โดยนำแนวคิดเกี่ยวกับประเภทของสื่อ ของ Almond & Powell (1966) แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2561), รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วมทางการเมือง Milbrath & Goel (1977) และตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของประชาชน ของสถาบันพระปกเกล้า (2554) มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 132,357 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดสกลนคร, 2564)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 400 คน การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973, p.127 อ้างถึงใน สรรชัย พิศาลบุตร, 2556) โดยมีวิธีการคำนวณจากสูตร ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

แทนค่า N = จำนวนประชากรทั้งหมดที่ศึกษา

e = ค่าความคาดเคลื่อนของตัวอย่างไม่เกินร้อยละ .05

n = จำนวนขนาดตัวอย่างที่กำหนดได้
จะได้

$$n = \frac{132,357}{1 + 132,357 (0.05)^2}$$

$$n = 398.79$$

$$n \approx 400$$

ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามสูตรการคำนวณและตัวอย่างที่ได้สามารถเป็นตัวแทน
ของประชาชนได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

3. วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling)
เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างมากขึ้นตามสัดส่วนของจำนวนประชากรในแต่ละตำบล แล้วทำ
การจับสลากรายชื่อ ทำการสุ่มตัวอย่างในแต่ละพื้นที่จนครบจำนวนตามที่กำหนด

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ตำบล		จำนวน (คน)	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ตำบลธาตุเชิงชุม	35,220	106
2	ตำบลธาตุนาเวง	2,624	8
3	ตำบลท่าแร่	5,265	16
4	ตำบลเชียงเคี่ยน	5,898	18
5	ตำบลหนองลาด	3,562	11
6	ตำบลขมิ้น	8,785	27
7	ตำบลพังขว้าง	8,296	25
8	ตำบลห้วยยาง	9,546	29
9	ตำบลดงมะไฟ	8,435	25
10	ตำบลจิวดอน	7,894	24
11	ตำบลโนนหอม	7,262	22
12	ตำบลดงชน	3,842	12

ตาราง 1 (ต่อ)

ตำบล		จำนวน (คน)	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
13	ตำบลเหล่าปอแดง	7,265	22
14	ตำบลม่วงลาย	3,513	11
15	ตำบลโคกกอง	7,296	22
16	ตำบลรางโสม	7,654	23
รวม		132,357	400

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดสกลนคร (2565)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น จากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ ตลอดจนผลงานเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาประมวลสร้างแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อบรรยายคุณลักษณะของประชากรกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ข้อคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) การให้คะแนนปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร แบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ข้อคำถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert) การให้คะแนนในระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน แบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Form)

วิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

เพื่อให้เครื่องมือในการวิจัยมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการวิจัยมากที่สุด ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร นิยามศัพท์เฉพาะ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งระเบียบวิธีวิจัย เพื่อหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม และข้อคำถาม

2. สร้างกรอบแนวคิดของการวิจัยจากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร มากำหนดเป็นตัวแปรอิสระ และนำ 2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร มากำหนดเป็นตัวแปรตาม

3. สร้างแบบสอบถามโดยการศึกษาจากหลักการแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหา นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหา โดยกำหนดข้อคำถามให้มีจำนวนมากไว้ก่อน แล้วจึงนำมาตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ถูกต้องที่สุด

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจแก้ไขเนื้อหา และความถูกต้อง

5. การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือ กระทำโดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้สำนวนภาษา (Wording) หลังจากนั้นนำมาหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item congruency)

R หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยที่ ค่า +1 หมายถึงข้อคำถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน, ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้ และค่า -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

N หมายถึง จำนวนทรงคุณวุฒิ

โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ส่วนข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้น ข้อคำถามทุกข้อ จึงผ่านความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านที่ได้ตรวจสอบและเห็นว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาครอบคลุมในแต่ละด้านและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร คณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วดีน เพชรพงศ์พันธ์ อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล กรรมการบริหารหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 4) ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

5) ท้องถิ่นอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว
นำเสนอต่อประธานกรรมการที่มหาวิทยาลัยนิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเป็นขั้นตอน
สุดท้ายก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

7. ผู้วิจัยปฏิบัติตามหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์อย่างเคร่งครัด

8. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่ม
ตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 30 ชุด คือ ประชาชนในเขตอำเภอต่างๆ จังหวัดสกลนคร

9. นำข้อคำถามที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power)
โดยใช้วิธีการหาค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) คัดข้อคำถาม
ที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.361 ขึ้นไป ค่าวิกฤตของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน
ที่ระดับนัยสำคัญ .05 จากสูตรต่อไปนี้ (Crocker and Algina, 1986)

$$p = \frac{R_U + R_L}{2f}$$

$$r = \frac{R_U - R_L}{f}$$

เมื่อ p หมายถึง ค่าความยากง่าย

r หมายถึง ค่าอำนาจจำแนก

R_U หมายถึง จำนวนผู้ที่ตอบถูกในกลุ่มสูง

R_L หมายถึง จำนวนผู้ที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

f หมายถึง จำนวนผู้ที่เข้าสอบในกลุ่มสูง

ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่างในข้อคำถาม ดังนี้

1) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง .379-
.912

3) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร อยู่ระหว่าง .397-
.912

(1) ด้านความไว้วางใจในรัฐบาล อยู่ระหว่าง .411-.895

(2) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม อยู่ระหว่าง .498-.912

(3) ด้านอิทธิพลของสื่อ อยู่ระหว่าง .397-.756

(4) ด้านค่านิยมและความเชื่อ อยู่ระหว่าง .456-.877

- (5) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง อยู่ระหว่าง .397-.548
- 2) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร อยู่ระหว่าง .388-.903
- (1) ด้านการเลือกตั้ง อยู่ระหว่าง .389-.864
- (2) ด้านการรณรงค์หาเสียง อยู่ระหว่าง .445-.884
- (3) ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง อยู่ระหว่าง .413-.756
- (4) ด้านการชุมนุมทางการเมือง อยู่ระหว่าง .388-.759

9. นำข้อคำถามจากแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ด้วยวิธีการของ Cronbach (1973) ทั้งนี้ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ต้องมากกว่า 0.70 จึงจะถือว่าแบบสอบถามนั้นใช้ได้ โดยมีสูตรดังนี้ (Cronbach, 1990)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อของแบบสอบถาม

s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมของผู้ตอบแต่ละคน

$$s^2 = \frac{n(\sum X^2) - (\sum X)^2}{n(n-1)}$$

แบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้

- 1) แบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่น .899
- 2) แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ได้ค่าความเชื่อมั่น .988
- (1) ด้านความไว้วางใจในรัฐบาล ได้ค่าความเชื่อมั่น .854
- (2) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ได้ค่าความเชื่อมั่น .856
- (3) ด้านอิทธิพลของสื่อ ได้ค่าความเชื่อมั่น .813

(4) ด้านค่านิยมและความเชื่อ ได้ค่าความเชื่อมั่น .816

(5) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ได้ค่าความเชื่อมั่น .785

3) แบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัด
สกลนคร ได้ค่าความเชื่อมั่น .877

(1) ด้านการเลือกตั้ง ได้ค่าความเชื่อมั่น .786

(2) ด้านการรณรงค์หาเสียง ได้ค่าความเชื่อมั่น .816

(3) ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ได้ค่า
ความเชื่อมั่น .819

(4) ด้านการชุมนุมทางการเมือง ได้ค่าความเชื่อมั่น .755

10. นำแบบสอบถามดังกล่าว ที่ผ่านการทดลองใช้ และหาค่าความเชื่อมั่น
มาทำการปรับปรุงเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บ
รวบรวมข้อมูลการวิจัย ดังนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนครถึงกำนันทุกตำบลในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เพื่อเก็บ
รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพร้อมชี้แจงรายละเอียดความ
มุ่งหมายของการออกแบบสอบถามนี้ เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกันในการตอบ
แบบสอบถาม

3. กำหนดรหัสหมายเลขแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบการเก็บแบบสอบถาม

4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
ด้วยตนเองและการลงพื้นที่จริง เพื่อนำแบบสอบถามไปให้ผู้ตอบแบบสอบถามตามจำนวน
รวมทั้งสิ้น 400 คน พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียด ความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถาม

5. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำ
แบบสอบถามไปประมวลผล หากมีฉบับใดไม่สมบูรณ์จะคัดออกและทำการเก็บเพิ่มใหม่ให้
ครบตามจำนวน และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้คืนมานำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการจัดทำข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

1. เมื่อได้แบบสอบถามคืนมาแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบ และคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์เท่านั้นไปวิเคราะห์
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์โดยการลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อและบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
3. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามและการแปลความหมายของคะแนนที่กำหนดไว้โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

3.1 ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปตารางพร้อมการบรรยาย โดยจำแนกตามตัวแปรอิสระที่จะศึกษา

3.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยเรียงจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ของลิเคิร์ต

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชน โดยเอาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนเป็นตัวชี้วัด โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายตามแนวคิดของ Best (1993 อ้างถึงใน ลิน พันธุ์พินิจ, 2554) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยเรียงจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ของลิเคิร์ต

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยเอาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนเป็นตัวชี้วัด โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายตามแนวคิดของ Best (1993 อ้างถึงใน สินพันธุ์พินิจ, 2554) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับ

ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับ

น้อยที่สุด

3.4 การวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) และกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีสถิติดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ระดับ 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ใช้สถิติได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

5.1 ในเบื้องต้นจะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรในตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเพื่อป้องกันการเกิด Multicollinearity คือ การมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระซึ่งการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูงมาก อาจส่งผลให้สมการตัวแปรที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรตามมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้น จึงต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเพื่อให้แน่ใจว่าตัวแปรอิสระสามารถคงอยู่ในสมการตัวแปรได้ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความไว้วางใจในรัฐบาล ความสัมพันธ์ทางสังคม อิทธิพลของสื่อ ค่านิยมและความเชื่อ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) หลังจากนั้นจึงจะทำการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยจะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (Coefficient) (Ferguson, 1981)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.91-1.00 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.71-0.90 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.31-0.70 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.01-0.30 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

5.2 การศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านความไว้วางใจในรัฐบาล

ความสัมพันธ์ทางสังคม อิทธิพลของสื่อ ค่านิยมและความเชื่อ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
ทางการเมือง ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง
สกลนคร จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression
Analysis) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้อันดับการวิเคราะห์ข้อมูล ไว้ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R	แทน	ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ
R^{2Adj}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของตัวพยากรณ์
B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์
df	แทน	ชั้นของความเปนอิสระ (Degrees of Freedom)
S.E.	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยโลจิสติก ซึ่งมีการแจกแจงเชิง
		ซอน
F_1	แทน	ความไว้วางใจในรัฐบาล

F ₂	แทน ความสัมพันธ์ทางสังคม
F ₃	แทน อิทธิพลของสื่อ
F ₄	แทน ค่านิยมและความเชื่อ
F ₅	แทน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง
P	แทน ผลรวมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
P ₁	แทน ด้านการเลือกตั้ง
P ₂	แทน ด้านการรณรงค์หาเสียง
P ₃	แทน ด้านการเข้าร่วม กิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือ พรรคการเมือง
P ₄	แทน ด้านการชุมนุมทางการเมือง
P-Value	แทน คำนัยสำคัญทางสถิติ/ค่าความน่าจะเป็น
Sig.	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน แยกออกเป็น 5 ตอน

ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน
เขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สำหรับรายละเอียดในแต่ละตอน มีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตจังหวัดนครพนม ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่ รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=400)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวนคน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	197	49.25
- หญิง	203	50.75
2. อายุ		
- ไม่เกิน 30 ปี	39	9.75
- อายุ 31-40 ปี	175	43.75
- อายุ 41-50 ปี	160	40.00
- อายุ 51-60 ปี	14	3.50
- มากกว่า 60 ปี	12	3.00
3. ระดับการศึกษา		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	204	51.00
- ปริญญาตรี	154	38.50
- สูงกว่าปริญญาตรี	42	10.50
4. อาชีพ		
- เกษตรกร	152	38.00
- ค้าขาย	93	23.25
- ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ	47	11.75
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ	63	15.75
- รับจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน	25	6.25
- อาชีพอื่น ๆ	20	5.00

ตาราง 2 (ต่อ)

(n=400)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวนคน	ร้อยละ
5. รายได้ต่อเดือน		
- ไม่เกิน 10,000 บาท	183	45.75
- 10,001-20,000 บาท	145	36.25
- 20,001-30,000 บาท	55	13.75
- ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป	17	4.25
6. ตำบลที่อาศัยอยู่		
- ตำบลธาตุเชิงชุม	106	26.50
- ตำบลธาตุนาเว	8	2.00
- ตำบลท่าแร่	16	4.00
- ตำบลเชียงเครือ	18	4.50
- ตำบลหนองลาด	11	2.75
- ตำบลขมิ้น	27	6.75
- ตำบลพังขว้าง	25	6.25
- ตำบลห้วยยาง	29	7.25
- ตำบลดงมะไฟ	25	6.25
- ตำบลจิวค้อน	24	6.00
- ตำบลโนนหอม	22	5.50
- ตำบลดงชน	12	3.00
- ตำบลเหล่าปอแดง	22	5.50
- ตำบลม่วงลาย	11	2.75
- ตำบลโคกก่อง	22	5.50
- ตำบลสามโฮง	23	5.75
รวม	400	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็น

เพศหญิง จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 50.75 และเพศชาย จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 49.25

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 อายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.75 อายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 และอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 51.00 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38.50 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50

เมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพ เกษตรกร จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 ประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.250 ประกอบอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.75 ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 11.75 ประกอบอาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 และประกอบอาชีพอื่น ๆ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00

เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 45.75 มีรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 36.25 มีรายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 13.75 และมีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 30,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.25

เมื่อจำแนกตามตำบลที่อาศัยอยู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในตำบลธาตุเชิงชุม จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.50 ตำบลห้วยยาง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.25 ตำบลขมิ้น จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.75 ตำบลพังขว้าง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 ตำบลดงมะไฟ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 ตำบลจิวต่อน จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00 ตำบลซางโอง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.75 ตำบลโนนหอม จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 ตำบลเหล่าปอแดง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 จำนวนโคกก่อ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 ตำบลดงชน

จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00 ตำบลหนองลาด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.75 ตำบลม่วงลาย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.75 ตำบลธาตุนาเวง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00

สรุป ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.75 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.75 มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 51.00 ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 38.00 มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.75 และอาศัยอยู่ในตำบลธาตุเชิงชุม คิดเป็นร้อยละ 26.50

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 3-8

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

(n=400)

ด้านที่	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
1	ความไว้วางใจในรัฐบาล	2.53	0.46	ปานกลาง
2	ความสัมพันธ์ทางสังคม	3.24	0.46	ปานกลาง
3	อิทธิพลของสื่อ	2.98	0.46	ปานกลาง
4	ค่านิยมและความเชื่อ	3.64	0.39	มาก
5	การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	3.20	0.43	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ค่านิยมและความเชื่อ ($\bar{X} = 3.64$) ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก รองลงมาคือ ความสัมพันธ์ทางสังคม ($\bar{X} = 3.24$) ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับ

ปานกลาง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ($\bar{X} = 3.20$) อิทธิพลของสื่อ ($\bar{X} = 2.98$)
 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความไว้วางใจในรัฐบาล ($\bar{X} = 2.53$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม
 ทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
 ด้านความไว้วางใจในรัฐบาล รายข้อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ท่านเชื่อว่รัฐบาลสามารถจัดการปัญหาสังคมได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	2.49	0.57	น้อย
2	ท่านรู้สึกว่รัฐบาลมีความโปร่งใสในการ ดำเนินงาน	2.19	0.62	น้อย
3	ท่านเชื่อว่รัฐบาลมีความรับผิดชอบต่อการ ตัดสินใจที่ส่งผลต่อประชาชน	2.07	0.53	น้อย
4	ท่านรู้สึกว่รัฐบาลรับฟังเสียงของประชาชนใน การตัดสินใจต่าง ๆ	1.88	0.59	น้อย
5	ท่านมีความมั่นใจว่รัฐบาลจะทำงานเพื่อ ประโยชน์ของประชาชนทั้งหมด	2.01	0.48	น้อย
6	ท่านเชื่อว่รัฐบาลมีมาตรการที่ดีในการป้องกัน การทุจริต	2.87	1.03	ปานกลาง
7	ท่านรู้สึกว่รัฐบาลมีการสื่อสารที่ชัดเจนและ เข้าใจได้กับประชาชน	2.93	1.04	ปานกลาง
8	ท่านรู้สึกว่รัฐบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วน ร่วมในการตัดสินใจต่าง ๆ	2.96	1.06	ปานกลาง
9	ท่านมีความมั่นใจว่รัฐบาลจะดำเนินการตาม คำมั่นสัญญาที่ได้ให้ไว้	2.91	0.89	ปานกลาง
10	ท่านเชื่อว่รัฐบาลส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนอย่างจริงจัง	2.98	1.03	ปานกลาง
รวม		2.53	0.46	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านความไว้วางใจในรัฐบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.53$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านเชื่อว่ารัฐบาลส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างจริงจัง ($\bar{X} = 2.98$) รองลงมาคือ ท่านรู้สึกที่รัฐบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจต่าง ๆ ($\bar{X} = 2.96$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านรู้สึกที่รัฐบาลรับฟังเสียงของประชาชนในการตัดสินใจต่าง ๆ ($\bar{X} = 1.88$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม รายข้อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ท่านมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อนของท่าน	3.79	0.91	มาก
2	ท่านมักจะติดต่อสื่อสารกับสมาชิกในครอบครัวของท่านบ่อย ๆ	3.79	0.91	มาก
3	ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ทางสังคมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของท่าน	3.73	0.95	มาก
4	ท่านรู้สึกที่ท่านได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนหรือครอบครัวในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม	3.33	1.00	ปานกลาง
5	ท่านมักจะแบ่งปันความคิดเห็นหรือข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนหรือครอบครัว	2.89	0.85	ปานกลาง
6	ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ทางสังคมช่วยกระตุ้นให้ท่านเข้าร่วมการประชุมหรือการรณรงค์ต่าง ๆ	2.80	0.80	ปานกลาง
7	ท่านมีความรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของในกลุ่มหรือชุมชนที่ท่านเป็นสมาชิก	2.81	0.80	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
8	ท่านรู้สึกว่าคุณมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของคนรอบข้างในเรื่องทางการเมือง	3.22	1.01	ปานกลาง
9	ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมมากนักน้อยเพียงใดจากเครือข่ายของท่าน	3.01	0.77	ปานกลาง
10	ท่านรู้สึกว่าการมีความสัมพันธ์ที่ดีในกลุ่มเพื่อนหรือครอบครัวส่งผลให้ท่านมีความสนใจในประเด็นทางการเมืองมากขึ้น	3.07	1.00	ปานกลาง
รวม		3.24	0.46	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อนของท่าน ($\bar{X} = 3.79$) และท่านมักจะติดต่อสื่อสารกับสมาชิกในครอบครัวของท่านบ่อย ๆ ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมาคือ ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ทางสังคมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของท่าน ($\bar{X} = 3.73$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ทางสังคมช่วยกระตุ้นให้ท่านเข้าร่วมการประชุมหรือการรณรงค์ต่าง ๆ ($\bar{X} = 2.80$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
ด้านอิทธิพลของสื่อ รายข้อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ท่านเห็นว่าข่าวสารจากสื่อมีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองของท่าน	3.11	0.81	ปานกลาง
2	ท่านรู้สึกว่าการรับรู้ข่าวสารจากสื่อช่วยเพิ่มความตระหนักเกี่ยวกับประเด็นทางสังคมในชีวิตประจำวันของท่าน	3.01	0.77	ปานกลาง
3	ท่านคิดว่าสื่อสังคมมีบทบาทในการกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนรวมในกิจกรรมทางการเมือง	2.97	1.05	ปานกลาง
4	ท่านเชื่อว่าข่าวสารที่นำเสนอในสื่อมีอิทธิพลต่อทัศนคติของท่านต่อปัญหาสังคม	2.86	0.83	ปานกลาง
5	ท่านเห็นว่าการนำเสนอข่าวสารในสื่อช่วยให้ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองได้ดี	3.03	0.76	ปานกลาง
6	ท่านคิดว่าเนื้อหาที่มีการนำเสนอในสื่อช่วยให้ท่านตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในประชาธิปไตย	3.00	0.93	ปานกลาง
7	ท่านรู้สึกวาสื่อช่วยสร้างการสนทนาเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองในชุมชนของท่านได้ดี	3.06	0.81	ปานกลาง
8	ท่านเห็นว่าความหลากหลายของข้อมูลที่สื่อเสนอมีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของท่าน	2.96	1.04	ปานกลาง
9	ท่านเชื่อว่าการมีส่วนร่วมของสื่อในกิจกรรมทางการเมืองมีส่วนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม	2.91	0.89	ปานกลาง
10	ท่านรู้สึกว่าการเข้าถึงข่าวสารจากสื่อสังคมช่วยให้ท่านมีโอกาสแสดงความคิดเห็นทางการเมืองได้มากขึ้น	2.88	0.85	ปานกลาง
รวม		2.98	0.46	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านอิทธิพลของสื่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านเห็นว่าข่าวสารจากสื่อมีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองของท่าน ($\bar{X} = 3.11$) รองลงมาคือ ท่านเห็นว่าการนำเสนอข่าวสารในสื่อช่วยให้ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองได้ดี ($\bar{X} = 3.03$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านเชื่อว่าข่าวสารที่นำเสนอในสื่อมีอิทธิพลต่อทัศนคติของท่านต่อปัญหาสังคม ($\bar{X} = 2.86$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านค่านิยมและความเชื่อ รายข้อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ท่านเห็นว่าความยุติธรรมเป็นค่านิยมที่สำคัญในการตัดสินใจของท่านในชีวิตประจำวัน	3.97	0.94	มาก
2	ท่านเชื่อว่าการเคารพสิทธิของผู้อื่นมีผลต่อพฤติกรรมของท่านในสังคม	3.56	0.77	มาก
3	ท่านมองว่าค่านิยมเรื่องความเสมอภาคส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของท่าน	3.74	0.72	มาก
4	ท่านเชื่อว่าคุณสมบัติชอบต่อสังคมเป็นปัจจัยสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง	3.82	0.80	มาก
5	ท่านเห็นว่าคุณเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคมส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองของท่าน	3.72	0.81	มาก
6	ท่านเชื่อว่าคุณมีค่านิยมส่วนบุคคลของท่านมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม	3.85	0.80	มาก
7	ท่านคิดว่าการมีค่านิยมที่มุ่งเน้นการพัฒนาสังคมส่งผลดีต่อการตัดสินใจของท่านในการมีส่วนร่วมทางการเมือง	3.48	1.00	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
8	ท่านเห็นว่าค่านิยมที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงสังคมมีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมของท่านในการเมืองท้องถิ่น	2.65	0.73	ปานกลาง
9	ท่านเชื่อว่าความเชื่อเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนช่วยกระตุ้นให้ท่านเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมมากขึ้น	3.90	0.78	มาก
10	ท่านเห็นว่าค่านิยมเกี่ยวกับความร่วมมือในสังคมมีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมในโครงการหรือกิจกรรมของชุมชน	3.77	0.67	มาก
รวม		3.64	0.39	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านค่านิยมและความเชื่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านเห็นว่าความยุติธรรมเป็นค่านิยมที่สำคัญในการตัดสินใจของท่านในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมาคือ ท่านเชื่อว่าความเชื่อเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนช่วยกระตุ้นให้ท่านเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมมากขึ้น ($\bar{X} = 3.90$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านเห็นว่าค่านิยมที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงสังคมมีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมของท่านในการเมืองท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.65$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง รายข้อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน	3.39	0.89	ปานกลาง
2	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.34	0.79	ปานกลาง
3	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.30	0.81	ปานกลาง
4	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากการสนทนาทางการเมืองจากผู้คนใกล้ชิด เพื่อน ครอบครัว	3.46	0.90	ปานกลาง
5	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากนักการเมืองท้องถิ่น/สมาชิกองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	3.09	0.79	ปานกลาง
6	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากเจ้าหน้าที่รัฐ	3.30	0.81	ปานกลาง
7	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากการสนทนากับประชาชนผู้เกี่ยวข้อง	3.23	0.82	ปานกลาง
8	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากสมาชิกหรือผู้แทนของพรรคการเมือง	2.94	0.90	ปานกลาง
9	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากวิทยุ	3.27	0.98	ปานกลาง
10	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากโทรทัศน์	3.49	0.99	ปานกลาง
11	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากสื่อสิ่งพิมพ์	3.32	0.78	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
12	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากช่องทางอินเทอร์เน็ต เช่น เฟซบุ๊ก/ไลน์/ ยูทูบ/ทวิตเตอร์/ไอจี	3.48	1.00	ปานกลาง
13	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากการจัดนิทรรศการทางการเมือง	3.00	0.93	ปานกลาง
14	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางการเมือง	2.97	1.05	ปานกลาง
15	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากบทความวิจารณ์หรือวิเคราะห์การเมือง	2.88	0.84	ปานกลาง
16	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากสื่อเฉพาะกิจอื่น ๆ	2.73	0.74	ปานกลาง
รวม		3.20	0.43	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากโทรทัศน์ ($\bar{X} = 3.49$) รองลงมาคือ ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากช่องทางอินเทอร์เน็ต เช่น เฟซบุ๊ก/ไลน์/ยูทูบ/ทวิตเตอร์/ไอจี ($\bar{X} = 3.48$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากสื่อเฉพาะกิจอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.73$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 9-13

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้าน

(n=400)

ด้านที่	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	การเลือกตั้ง	4.27	0.49	มาก
2	การรณรงค์หาเสียง	2.39	0.59	น้อย
3	การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	1.59	0.66	น้อย
4	การชุมนุมทางการเมือง	2.20	0.48	น้อย
รวม		2.75	0.33	ปานกลาง

จากตาราง 9 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.24$) มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก รองลงมาคือ การรณรงค์หาเสียง ($\bar{X} = 2.39$) มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อย การชุมนุมทางการเมือง ($\bar{X} = 2.20$) มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ($\bar{X} = 1.59$) มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อย

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเลือกตั้ง
รายชื่อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	4.60	0.55	มากที่สุด
2	ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	4.66	0.54	มากที่สุด
3	ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล	4.71	0.57	มากที่สุด
4	ท่านเป็นอาสาสมัครต่าง ๆ ในการเลือกตั้ง	2.76	0.76	ปานกลาง
5	ท่านติดตามผลการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น	4.06	0.77	มาก
6	ท่านชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเมื่อเกิดการเลือกตั้งขึ้น	4.59	0.87	มากที่สุด
7	ท่านเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งแก่ผู้อื่น	4.53	0.86	มากที่สุด
รวม		4.27	0.49	มาก

จากตาราง 10 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมาคือ ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ($\bar{X} = 4.66$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านเป็นอาสาสมัครต่าง ๆ ในการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 2.76$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการรณรงค์หาเสียง
รายชื่อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ท่านเข้าร่วมเดินรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง	3.32	0.82	ปานกลาง
2	ท่านมีส่วนร่วมรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น	3.16	0.84	ปานกลาง
3	ท่านเข้าร่วมกับผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมืองเพื่อประชาสัมพันธ์ตัวบุคคลหรือนโยบายด้วยการเดินรณรงค์หาเสียง	3.01	0.78	ปานกลาง
4	ท่านเข้าร่วมเป็นผู้ช่วยเหลือ ผู้สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น หรือพรรคการเมือง	1.93	0.84	น้อย
5	ท่านรวมเป็นผู้ช่วยเหลือ ผู้สนับสนุนเงินแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมือง	1.41	0.76	น้อยที่สุด
6	ท่านรวมเป็นหัวคะแนน ผู้ช่วยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมือง	1.51	0.78	น้อย
รวม		2.39	0.59	น้อย

จากตาราง 11 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการรณรงค์หาเสียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านเข้าร่วมเดินรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.32$) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.16$)

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านร่วมเป็นผู้ช่วยเหลือ ผู้สนับสนุนเงินแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมือง ($\bar{X} = 1.41$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง รายข้อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ท่านเสนอตัวเข้าสมัครการเลือกตั้งหรือเป็นฐานคะแนนเสียง	1.83	0.61	น้อย
2	ท่านสมัครเป็นสมาชิกหรือมีส่วนร่วมในการจัดตั้งพรรคการเมือง/กลุ่มการเมืองในช่วงระหว่างที่มีการเลือกตั้งทั้งในระดับประเทศหรือระดับท้องถิ่น	1.68	0.76	น้อย
3	ท่านเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองต่าง ๆ เช่น กลุ่มพันธมิตร, กลุ่ม กปปส, หรือ กลุ่ม นปช. ในช่วงที่มีเหตุการณ์ทางการเมือง	1.47	0.80	น้อยที่สุด
4	ท่านสมัครเป็นตัวแทนกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อเข้ารับสมัครการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น	1.54	0.77	น้อย
5	ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	1.42	0.74	น้อยที่สุด
รวม		1.59	0.66	น้อย

จากตาราง 12 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.59$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านเสนอตัวเข้าสมัครการเลือกตั้งหรือเป็นฐานคะแนนเสียง ($\bar{X} = 1.83$) รองลงมาคือ ท่านสมัครเป็นสมาชิกหรือมีส่วนร่วมในการจัดตั้งพรรคการเมือง/

กลุ่มการเมืองในช่วงระหว่างที่มีการเลือกตั้งทั้งในระดับประเทศหรือระดับท้องถิ่น ($\bar{X} = 1.68$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านเข้าไปมีส่วนในการจัดกิจกรรมของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ($\bar{X} = 1.42$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการชุมนุมทางการเมือง รายข้อ

(n=400)

ข้อที่	ประเด็น/ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ท่านเข้าร่วมชุมนุมเพื่อฟังการปราศรัยของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อคัดค้านการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ นักการเมืองหรือผู้บริหารประเทศ	2.30	0.68	น้อย
2	ท่านเข้าร่วมชุมนุมเพื่อเห็นด้วยหรือคัดค้าน ไม่เห็นด้วยต่อการดำเนินนโยบาย การปฏิบัติตามนโยบายของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ นักการเมืองทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่นหรือผู้บริหารระดับประเทศ	2.13	0.57	น้อย
3	ท่านเข้าร่วมการลงชื่อ รวมชุมนุมหรือเดินขบวนเพื่อประท้วงหรือต่อต้านการดำเนินงานของภาครัฐที่ท่านไม่เห็นด้วย	2.05	0.67	น้อย
4	ท่านเข้าร่วมชุมนุมเพื่อฟังการปราศรัยของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ นักการเมืองหรือผู้บริหารประเทศ	2.48	0.62	น้อย
5	ท่านเข้าร่วมการลงชื่อ รวมชุมนุมหรือเดินขบวนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐที่ท่านเห็นด้วย	2.03	0.54	น้อย
รวม		2.20	0.48	น้อย

จากตาราง 13 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการชุมนุมทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านเข้าร่วมชุมนุมเพื่อฟังการปราศรัยของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ นักการเมืองหรือผู้บริหารประเทศ ($\bar{X} = 2.48$) รองลงมาคือ ท่านเข้าร่วมชุมนุมเพื่อฟังการปราศรัยของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อคัดค้านการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ นักการเมืองหรือผู้บริหารประเทศ ($\bar{X} = 2.30$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านเข้าร่วมการลงชื่อ ร่วมชุมนุมหรือเดินขบวนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐที่ท่านเห็นด้วย ($\bar{X} = 2.03$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ประกอบด้วย

สมมติฐานที่ 1 ความไว้วางใจในรัฐบาลมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

สมมติฐานที่ 2 ความสัมพันธ์ทางสังคมมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

สมมติฐานที่ 3 อิทธิพลของสื่อมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

สมมติฐานที่ 4 ค่านิยมและความเชื่อมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

สมมติฐานที่ 5 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ในเบื้องต้นจะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรในแบบที่ใช้ในการศึกษา เพื่อป้องกันการเกิด Multicollinearity คือ การมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูงมาก อาจส่งผลให้สมการตัวแปรที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรตามมีความคลาดเคลื่อน โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05 หลังจากนั้นจึงจะทำการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยจะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (Ferguson, 1981)

จากตาราง 14 พบว่า

1. ความไว้วางใจในรัฐบาล (F_1) มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (P) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.285$)
2. ความสัมพันธ์ทางสังคม (F_2) มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (P) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.235$)
3. อิทธิพลของสื่อ (F_3) มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (P) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.536$)
4. ค่านิยมและความเชื่อ (F_4) มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (P) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.291$)
5. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง (F_5) มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (P) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.343$)

จากข้อมูลดังกล่าว พบว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่อยู่ในเกณฑ์ข้อจำกัดหรือต่ำกว่า 0.80 (Stevens, 2002, p. 189) ไม่ทำให้เกิดปัญหาภาวะพหุสัมพันธ์ร่วม (Multicollinearity) ซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อแรงในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ และไม่ส่งผลให้สมการตัวแบบที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปร ซึ่งค่าสหสัมพันธ์ (r) ไม่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยตนเอง จึงไม่มีปัญหาเรื่องภาวะพหุสัมพันธ์ร่วม จึงสามารถนำไปวิเคราะห์หาการถดถอยพหุคูณได้

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) อิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร แสดงรายละเอียดดังตาราง 15

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ตัวแปรพยากรณ์	B	Stderror	(β)	t	P-value	Collinearity	
						Tolerance	VIF
(Constant)	1.228	.169		7.281	.000		
ความไว้วางใจในรัฐบาล (F ₁)	-.010	.044	-.013	-.221	.825	.474	2.110
ความสัมพันธ์ทางสังคม (F ₂)	-.020	.038	-.028	-.523	.601	.618	1.618
อิทธิพลของสื่อ (F ₃)	.382	.048	.518	7.891	.000**	.406	2.464
ค่านิยมและความเชื่อ (F ₄)	.129	.040	.152	3.245	.001**	.793	1.261
การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง (F ₅)	-.001	.048	-.001	-.013	.990	.452	2.210
R=.558, R ² =.311, R ^{2Adj} =.303, F=35.628, Sig=.000**							

จากตาราง 15 พบว่า ปัจจัยด้าน อิทธิพลของสื่อ (F₃) (β =.518) และค่านิยมและความเชื่อ (F₄) (β =.152) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 31.10 (R²=.311) อธิบายได้ว่า ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ยิ่งได้รับอิทธิพลของสื่อมาก และยิ่งมีค่านิยมและความเชื่อมาก จะส่งผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง มากขึ้นด้วย ขณะเดียวกันตัวแปรอิสระไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ เนื่องจากค่า VIF (Variance inflation factor) ไม่เกิน 10 และค่า Tolerance เข้าใกล้ 1 ดังนั้น จึงนำมาเขียนเป็นสมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.228 + .382 (F_3) + .129 (F_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_Y = .518 (F_3) + .152 (F_4)$$

ส่วน ปัจจัยด้านความไว้วางใจในรัฐบาล ความสัมพันธ์ทางสังคม และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ทั้งนี้ จากผลการวิจัยสามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยได้ดังตาราง 16

ตาราง 16 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1 <u>ความไว้วางใจในรัฐบาล</u> มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	ปฏิเสธ
สมมติฐานที่ 2 <u>ความสัมพันธ์ทางสังคม</u> มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	ปฏิเสธ
สมมติฐานที่ 3 <u>อิทธิพลของสื่อ</u> มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	ยอมรับ
สมมติฐานที่ 4 <u>ค่านิยมและความเชื่อ</u> มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	ยอมรับ
สมมติฐานที่ 5 <u>การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง</u> มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	ปฏิเสธ

จากตาราง 16 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านอิทธิพลของสื่อ และปัจจัยด้านค่านิยมและความเชื่อ มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จึงยอมรับสมมติฐาน

ส่วนปัจจัยด้านความไว้วางใจในรัฐบาล ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จึงปฏิเสธสมมติฐาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ได้ผลสรุป ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร สรุปผล ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.75 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.75 มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 51.00 ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 38.00 มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.75 และอาศัยอยู่ในตำบลธาตุเชิงชุม คิดเป็นร้อยละ 26.50

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ค่านิยมและความเชื่อ ($\bar{X} = 3.64$) ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก รองลงมาคือ ความสัมพันธ์ทางสังคม ($\bar{X} = 3.24$) ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ($\bar{X} = 3.20$) อิทธิพลของสื่อ ($\bar{X} = 2.98$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความไว้วางใจในรัฐบาล ($\bar{X} = 2.53$)

3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.24$) มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก รองลงมาคือ การรณรงค์หาเสียง ($\bar{X} = 2.39$) มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับ

น้อย การชุมนุมทางการเมือง ($\bar{X} = 2.20$) มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อย ส่วนด้านที่มีค่าเสียต่ำที่สุด คือ การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ($\bar{X} = 1.59$) มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อย

4. ปัจจัยด้านอิทธิพลของสื่อ ($\beta = .518$) และด้านค่านิยมและความเชื่อ ($\beta = .152$) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 31.10 ($R^2 = .311$) ส่วน ปัจจัยด้านความไว้วางใจในรัฐบาล ความสัมพันธ์ทางสังคม และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ผลจากการวิจัยเพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.24$) มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก รองลงมาคือ การรณรงค์หาเสียง ($\bar{X} = 2.39$) มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อย การชุมนุมทางการเมือง ($\bar{X} = 2.20$) มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อย ส่วนด้านที่มีค่าเสียต่ำที่สุด คือ การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ($\bar{X} = 1.59$) มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อย

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ยังไม่เพียงพอ แม้ว่าประชาชนในเขตอำเภอเมืองจะมีโอกาสเข้าถึงข้อมูลข่าวสารมากขึ้น แต่การมีส่วนร่วมทางการเมืองจำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับ สิทธิ หน้าที่ พลเมือง การเลือกตั้ง บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกระบวนการทางการเมืองต่าง ๆ ซึ่งประชาชนจำนวนหนึ่งยังไม่สามารถแยกแยะหรือเข้าใจบทบาทของตนเองได้อย่างชัดเจน

ส่งผลให้ขาดแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม ในหลายพื้นที่ของอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร มีการรับรู้ถึงปัญหาเรื่อง การทุจริต การแทรกแซงจากกลุ่มผลประโยชน์ การขาดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งบั่นทอนความเชื่อมั่นของประชาชนต่อระบบการเมือง ส่งผลให้เกิดความรู้สึกว่าการมีส่วนร่วมไม่มีความหมาย หรือมีหรือไม่มีเราก็ไม่เปลี่ยนอะไร จึงเลือกที่จะวางตัวเป็นกลางหรือไม่เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ขาดช่องทางหรือเวทีในการแสดงความคิดเห็นแม้จะมีกระบวนการประชาคมหรือเวทีรับฟังความคิดเห็น แต่ในหลายครั้งยังไม่มี การสื่อสารที่ทั่วถึง หรือจัดขึ้นในลักษณะเชิงรูปแบบมากกว่าการเปิดพื้นที่ให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นอย่างจริงจัง ส่งผลให้ประชาชนรู้สึกว่าตนเองไม่มีบทบาทหรือไม่ได้รับฟังอย่างแท้จริง ภาระหน้าที่ของประชาชนก็เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ประชาชนในพื้นที่ส่วนหนึ่งต้องเผชิญกับภาระด้านอาชีพ รายได้ การดูแลครอบครัว ซึ่งทำให้ ขาดเวลา ในการเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะหรือกิจกรรมทางการเมือง อีกทั้งบางกิจกรรมจัดในวันเวลาที่ไม้อึดต่อประชาชนทั่วไป เช่น วันทำงานหรือเวลาราชการในสังคมไทย โดยเฉพาะในต่างจังหวัด รวมทั้งพื้นที่อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ยังมีค่านิยมที่มองว่าเรื่องการเมืองควรเป็นหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน หรือเจ้าหน้าที่รัฐ ขณะที่ประชาชนทั่วไปควรทำหน้าที่ของตนเอง เช่น การประกอบอาชีพ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับเรื่องการเมืองมากเกินไป ค่านิยมนี้ทำให้การมีส่วนร่วมถูกมองว่า ไม่จำเป็นหรือไม่ใช่ว่าหน้าที่โดยตรง การสื่อสารประชาสัมพันธ์ของภาครัฐยังไม่เข้าถึงแม้ว่าจะมีโครงการและนโยบายที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น การจัดเวทีประชาคม การเลือกตั้งท้องถิ่น หรือการรับฟังความคิดเห็น แต่การ สื่อสารจากภาครัฐยังขาดประสิทธิภาพในบางพื้นที่ โดยเฉพาะการใช้ช่องทางสื่อที่ไม่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายหรือไม่สามารถสร้างแรงจูงใจได้ จึงทำให้ประชาชนขาดข้อมูลในการเข้าร่วม และที่สำคัญก็คือประชาชนจำนวนมากยังมองไม่เห็นผลลัพธ์หรือประโยชน์ที่เกิดจากการมีส่วนร่วม เช่น การเสนอความคิดเห็นแต่ไม่เห็นการนำไปใช้จริง หรือการเลือกตั้งที่ผลลัพธ์ไม่เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น สิ่งนี้ส่งผลให้เกิดความรู้สึกไม่คุ้มที่จะมีส่วนร่วม ซึ่งบั่นทอนพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในระยะยาว

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วณัส รสโหมด (2563)

ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า ความสนใจทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ด้านการรับรู้ข่าวสารโดยรวมอยู่ใน

ระดับปานกลาง โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจต่อเหตุการณ์บ้านเมืองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ความสนใจทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองโดยรวมอยู่ในระดับน้อย โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างชอบสนทนา แลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็นทางการเมือง และวิพากษ์วิจารณ์ ถกเถียงปัญหาบ้านเมืองกับกลุ่มเพื่อนและญาติมิตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุดด้านความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ จามน้อยพรหม (2564) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.11$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ โอภาส จิตระยนต์ (2565) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด การร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่น รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับชาติ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ คามิน พูนกัน (2567) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลแม่ระมาด อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก ผลการศึกษา พบว่า 1) ภาพรวมของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลแม่ระมาด อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.09 เมื่อเรียงลำดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในแต่ละด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย พบว่า ด้านพฤติกรรมทางการเมือง อยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ย=4.25) ด้านการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย=2.82) ด้านช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย=2.77) ด้านความสนใจทางการเมือง อยู่ในระดับน้อย (มีค่าเฉลี่ย= 2.53) 2) รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลแม่ระมาด อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก จากผลการศึกษา พบว่า ประชาชนในตำบลแม่ระมาด อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบของการเลือกตั้งมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.05 และเป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองรูปแบบเดียว ที่ประชาชนให้

ความร่วมมือและให้ความสนใจ บทบาทในการแสดงออกทางการเมืองและการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองรูปแบบอื่น ๆ ยังคงอยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด

โดยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง สกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมาคือ ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ($\bar{X} = 4.66$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านเป็นอาสาสมัครต่าง ๆ ในการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 2.76$) เหตุที่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง สกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเลือกตั้ง เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ให้ความสำคัญกับกระบวนการในการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ประชาชนมีความกระตือรือร้นในการที่ไปเลือกตั้ง รวมทั้งจากกฎหมายที่กำหนดให้การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องออกไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง การเลือกตั้งเป็นสิทธิและหน้าที่ของประชาชนชาวไทยทุกคน ที่มีอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ เพื่อไปทำหน้าที่คัดเลือกตัวแทนของตนเข้าไปออกกฎหมายและเข้าไปบริหารประเทศ และหน่วยงานต่าง ๆ มีการรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งผ่านช่องทางต่าง ๆ อยู่เสมอ ประชาชนส่วนใหญ่มีความเข้าใจว่า “การเลือกตั้ง” เป็นสิทธิพื้นฐานทางการเมืองที่สามารถใช้แสดงเจตจำนงในการเลือกผู้นำหรือผู้แทนที่ตรงกับความต้องการและความคาดหวังของตนเองได้ จึงมีแนวโน้มจะออกไปใช้สิทธิมากกว่ารูปแบบอื่น ๆ ของการมีส่วนร่วม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) และองค์กรท้องถิ่น มักจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ ส่งเสริม และรณรงค์ให้ประชาชนตื่นตัวในการออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้เกิดการรับรู้ในวงกว้าง กระบวนการเลือกตั้งมีกำหนดการที่ชัดเจน มีสถานที่เลือกตั้งใกล้บ้าน และมีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวก ทำให้ประชาชนสามารถเข้าร่วมได้โดยไม่ยุ่งยาก ในชุมชนมักมีการพูดคุย สนับสนุนกันให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง รวมถึงมีความคาดหวังจากครอบครัว เช่น ญาติหรือผู้นำชุมชน ซึ่งเป็นแรงกดดันทางบวกให้ประชาชนมีส่วนร่วม การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่เห็นผลลัพธ์โดยตรง เช่น การเปลี่ยนแปลงตัวแทน หรือผู้นำที่ได้รับเลือก ซึ่งแตกต่างจากการมีส่วนร่วมรูปแบบอื่นที่ผลลัพธ์อาจไม่ชัดเจนในระยะสั้น จึงทำให้ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเลือกตั้งสูงที่สุด

ส่วนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง โดย ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.59$) ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ท่านเสนอตัวเข้าสมัครการเลือกตั้งหรือเป็นฐานคะแนนเสียง ($\bar{X} = 1.83$) รองลงมาคือ ท่านสมัครเป็นสมาชิกหรือมีส่วนร่วมในการจัดตั้งพรรคการเมือง/กลุ่มการเมืองในช่วงระหว่างที่มีการเลือกตั้งทั้งในระดับประเทศหรือระดับท้องถิ่น ($\bar{X} = 1.68$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านเข้าไปมีส่วนในการจัดกิจกรรมของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ($\bar{X} = 1.42$) ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในเขตจังหวัดอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ส่วนใหญ่ เป็นชาวบ้าน อาศัยอยู่ในชนบท ซึ่งการชุมนุมทางการเมือง เป็นเรื่องที่อยู่ไกลตัว และมักจะมองว่าการชุมนุมทางการเมืองไม่มีความสำคัญหรือส่งผลต่อวิถีชีวิต และการดำรงชีวิตของประชาชนเท่าใดนักประกอบกับในปัจจุบัน เนื่องจากสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน ทำให้การประกอบอาชีพในปัจจุบันแตกต่างไปจากอดีต เนื่องจากมีปัจจัยแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจสังคมและการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ซับซ้อนมากขึ้น ทุกอย่างจำเป็นต้องใช้เงินซื้อหา ประชาชนส่วนใหญ่จึงต้องดิ้นรนประกอบอาชีพเพื่อทำมาหากิน ประชาชนจำนวนไม่น้อยอาจมีทัศนคติในแง่ลบต่อพรรคการเมือง มองว่าพรรคการเมืองมีความขัดแย้ง ทุจริต หรือไม่ตอบสนองผลประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง จึงไม่ต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมโดยตรง ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของพรรคการเมือง โดยประชาชนอาจยังไม่เข้าใจถึงบทบาทสำคัญของพรรคการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เช่น การผลักดันนโยบาย การตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจ หรือการเป็นตัวแทนประชาชน จึงมองว่าการเข้าร่วมกิจกรรมกับพรรคการเมืองไม่ใช่เรื่องจำเป็น การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองบางกลุ่มอาจถูกมองว่าเลือกข้าง หรือมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างชัดเจน ซึ่งอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งกับผู้อื่นในชุมชนหรือในที่ทำงาน ทำให้ประชาชนส่วนหนึ่งหลีกเลี่ยงที่จะเข้าร่วม การจัดกิจกรรมของพรรคการเมืองไม่ทั่วถึงและไม่สนใจ ซึ่งพรรคการเมืองอาจไม่ได้จัดกิจกรรมในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ หรือจัดในลักษณะที่ประชาชนรู้สึกว่าได้ประโยชน์โดยตรง หรือไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น จึงไม่เกิดแรงจูงใจในการเข้าร่วม ประชาชนในบางพื้นที่อาจมีวัฒนธรรมทางการเมืองที่ไม่เน้นการเคลื่อนไหวหรือการมีส่วนร่วมอย่างเข้มข้น แต่ให้ความสำคัญเฉพาะการใช้สิทธิเลือกตั้งเท่านั้น จึงเป็นเหตุให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมือง

สกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง อยู่ในระดับน้อย และเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. ผลการวิจัยเพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร พบว่า ปัจจัยด้านอิทธิพลของสื่อ ($\beta=.518$) และปัจจัยด้านค่านิยมและความเชื่อ ($\beta=.152$) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 31.10 ($R^2=.311$) ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่า ทั้งอิทธิพลของสื่อและค่านิยม/ความเชื่อ ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่หล่อหลอมทัศนคติ ความตื่นตัว และแรงจูงใจของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพราะช่วยให้ประชาชนเข้าใจ บทบาท หน้าที่ และความสำคัญของการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นหัวใจของประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

สื่อมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เพราะช่วยให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เกิดความตื่นตัว สร้างความเข้าใจทางการเมือง เปิดพื้นที่ในการสื่อสาร และส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองโดยตรง สื่อเป็นแหล่งข้อมูลหลักโดยในยุคปัจจุบัน สื่อทั้งออนไลน์และออฟไลน์ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ สื่อสังคมออนไลน์ และเว็บไซต์ ข่าวสาร เป็นช่องทางสำคัญที่ประชาชนใช้ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ซึ่งช่วยให้ประชาชนตื่นตัว และเข้าใจบทบาทของตนในการมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้ง การแสดงความคิดเห็น และการติดตามนโยบายของรัฐบาลหรือพรรคการเมือง สื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ เว็บไซต์ และโซเชียลมีเดีย ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล การดำเนินงานของนักการเมือง หรือความเคลื่อนไหวของพรรคการเมือง ซึ่งช่วยให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้อย่างมีเหตุผล สื่อมีบทบาทในการชี้นำหรือโน้มน้าวทัศนคติของประชาชน เช่น การรายงานข่าวอย่างมีอคติ หรือการเผยแพร่เนื้อหาที่กระตุ้นให้เกิดความรู้สึกเชิงบวกหรือลบต่อการเมือง ทำให้ประชาชนบางส่วนสนใจหรือไม่สนใจการมีส่วนร่วมทางการเมือง สื่อสามารถจุดประกายหรือกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความสนใจในประเด็นทางการเมือง เช่น การเลือกตั้ง การชุมนุม การรณรงค์ หรือปัญหาสาธารณะต่าง ๆ ซึ่งมีผลให้ประชาชนเริ่มติดตาม แสดงความคิดเห็น หรือเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ส่งเสริมการสร้างทัศนคติและค่านิยมทางการเมือง สื่อมีบทบาทในการหล่อ

หลอมทัศนคติ เช่น การส่งเสริมประชาธิปไตย สิทธิ เสรีภาพ หรือหน้าที่ของพลเมือง ซึ่งสามารถส่งผลให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม และเลือกที่จะแสดงออกทางการเมืองผ่านช่องทางต่าง ๆ ปัจจุบันการเข้าถึงข้อมูลที่ง่ายขึ้น โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลการเมืองได้ตลอดเวลา ซึ่งช่วยลดช่องว่างระหว่างประชาชนกับการเมือง และกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมมากขึ้น โดยเฉพาะในสื่อออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ หรือแพลตฟอร์มข่าวต่าง ๆ ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็น ถกเถียง หรือโต้แย้งประเด็นทางการเมืองได้อย่างเสรี ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

ค่านิยมและความเชื่อมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เพราะค่านิยมและความเชื่อเป็นรากฐานที่หล่อหลอมพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเป็นทั้งแรงผลักดันภายในกรอบความคิด และแรงจูงใจ ที่มีผลต่อทัศนคติ ความตื่นตัว และการตัดสินใจของประชาชนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ ค่านิยมและความเชื่อที่ประชาชนยึดถือ เช่น ความเชื่อในระบอบประชาธิปไตย สิทธิเสรีภาพ หรือความยุติธรรม มีผลต่อมุมมองทางการเมือง และเป็นตัวผลักดันให้เกิดความสนใจและการมีส่วนร่วม เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือการแสดงออกทางความคิดเห็น เมื่อประชาชนมีค่านิยมที่มองว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นหน้าที่ของพลเมืองที่ดี ก็จะมีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วม เช่น การติดตามข่าวสารทางการเมือง การสนับสนุนพรรคการเมืองที่ตนเห็นว่าเหมาะสม หรือแม้แต่การวิพากษ์วิจารณ์นโยบายรัฐอย่างสร้างสรรค์ ค่านิยมบางอย่าง เช่น การให้ความสำคัญกับความเสมอภาค หรือการต่อต้านความอยุติธรรม อาจผลักดันให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมเคลื่อนไหวทางการเมือง หรือการรวมตัวของภาคประชาชน เพื่อเรียกร้องการเปลี่ยนแปลง ความเชื่อและค่านิยมที่ปลูกฝังจากสถาบันต่าง ๆ เช่น ครอบครัว โรงเรียน หรือศาสนา มักจะส่งผลกระทบยาวต่อพฤติกรรมทางการเมือง เช่น ถ้าครอบครัวให้ความสำคัญกับการเลือกตั้ง ลูกหลานก็มักจะซึมซับแนวคิดนี้และมีแนวโน้มจะไปเลือกตั้งด้วย เมื่อค่านิยมและความเชื่อฝังลึกอยู่ในวิถีชีวิตประชาชน เช่น ความเชื่อในอำนาจของเสียงประชาชน หรือความหวังในการเปลี่ยนแปลงผ่านกลไกประชาธิปไตย จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ไม่ใช่แค่เพียงในช่วงเลือกตั้งเท่านั้น นอกจากนี้พื้นฐานทางวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร ซึ่งมีรากฐานของสังคมแบบชุมชน มีความเชื่อและค่านิยมที่ยึดถือกันมาช้านาน เช่น ความ

เคารพผู้ใหญ่ การยอมรับผู้นำในชุมชน และการมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม สิ่งเหล่านี้สามารถส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมของหมู่บ้านหรือท้องถิ่น หากประชาชนมีความเชื่อว่าเสียงของตนเองมีความหมายและสามารถเปลี่ยนแปลงสังคมได้ ก็จะทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้ง การรณรงค์ หรือการเสนอความคิดเห็นต่อหน่วยงานรัฐ ในพื้นที่ที่มีความเชื่อทางศาสนาเข้มแข็ง เช่น พุทธศาสนา อาจมีค่านิยมที่ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม ความเป็นธรรม และความสามัคคี ซึ่งเป็นปัจจัยที่เชื่อมโยงกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สร้างสรรค์

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ หฤษฎ์ เดชกำแหง (2567) ได้ทำการศึกษา ความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิเคราะห์ความนิยมทางการเมืองของประชาชน ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองที่พึงประสงค์ ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า ตัวแปร 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความนิยมสถานะทางสังคม ด้านความรู้ความสามารถพิเศษ ด้านความสัมพันธ์กับเครือข่าย และด้านการมีประสบการณ์ทางการเมือง รวมกันส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองที่พึงประสงค์ ในจังหวัดปทุมธานี ได้ร้อยละ 29.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑล อินมณี (2568) ได้ทำการศึกษา การสื่อสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในองค์การบริหารส่วนตำบลพยุหะอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า การสื่อสารทางการเมืองเป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบการเมือง โดยเปรียบเสมือนเส้นประสาทที่เชื่อมโยงทุกภาคส่วนเข้าด้วยกัน หากขาดการสื่อสารบางส่วน ย่อมส่งผลให้ประชาชนไม่ได้รับข้อมูลที่เพียงพอ ส่งผลกระทบต่อความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและบทบาทของตนในการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะในระดับท้องถิ่น ตัวแทนประชาคมตลอดจนประชาชนทั่วไปมักไม่ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการกำกับดูแล การตรวจสอบองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสิทธิในการเสนอข้อบัญญัติและการถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่น นอกจากนี้รูปแบบการสื่อสารของหน่วยงานภาครัฐมักเป็นลักษณะทางเดียว มากกว่าที่จะเปิดโอกาสให้เกิดการสื่อสารแบบสองทาง ซึ่งจำกัดขอบเขตการมีส่วนร่วมของประชาชน ในยุคดิจิทัล การสื่อสารทางการเมืองยังมีบทบาทสำคัญในการรักษาภาพลักษณ์ของรัฐบาล ผ่านทั้งช่องทางที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของรัฐร่วมมือกับพรรคการเมืองเพื่อกำหนดแนวทางการสื่อสารให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล การ

วางแผนการสื่อสารทางการเมืองจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการสร้างภาพลักษณ์ของรัฐบาลผ่านสื่อดิจิทัล และสำหรับในกรณีขององค์การบริหารส่วนตำบลพยุหะ อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ การศึกษารูปแบบการสื่อสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากสะท้อนให้เห็นถึงระดับความรู้ ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการทางการเมืองท้องถิ่น อีกทั้งยังเป็นกรณีศึกษาที่สามารถใช้ในการกำหนดกลยุทธ์เพื่อพัฒนาและปรับปรุงระบบการสื่อสารทางการเมืองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในระดับชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธรีญา พองจันทา (2568) ได้ทำการศึกษา พลังสื่อ : บทบาทสื่อสารมวลชนต่อการพัฒนาการเมืองท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาการเมืองท้องถิ่นคือการใช้สื่อสารมวลชนเป็นเครื่องมือสนับสนุนในการสร้างกระบวนการสื่อสารเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจที่จะส่งผลต่อการเกิดจิตสำนึกสาธารณะที่เป็นจุดเริ่มต้นของการเกิดพฤติกรรมทางการเมืองที่ดีตามมา สื่อมวลชนถือเป็นหัวใจสำคัญของการสื่อสารถือว่ามีบทบาทหลักในการเป็นผู้ที่สร้างการรับรู้และการเรียนรู้ในแนวทางการปกครองผ่านการเน้นย้ำและส่งต่อค่านิยมแนวคิดและอุดมการณ์ ซึ่งเมื่อวิเคราะห์บทบาทสื่อมวลชนตามหลักการสื่อสารทางการเมืองรวมกับการพัฒนาทางการเมืองทำให้พบบทบาทที่สำคัญของสื่อมวลชนที่ควรจะเป็น คือ การตีแผ่ความจริงการนำเสนอข้อมูลความจริงอย่างตรงไปตรงมา และสามารถเป็นการให้ความรู้เพื่อกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่อย่างเป็นกลางนำเสนอข้อมูลข่าวสารอย่างยุติธรรมสร้างบรรทัดฐานให้สังคมเป็นการสร้างให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองที่ดีตามหลักประชาธิปไตยจากที่ได้กล่าวมานี้เองจะเป็นปัจจัยส่งผลให้เกิดการพัฒนาการเมืองท้องถิ่นที่มีคุณภาพในอนาคต

ส่วน ปัจจัยด้านความไว้วางใจในรัฐบาล ความสัมพันธ์ทางสังคม และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในพื้นที่อาจมีความรู้สึกไม่ไว้วางใจต่อรัฐบาลหรือกลไกทางการเมือง เช่น มองว่าการดำเนินงานของรัฐไม่โปร่งใส ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน หรือมีปัญหาด้านการคอร์รัปชัน จึงทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย ไม่เชื่อมั่น และไม่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพราะมองว่า การมีส่วนร่วมก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงอะไรได้ แม้ว่าประชาชนในอำเภอเมืองสกลนครจะมีความสัมพันธ์ที่ดีในระดับครอบครัวหรือชุมชน แต่ความสัมพันธ์เหล่านั้นอาจไม่เกี่ยวข้องหรือไม่เน้นเรื่องทาง

การเมือง เช่น การพูดคุย การจัดกิจกรรม หรือการส่งเสริมบทบาทพลเมือง ทำให้ความสัมพันธ์ทางสังคมไม่ได้กระตุ้นหรือส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างชัดเจน ประชาชนบางกลุ่มอาจเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากแหล่งที่จำกัด หรืออาจรับข่าวสารที่ไม่ถูกต้อง บิดเบือน หรือมีอคติ ซึ่งส่งผลต่อความเข้าใจผิด ความไม่แน่ใจ หรือความไม่สนใจในประเด็นทางการเมือง รวมถึงอาจไม่สามารถแยกแยะข้อมูลที่มีคุณภาพได้ จึงไม่เกิดแรงจูงใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ซึ่งสามารถแยกเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

1) ปัจจัยด้านความไว้วางใจในรัฐบาล ไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เพราะประชาชนจำนวนมากขาดความเชื่อมั่นในรัฐบาล และรู้สึกว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่มีผล ต่อการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ทำให้แม้จะมีความไว้วางใจหรือไม่ ก็ไม่ใช่ตัวกำหนดสำคัญ ที่จะทำให้ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนครตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ประชาชนในพื้นที่อาจมีประสบการณ์ที่สะสมมานานเกี่ยวกับการทำงานของรัฐบาล เช่น การไม่โปร่งใส การบริหารที่ไม่มีประสิทธิภาพ หรือการทุจริตคอร์รัปชัน ทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกไม่ไว้วางใจ ไม่ศรัทธา และมองว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่สามารถเปลี่ยนแปลงอะไรได้ จึงไม่เกิดแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม ประชาชนอาจรู้สึกว่ารัฐบาลอยู่ห่างไกลจากชีวิตประจำวันของตนเอง ไม่เข้าถึง หรือไม่ใส่ใจปัญหาในพื้นที่ท้องถิ่น ทำให้เกิดความรู้สึกว่า ไม่ว่าจะมีส่วนร่วมอย่างไร รัฐบาลก็ไม่ฟัง ส่งผลให้ความไว้วางใจในรัฐบาลไม่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ในพื้นที่อาจมีวัฒนธรรมทางการเมืองที่ประชาชนของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ไม่ค่อยแสดงออกหรือมีทัศนคติว่า การเมืองไม่ใช่เรื่องของเรา หรือไม่อยากยุ่งกับการเมือง ซึ่งทำให้ความไว้วางใจในรัฐบาล ไม่ว่าจะมีส่วนหรือไม่ ก็ไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่า เช่น ค่านิยมส่วนตัว อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน หรือสื่อออนไลน์ ซึ่งอาจทำให้ความไว้วางใจในรัฐบาล กลายเป็นปัจจัยรองที่ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

2) ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ทางสังคมไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เพราะความสัมพันธ์ทางสังคมในพื้นที่อำเภอเมืองสกลนครแม้จะมีความแน่นแฟ้นใน

ชีวิตประจำวัน แต่ไม่ได้ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนหรือกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง อีกทั้งยังอาจถูกจำกัดด้วยวัฒนธรรมเฉยเมยต่อการเมือง หรือขาดผู้นำทางความคิดที่เชื่อมโยงการเมืองกับชีวิตของประชาชน ในชุมชนของอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น ครอบครัว เพื่อนบ้าน หรือกลุ่มศาสนา อาจนำไปที่ความช่วยเหลือกันในชีวิตประจำวัน หรือกิจกรรมทางวัฒนธรรมและศาสนา มากกว่าการพูดคุยหรือชักชวนกันให้มีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนั้น แม้จะมีความสัมพันธ์แน่นแฟ้น แต่ก็ไม่ได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง ขาดผู้นำทางสังคมที่กระตุ้นการมีส่วนร่วม หากในชุมชนไม่มีผู้นำท้องถิ่นหรือบุคคลที่มีบทบาทในการปลูกจิตสำนึกทางการเมือง เช่น ผู้นำหมู่บ้าน แกนนำชุมชน หรือครูที่พูดถึงเรื่องสิทธิ หน้าที่ และประชาธิปไตย ก็ทำให้เครือข่ายสังคมไม่สามารถเป็นแรงผลักดันให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองได้ ในบางพื้นที่ของอำเภอเมืองสกลนคร อาจมีวัฒนธรรมที่หลีกเลี่ยงการพูดถึงหรือแสดงออกทางการเมืองในที่สาธารณะ เพราะเกรงว่าจะเกิดความขัดแย้ง หรือมีทัศนคติว่าการเมืองเป็นเรื่องของนักการเมือง ไม่ใช่ของประชาชน ส่งผลให้ความสัมพันธ์ทางสังคมไม่มีบทบาทในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม นอกจากนี้การรวมกลุ่มในสังคมอาจไม่ได้เกี่ยวข้องกับการเมือง แม้จะมีการรวมกลุ่ม เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มเกษตร หรือกลุ่มจิตอาสา แต่กิจกรรมของกลุ่มเหล่านี้อาจไม่เชื่อมโยงกับการเมืองหรือการแสดงความคิดเห็นทางสาธารณะ จึงไม่ทำให้เกิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างชัดเจน

3) ปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เพราะว่าแม้ประชาชนในอำเภอเมืองสกลนครจะได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง แต่การรับรู้ดังกล่าวไม่ได้แปรเปลี่ยนเป็นพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง เนื่องจากยังขาดแรงจูงใจ ความเชื่อมโยงกับชีวิตจริง ความน่าเชื่อถือของข้อมูล และทักษะในการใช้ข้อมูลให้เกิดประโยชน์ทางการเมืองแม้ประชาชนจะได้รับข่าวสารทางการเมือง แต่หากไม่รู้สึกรู้ว่าข้อมูลนั้นเกี่ยวข้องกับชีวิตตนเองโดยตรง หรือมองว่ารู้ยู่คนเดียวก็ไม่มีผลอะไร ก็อาจไม่เกิดแรงจูงใจที่จะนำความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วม เช่น การแสดงความคิดเห็น หรือการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ในบางพื้นที่ของอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร แหล่งข้อมูลที่ประชาชนเข้าถึงอาจมีจำกัด เช่น ได้รับข้อมูลจากแค่สื่อทางเดียว หรือได้รับข่าวที่บิดเบือน ขาดการตรวจสอบข้อเท็จจริง จึงทำให้ประชาชนเกิดความสับสน เบื่อหน่าย และขาดความมั่นใจในการตัดสินใจทางการเมือง ไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารกับ

พฤติกรรมทางการเมือง บางครั้งแม้ประชาชนจะรู้ข้อมูล เช่น วันเลือกตั้ง ผู้สมัคร หรือนโยบายของรัฐบาล แต่ถ้าขาดการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่รู้กับบทบาทของตนเอง ก็จะไม่เกิดการลงมือทำ เช่น ไม่ไปเลือกตั้ง ไม่เข้าร่วมฟังปราศรัย หรือไม่กล้าแสดงความคิดเห็นข้อมูลข่าวสารอาจไม่ตอบโคงษ์หรือไม่ตรงกับบริบทของประชาชนข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่เผยแพร่ออกมาอาจเน้นภาพรวมระดับประเทศหรือประเด็นที่อยู่ไกลตัว ซึ่งทำให้ประชาชนรู้สึกว่าจะไม่เกี่ยวข้องกับปัญหาท้องถิ่นหรือชีวิตประจำวันของตน จึงไม่เกิดความสนใจหรือไม่รู้สึกว่าจะจำเป็นต้องมีส่วนร่วมทางการเมือง นอกจากนั้นประชาชนบางส่วนยังขาดทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร หากประชาชนขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ข่าวหรือไม่สามารถแยกแยะข่าวจริงข่าวปลอม ก็อาจส่งผลให้ไม่สามารถตัดสินใจเชิงการเมืองได้อย่างมั่นใจ และเลือกที่จะไม่เข้าไปมีส่วนร่วมเพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งหรือความไม่แน่ใจ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะการวิจัย ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสกลนคร องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ควรส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง โดยการรณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเข้าไปมีส่วนในการจัดกิจกรรมของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง ให้มากขึ้น ด้านการชุมนุมทางการเมือง โดยการรณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการชุมนุมทางการเมืองอย่างสันติ และด้านการรณรงค์หาเสียง โดยการรณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชนที่มีความพร้อมเข้าร่วมเป็นผู้ช่วยเหลือผู้สนับสนุนเงินแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมือง ตลอดจนรวมเป็นหัวคะแนน ผู้ช่วยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมือง

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสกลนคร องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ควรส่งเสริมให้ความรู้ประชาชน เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ด้านความไว้วางใจในรัฐบาล โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรสื่อสารให้รัฐบาลรับฟังเสียงของประชาชนในการตัดสินใจต่าง ๆ ให้รัฐบาลมีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจที่ส่งผลต่อประชาชนให้มากขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจว่ารัฐบาลจะทำงานเพื่อประโยชน์ของประชาชนทั้งหมด และด้านอิทธิพลของสื่อโดยการส่งเสริมการให้ความรู้ประชาชน และต้องสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญถึงอิทธิพลของสื่อที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสกลนคร องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยด้านอิทธิพลของสื่อ และปัจจัยด้านค่านิยมและความเชื่อ เนื่องจากเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ตามลำดับ โดยสร้างความตระหนัก และส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ถูกต้องผ่านสื่อที่มีความน่าเชื่อถือ และพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อ เพื่อป้องกันการรับข่าวสารที่บิดเบือน รวมถึงส่งเสริมการใช้สื่อเป็นช่องทางในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างสร้างสรรค์ ขณะเดียวกันควรปลูกฝังค่านิยมประชาธิปไตยให้กับประชาชนผ่านการอบรมและกิจกรรมต่าง ๆ สนับสนุนบทบาทของผู้นำชุมชนและการรวมกลุ่มของประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนักและแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว โดยทำการเปรียบเทียบกับพื้นที่อำเภออื่น ๆ ในเขตจังหวัดสกลนคร เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ในเขตอำเภออื่น ๆ ของประชาชนในจังหวัดสกลนคร

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

2.3 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น ปัจจัยด้านความรู้ ด้านความเข้าใจทางการเมือง ด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมืองด้านสังคมและเศรษฐกิจ ค่านิยมทางการเมือง

การกล่อมเกลາทางการเมือง และวัฒนธรรมแบบประชาธิปไตย ที่อาจส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

2.4 ควรศึกษาวิจัย ด้วยวิธีการศึกษาในเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและข้อมูลทางคุณลักษณะอื่น ๆ อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งขึ้น

2.5 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ทำเป็นวิจัยเชิงคุณภาพ มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีสัมภาษณ์ เพื่อที่จะได้รับทราบถึงปัญหาและอุปสรรคจะได้หาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2557). *การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิติมา สุรสนธิ. (2533). *ความรู้ทางการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คณะวารสารศาสตร์ และสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- คามิน พูนกัน. (2567). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลแม่ระมาด อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก. *วารสารสานศิลป์ปริทัศน์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*, 1(1), 18–31.
- จรรยา มาศ พลอดแก้ว. (2562). *พฤติกรรม的开รับข่าวสารทางการเมืองของประชาชน ในจังหวัดสมุทรปราการ. ปัญหาพิเศษรัฐศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- จิรัช (บรรพต) วีระชัย, สุรพล ราชภัณฑารักษ์, สุรพันธ์ ทับสุวรรณ. (2546). *รัฐศาสตร์ทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชนะ ภิญญ. (2565). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการลงคะแนนเสียงเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี (กรณีศึกษาเขตการเลือกตั้ง อำเภอเมืองชลบุรี เขต 2 จังหวัดชลบุรี)*. งานนิพนธ์ รัช.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2545). *“การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้.”* ปฏิวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: โครงการวิถิทธรรณ.
- ชาญชัย แสวงการ. (2542). *กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน*. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์. (2539). *การเมืองไทย: การวิเคราะห์เชิงจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: วัชรินทร์การพิมพ์.
- ณัฐวิภา วิจิณัยภาค. (2556). *ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมกับการเมืองภาคประชาชน*. กรุงเทพฯ: โครงการเอกสารและตำรา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- ตรัยรัตน์ ปลื้มปิติชัยกุล. (2563). การเปิดรับสื่อและการรับรู้ข่าวสารในสื่อออนไลน์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น. รายงานการวิจัย. ขอนแก่น: คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น.
- ฐานิตา เณลิมช่วง. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา. รายงานการวิจัย. ฉะเชิงเทรา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- ฐิติมา อิ่มรัตน์. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโฆมอำเภอกำแพงเพชร จังหวัดจันทบุรี. ภาคนิพนธ์ ropolitana. (การปกครองท้องถิ่น). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ณรงค์ ศรีแปงวงศ์. (2558). การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ ropolitana. (การปกครองท้องถิ่น). กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ณัฐกาน ลิ้มปิเจริญ. (2567). การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามการรับรู้ของประชาชน. วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์, 7(2), 54–69.
- ดารา ทีปะปาล. (2546). การสื่อสารการตลาด. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ. (2551). คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- ธนภณ วัฒนกุล (2550, การเมืองเรื่องพื้นที่: พลวัตทางสังคมของชุมชน (กรณีศึกษา: ชุมชนป้อมมหากาฬ). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสถาบันวิชาการ.
- ขณะณัช เกียรติพันธุ์สดี. (2566). การเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคม และการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2565 ของคนเจนเอเรชั่นวาย. วิทยานิพนธ์ ropolitana. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธนวัฒน์ คำภีลานนท์. (2550). การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ropolitana. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

- ธีระพงษ์ วงหาจักษ์ และคณะ. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี*.
วิทยานิพนธ์ รป.ม. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- นิติ เขียวศรีวงศ์. (2556). *การศึกษาของชาติดกับภูมิปัญญาท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์
พริ้นติ้ง
- บรรพต วีระลัย และสุขุม นวลสกุล. (2538). *รัฐศาสตร์ทั่วไป*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณและถวิลวดี บุรีกุล. (2552). *ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม*.
กรุงเทพฯ: เอ.พี. กราฟฟิค ดีไซน์และการพิมพ์ จำกัด.
- บุญใจ ศรีสถิตนรากร. (2553). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์*. กรุงเทพฯ:
ยูแอนด์ไออินเตอร์ มีเดีย.
- เบญจวรรณ จามน้อยพรหม. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์
รป.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ประเวช แสงสุข. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตทวีวัฒนา*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สาขาวิชารัฐศาสตร์. นครปฐม:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประหยัด หงษ์ทองคำ. (2541). *การพัฒนาการเมืองโดยกระบวนการการปกครองท้องถิ่น*.
กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนพาพาสการพิมพ์.
- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ และอลงกรณ์ คูตระกูล. (2549). *โครงการศึกษาข้อคิดเห็นของผู้มี
ส่วนร่วม โดยตรง (Direct stakeholders) ต่อการมีส่วนร่วมในการปกครอง
ส่วนท้องถิ่นของสตรี ในประเทศไทย (ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบล
ใน 4 จังหวัด 4 ภาค)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ และอลงกรณ์ คูตระกูล. (2549). *โครงการศึกษาข้อคิดเห็นของผู้มี
ส่วนร่วมโดยตรง (Direct stakeholders) ต่อการมีส่วนร่วมในการปกครอง
ส่วนท้องถิ่นของสตรี ในประเทศไทย (ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบล
ใน 4 จังหวัด 4 ภาค)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

- พัชรียา พองจันตา. (2568). ได้ทำการศึกษา พลังสื่อ : บทบาทสื่อสารมวลชนต่อการพัฒนาการเมืองท้องถิ่น. *Journal of Interdisciplinary Buddhism*. 3(1). 1–12.
- พิชิต รัชตพิบูลภพ. (2556). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของทหาร. รายงานการวิจัย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง, ณัฐวีร์ บุณนาค และ จตุพร บานชื่น. (2559). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม. *วารสารสหวิทยาการการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา*, 5(1), 150–160.
- ภัทรพร เกษสังข์. (2549). *การวิจัยทางการศึกษา*. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- มณฑล อินมณี. (2568). การสื่อสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองในองค์การบริหารส่วนตำบลพยุหะ อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์. *วารสาร มจร การพัฒนาสังคม*. 10(1). 81–91.
- รชต จุฑาผิว. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1. การค้นคว้าอิสระ ร.ม. สาขาวิชาการเมืองการปกครอง. ชลบุรี: คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รศณรงค์ รัตนเสริมพงศ์. (2552). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ รป.ม. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ลิขิต ชีวเวดิน. (2540). *การเมืองการปกครองของไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ลินจง อิมรักษา. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบล โนนน้ำเกลี้ยง อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ รศ.ม.. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วันส รัสโหมต. (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี. การค้นคว้าอิสระ ร.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรวิมล พละบุตร. (2548). การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจรทางถนน ศึกษากรณีในเขตจังหวัดอุบลราชธานี. ภาควิชา ศศ.ม. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- วิชัย ภูโยธิน. (2554). *การปกครองท้องถิ่นของไทย ม.4 – ม.6*. กรุงเทพฯ: บริษัท
อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด.
- วิชัย ภูโยธิน และ จำเนียร ณะคังคิ. (2554). *การปกครองท้องถิ่นของไทย ม.4 – ม.6*.
กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด.
- วิฑูรย์ ญนุช. (2548). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย
รามคำแหง*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สาขาวิชารัฐศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2552). *ยุทธศาสตร์การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: เอ็กเพอเนต.
- ศุภวัฒน์ สงวนงาม. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกรับชมรายการข่าว
ของสถานีโทรทัศน์ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระ
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเนชั่น.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2544). *เทคนิคการมีส่วนร่วมของประชาชนและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง*.
กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยและพัฒนาสถาบันพระปกเกล้า.
- สนธิ เตชานันท์. (2543). *พื้นฐานรัฐศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมเกียรติ เกียรติเจริญ. (2552). *เทคนิคการทวิชัย วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ*.
มหาสารคาม: สารคามการพิมพ์.
- สมเกียรติ วันทะนะ. (2544). *อุดมการณ์ทางการเมืองร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: โครงการ
ปริญญาโทสาขา รัฐศาสตร์ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. (2550). *กฎหมายการปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: ธรรมการพิมพ์.
- สมชาย วุฒิมลวิทยา. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรี
เทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี*. สารนิพนธ์ ร.ม. สาขาสื่อสารการเมือง.
กรุงเทพฯ: วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก.
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2545). *การเมือง: แนวความคิดและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ:
เสมาธรรม.
- สมสุดา ผู้พัฒน์ และจุฬารัตน์ วัฒนะ. (2556). *บทบาทสตรีกับพื้นที่ทางการเมือง*.
กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สมาน รัชสิโยภยกุล และสุธี สุทธิสมบุญ. (2544). *หลักการบริหารเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สมหวาน.

สัญญา เคนาภูมิ. (2559). *อิทธิพลของอรรถประโยชน์ทางการเมืองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองและ แนวทางการพัฒนาวิถีประชาธิปไตยของประชาชน กลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์*. รายงานการวิจัย. มหาสารคาม: คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สากล พรหมสถิต. (2561). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมือง*. รายงานการวิจัย. บุรีรัมย์: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

สุกฤตา จินดาพรหม. (2556). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภูมิภาคตะวันตก*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุจรรย์จิรา ยมลพัทธ์. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรี: ศึกษากรณีเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี*. สารนิพนธ์ รป.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.

สุจิต บุญบงการ. (2537). *การพัฒนาทางการเมืองของไทย : ปฏิสัมพันธ์ระหว่างทหารสถาบันทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุเมธ พุทธนันท์เมธา. (2549). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านป่าหนาม อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

สรุตา พลโธสงค์. (2558). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจเอกชน: ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มลูกค้าและบุคลากรของ บริษัท เอ็น.อาร์. เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด, สำนักงานใหญ่ (กรุงเทพมหานคร)*. วิทยานิพนธ์ รป.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดสกลนคร. (2564). *ข้อมูลการเลือกตั้งจังหวัดสกลนคร*. สกลนคร: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดสกลนคร.

- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- หฤษฎ์ เดชกำแหง. (2567). ความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองในจังหวัดปทุมธานี. *วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*. 4(3). 106–129.
- อดิพงษ์ ลีดิพิทยา. (2550). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลกระสัง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์*. ภาคนิพนธ์. กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อภิชาติ การิกาญจน์. (2534). *การมีส่วนร่วมของประชาชน: ศึกษาแบบแผนตามมาตรฐานแบบกัณฑ์แมน*. วิทยานิพนธ์ รป.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- โอภาส จิตระยนต์. (2565). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์ รศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Almond, G.A. and B. Powell. (1966). *Comparative Politics: A Development Approach*. Boston: Little, Brown and Company.
- _____. (1980). *Comparative Politics Today: A World View*. Boston: Little, Brown and Company.
- Burkhart, James A. (1972). *Strategies for political participation*. Cambridge: Winthrop
- Cindy D. Kam and Carl L. Palmer. (2008). Reconsidering the Effects of Education on Political Participation. *The Journals of Politics*, 70(3), 612–631.
- Clark, John. (1957). *Outline of Local Government of The United Kingdom*. London: Sir Lassie Piton and son.
- Cohen, S.L. (1996). Mobilizing Communities for Participation and Empowerment. In Servaes, J., Jacobson, T.L., & White, S.A. (eds.), *Participatory Communication for Social Change*. New Delhi: Sage.
- Daniel Wit. (1967). *A Comparative Survey of Local Government and Administration*.p Bangkok: Kurusapha Press.

- Harold Lasswell (1948). *The communication of ideas*. New York: Harper and Brother Publishers.
- Howell, M.T. (2006), *Actionable Performance Measurement: A Key to Success*, . Wisconsin: Quality Press.
- Holloy, W. V. (1951). *State and Local Government in the United States*. New York: McGraw-Hill.
- Huntington, S. P., and Nelson, M. (1975). *No Easy Choice: Political Participation in Developing Countries*. Cambridge: Harvard University Press.
- International Association of Participation-IAP2. (2006). *Planning for Effective Public Participation*. The International Association for Public Participation. A Module in IAP2's Certificate Program for Public Participation. Student book.
- Jacques Moreau. (1985). *Administration Regionale, Departementale et Municipale*. Paris.: Dalloz.
- John M Cohen and Norman T. Uphoff. (1980). *Effective Behavior in Organizations*. New York: Richard D. Irwin Inc.
- Klapper, J. T. (1960). *The effects of mass communication*. New York: The Free Press.
- Lane, R.E. (1959). "Political Involvement Through Voting", in B. *Seasholes Voting, Interest Groups and Parties*.
- Lutz, Cuaresma และ Abbasi-Shavazi. (2010). Demography, Education, and Democracy: Global Trends and the Case of Iran. *Population and Development Review*, 36(2), 253-281.
- Maslow, A.H. (1970). *Motivation and personality*. New York: Harper and Row.
- McClosky, Herbert. (1968). "political Participation", pp. 252. In *International Encyclopedia of the Social Science*. Vol. 12. New York: McMillan and Free Press.
- McCombs, M.E., and Becker, L. (1979). *Using Mass Communications Theory*. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

- Merrill, J. C., & Lowenstein, R. L. (1971). *Media, messages, and men: New perspectives in communication*. New York: David McKay Company.
- Milbrath, L.W. and Goel, M.L. (1965). *Political participation: How and why people get involved in politics?*. Chicago: Rand McNally & Company.
- Milbrath, L. W. & Goel. (1977). *Political participation: How and why do people get involved in politics* (2nd ed.). Chicago: Rand McNally College.
- Nie et al. (1969). *Participation in America: Political Democracy and Social Equality*. New York: Harvard University Press.
- Pennock, Roland J., and Smith, David G. (1964). *Political Science*. New York: McMillan.
- Robinson, J.P. (1977). "Mass Communication and Information Diffusion". *Current Perspectives in Mass Communication Research*. Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice – Hall Inc.
- Robson, William A. (1953). *Local Government In Encyclopedia of Social Science*. New York: The Macmillan Company.
- Samuel Huntington and Jorge I. Domínguez. (1975). *Political Development: in the handbook of the political science: Macvopolitical theory*, ed. Fred Greenstein and Nelson Polsby. Reading, Mass: Addison–Wesley.
- Schramm, W. (1969). *The Mass Media as Source of Public Affairs, Science and Health Knowledge*. *Public Opinion Quarterly* 33 (Summer 1969).
- _____. (1971). "The Nature of Communication between Humans". Wilbur Schramm and Donald F. Robert. (ed.). *The Process and Effect of Mass Communication*. Urbana: University of Illinois Press.
- _____. Wilbur. (1973). *Men, Messages and Media: a Look at Human Communication*. New York: Harper & Row.
- Sherry R. Arnstein. (1969). A Ladder of Citizen Participation. *Journal of the American Planning Association*, 35, (4), pp. 216–224.
- Singhal, A. (2001). *Facilitating Community Participation through Communication*. New York: UNICEF.

- Sigel and Hoskin (1977). An Experimental Test of The Effect of Structuse Disanssinons of Moral Dilemma Found in Children's Literatures on Moral Reasoning, *The Elementary School Journal*. 77(S), 407–418.
- Stommer. A.E. Jame. (1978). *Management*. Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice–Hall.
- Seare, D.O. and J.L. Freedman. (1967). “Selective Exposure to Information: A Critical Review”. *Public Opinion Quarterly*. 31(2), 194–213.
- Weitz –Shapiro, R. and Winter, M.S. (2008). Political Participation and Quality of Life, *Working Paper #638*, Inter–American Development Bank Research Department. Washington. DC.
- Wilber Schramm. (1960). *How Communication Works. The Process and Effects of Mass Communication*. Illinois: University of Illinois Press.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Third editio. Newyork: Harper and Row Publication.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย

ที่ อว ๐๖๒๓.๑๒/ว ๑๓๗๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวไอรดา พิมล รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๖๔๒๓๑๑๗ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวไอรดา พิมล โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๓๘๒ ๐๔๔๘

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๓๗๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้อยู่ช่วยงานตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสิน เพชรพงศ์พันธุ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวไอรดา พิมล รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๖๔๒๓๑๑๗ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญาครณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ช่วยงานในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวไอรดา พิมล โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๓๘๒ ๐๔๔๘

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๗๒๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนโยธาตุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ท้องถิ่นอำเภอเมืองสกลนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวไอรดา พิมล รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๖๔๒๓๑๑๗ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญาครณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวไอรดา พิมล โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๓๘๒ ๐๙๔๘

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๗๒๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวไอรดา พิมล รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๖๔๒๓๑๑๗ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอตกลงใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุมัติคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวไอรดา พิมล โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๓๘๒ ๐๙๔๘

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๕ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ท้องถิ่นอำเภอเมืองสกลนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวไอรดา พิมล รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๖๔๒๓๑๑๗ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญาครณ์ สวัสดิ์โรสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษานี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวไอรดา พิมล โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๓๘๒ ๐๙๔๘

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๕ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตขอความช่วยเหลือเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวไอรดา พิมล รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๕๔๒๖๔๒๓๑๑๗ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุญาตขอความช่วยเหลือจากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวไอรดา พิมล โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๒๓๘๒ ๐๙๔๘

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร คณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วดีน เพชรพงศ์พันธ์ อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล กรรมการบริหารหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 4) ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
- 5) ท้องถิ่นอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร” คำตอบจากแบบสอบถามฉบับนี้จะเก็บเป็นความลับ ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องจึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุด
2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
 - ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
 - ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
3. คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือด้วยดี

นางสาวไอรดา พิมล

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รุ่นที่ 15
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือข้อความลงในช่องว่าง ตามความเป็นจริง

1. เพศ

- ☐ 1. ชาย
☐ 2. หญิง

2. อายุ

- ☐ 1. ไม่เกิน 30 ปี
☐ 2. 31 – 40 ปี
☐ 3. 41 – 50 ปี
☐ 4. 51 – 60 ปี
☐ 5. มากกว่า 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

- ☐ 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี
☐ 2. ปริญญาตรี
☐ 3. สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

- ☐ 1. เกษตรกร
☐ 2. ค้าขาย
☐ 3. ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ
☐ 4. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ
☐ 5. รับจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน
☐ 6. อาชีพอื่น ๆ

5. รายได้ต่อเดือน

- ☐ 1. ไม่เกิน 10,000 บาท
☐ 2. 10,001–20,000 บาท
☐ 3. 20,001–30,000 บาท
☐ 4. ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป

6. ตำบลที่อาศัยอยู่

☐ 1. ตำบลหนองลาด	☐ 2. ตำบลขมิ้น
☐ 3. ตำบลเชียงเคี่ยน	☐ 4. ตำบลพังขว้าง
☐ 5. ตำบลท่าแร่	☐ 6. ตำบลสามโฮง
☐ 7. ตำบลธาตุเชิงชุม	☐ 8. ตำบลธาตุนาเว
☐ 9. ตำบลห้วยยาง	☐ 10. ตำบลดงมะไฟ
☐ 11. ตำบลโนนหอม	☐ 12. ตำบลโคกก่อง
☐ 13. ตำบลม่วงลาย	☐ 14. ตำบลเหล่าปอแดง
☐ 15. ตำบลดงชน	☐ 16. ตำบลจันทวน

**ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร**

คำชี้แจง ท่านมีความเห็นต่อข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ต่าง ๆ เหล่านี้ว่า อยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งกำหนดระดับความคิดเห็น ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ความไว้วางใจในรัฐบาล						
1	ท่านเชื่อว่ารัฐบาลสามารถจัดการปัญหาสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
2	ท่านรู้สึกว่รัฐบาลมีความโปร่งใสในการดำเนินงาน					
3	ท่านเชื่อว่ารัฐบาลมีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจที่ส่งผลต่อประชาชน					
4	ท่านรู้สึกว่รัฐบาลรับฟังเสียงของประชาชนในการตัดสินใจต่าง ๆ					
5	ท่านมีความมั่นใจว่รัฐบาลจะทำงานเพื่อประโยชน์ของประชาชนทั้งหมด					
6	ท่านเชื่อว่ารัฐบาลมีมาตรการที่ดีในการป้องกันการทุจริต					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ความไว้วางใจในรัฐบาล (ต่อ)						
7	ท่านรู้สึกว่รัฐบาลมีการสื่อสารที่ชัดเจนและเข้าใจได้กับประชาชน					
8	ท่านรู้สึกว่รัฐบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจต่าง ๆ					
9	ท่านมีความมั่นใจว่รัฐบาลจะดำเนินการตามคำมั่นสัญญาที่ได้ให้ไว้					
10	ท่านเชื่อว่ารัฐบาลส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างจริงจัง					
ความสัมพันธ์ทางสังคม						
1	ท่านมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อนของท่าน					
2	ท่านมักจะติดต่อสื่อสารกับสมาชิกในครอบครัวของท่านบ่อย ๆ					
3	ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ทางสังคมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของท่าน					
4	ท่านรู้สึกว่ท่านได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนหรือครอบครัวในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม					
5	ท่านมักจะแบ่งปันความคิดเห็นหรือข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนหรือครอบครัว					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ความสัมพันธ์ทางสังคม (ต่อ)						
6	ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ทางสังคมช่วยกระตุ้นให้ท่านเข้าร่วมการชุมนุมหรือการรณรงค์ต่าง ๆ					
7	ท่านมีความรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของในกลุ่มหรือชุมชนที่ท่านเป็นสมาชิก					
8	ท่านรู้สึกว่าคุณมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของคนรอบข้างในเรื่องทางการเมือง					
9	ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมมากน้อยเพียงใดจากเครือข่ายของท่าน					
10	ท่านรู้สึกว่าการมีความสัมพันธ์ที่ดีในกลุ่มเพื่อนหรือครอบครัวส่งผลให้ท่านมีความสนใจในประเด็นทางการเมืองมากขึ้น					
อิทธิพลของสื่อ						
1	ท่านเห็นว่าข่าวสารจากสื่อมีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองของท่าน					
2	ท่านรู้สึกว่าการรับรู้ข่าวสารจากสื่อช่วยเพิ่มความตระหนักเกี่ยวกับประเด็นทางสังคมในชีวิตประจำวันของท่าน					
3	ท่านคิดว่าสื่อสังคมมีบทบาทในการกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง					
4	ท่านเชื่อว่าข่าวสารที่น่าเสนอในสื่อมีอิทธิพลต่อทัศนคติของท่านต่อปัญหาสังคม					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
อิทธิพลของสื่อ (ต่อ)						
5	ท่านเห็นว่าการนำเสนอข่าวสารในสื่อช่วยให้ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองได้ดี					
6	ท่านคิดว่าเนื้อหาที่มีการนำเสนอในสื่อช่วยให้ท่านตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในประชาธิปไตย					
7	ท่านรู้สึกวาสื่อช่วยสร้างการสนทนาเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองในชุมชนของท่านได้ดี					
8	ท่านเห็นว่าการหลากหลายของข้อมูลที่สื่อเสนอ มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของท่าน					
9	ท่านเชื่อว่าการมีส่วนร่วมของสื่อในกิจกรรมทางการเมืองมีส่วนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม					
10	ท่านรู้สึกว่าการเข้าถึงข่าวสารจากสื่อสังคมช่วยให้ท่านมีโอกาสแสดงความคิดเห็นทางการเมืองได้มากขึ้น					
ค่านิยมและความเชื่อ						
1	ท่านเห็นว่าการความยุติธรรมเป็นค่านิยมที่สำคัญในการตัดสินใจของท่านในชีวิตประจำวัน					
2	ท่านเชื่อว่าการเคารพสิทธิของผู้อื่นมีผลต่อพฤติกรรมของท่านในสังคม					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ค่านิยมและความเชื่อ (ต่อ)						
3	ท่านมองว่าค่านิยมเรื่องความเสมอภาคส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของท่าน					
4	ท่านเชื่อว่าความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นปัจจัยสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง					
5	ท่านเห็นว่าคุณค่าความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคมส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองของท่าน					
6	ท่านเชื่อว่าค่านิยมส่วนบุคคลของท่านมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม					
7	ท่านคิดว่าการมีค่านิยมที่มุ่งเน้นการพัฒนาสังคมส่งผลต่อการตัดสินใจของท่านในการมีส่วนร่วมทางการเมือง					
8	ท่านเห็นว่าคุณค่าที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงสังคมมีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมของท่านในการเมืองท้องถิ่น					
9	ท่านเชื่อว่าคุณค่าความเชื่อเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนช่วยกระตุ้นให้ท่านเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมมากขึ้น					
10	ท่านเห็นว่าคุณค่าเกี่ยวกับความร่วมมือในสังคมมีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมในโครงการหรือกิจกรรมของชุมชน					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง						
สื่อบุคคล						
1	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน					
2	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
3	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
4	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากการสนทนาทางการเมืองจากผู้คนใกล้ชิด เพื่อน ครอบครัว					
5	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากนักการเมืองท้องถิ่น/สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
6	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากเจ้าหน้าที่รัฐ					
7	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากการสนทนากับประชาชนผู้เกี่ยวข้อง					
8	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากสมาชิกหรือผู้แทนของพรรคการเมือง					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง (ต่อ)						
สื่อมวลชน						
9	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากวิทยุ					
10	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากโทรทัศน์					
11	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากสื่อสิ่งพิมพ์					
12	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากช่องทางอินเทอร์เน็ต เช่น เฟซบุ๊ก/ไลน์/ยูทูบ/ทวิตเตอร์/ไอจี					
13	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากการจัดนิทรรศการทางการเมือง					
14	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางการเมือง					
15	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากบทความวิจารณ์หรือวิเคราะห์การเมือง					
16	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากสื่อเฉพาะกิจอื่น ๆ					

**ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง
สกลนคร จังหวัดสกลนคร**

คำชี้แจง ท่านมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด โดยให้ท่าน
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งกำหนดระดับ
การมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนี้

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อยที่สุด

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มาก ที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปาน กลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อย ที่สุด)
การเลือกตั้ง						
1	ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร					
2	ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การ บริหารส่วนจังหวัด					
3	ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล/ องค์การบริหารส่วนตำบล					
4	ท่านเป็นอาสาสมัครต่าง ๆ ในการเลือกตั้ง					
5	ท่านติดตามผลการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น					
6	ท่านชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเมื่อเกิด การเลือกตั้งขึ้น					
7	ท่านเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับ การเลือกตั้งแก่ผู้อื่น					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
การรณรงค์หาเสียง						
1	ท่านเข้าร่วมเดินรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง					
2	ท่านมีส่วนร่วมรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น					
3	ท่านเข้าร่วมกับผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมืองเพื่อประชาสัมพันธ์ตัวบุคคลหรือนโยบายด้วยการเดินรณรงค์หาเสียง					
4	ท่านเข้าร่วมเป็นผู้ช่วยเหลือ ผู้สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น หรือพรรคการเมือง					
5	ท่านรวมเป็นผู้ช่วยเหลือ ผู้สนับสนุนเงินแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมือง					
6	ท่านรวมเป็นหัวคะแนน ผู้ช่วยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมือง					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง						
1	ท่านเสนอตัวเข้าสมัครการเลือกตั้งหรือเป็นฐานคะแนนเสียง					
2	ท่านสมัครเป็นสมาชิกหรือมีส่วนร่วมในการจัดตั้งพรรคการเมือง/กลุ่มการเมืองในช่วงระหว่างที่มีการเลือกตั้งทั้งในระดับประเทศหรือระดับท้องถิ่น					
3	ท่านเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองต่าง ๆ เช่น กลุ่มพันธมิตร, กลุ่ม กปปส, หรือ กลุ่ม นปช. ในช่วงที่มีเหตุการณ์ทางการเมือง					
4	ท่านสมัครเป็นตัวแทนกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อเข้ารับสมัครการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น					
5	ท่านเข้าไปมีส่วนในการจัดกิจกรรมของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง					

ประเด็น/ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
การชุมนุมทางการเมือง						
1	ท่านเข้าร่วมชุมนุมเพื่อฟังการปราศรัยของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อคัดค้านการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ นักการเมืองหรือผู้บริหารประเทศ					
2	ท่านเข้าร่วมชุมนุมเพื่อเห็นด้วยหรือคัดค้านไม่เห็นด้วยต่อการดำเนินนโยบาย การปฏิบัติตามนโยบายของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ นักการเมืองทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่นหรือผู้บริหารระดับประเทศ					
3	ท่านเข้าร่วมการลงชื่อ ร่วมชุมนุมหรือเดินขบวนเพื่อประท้วงหรือต่อต้านการดำเนินงานของภาครัฐที่ท่านไม่เห็นด้วย					
4	ท่านเข้าร่วมชุมนุมเพื่อฟังการปราศรัยของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ นักการเมืองหรือผู้บริหารประเทศ					
5	ท่านเข้าร่วมการลงชื่อ ร่วมชุมนุมหรือเดินขบวนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐที่ท่านเห็นด้วย					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร อย่างไรบ้าง โปรดระบุ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

ภาคผนวก ง
ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ปัจจัยส่วนบุคคล	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
1	เพศ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	อายุ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	ระดับการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	อาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
5	รายได้ต่อเดือน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
6	ตำบลที่อาศัยอยู่	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ความไว้วางใจในรัฐบาล									
1	ท่านเชื่อว่ารัฐบาลสามารถจัดการปัญหาสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	ท่านรู้สึกว่รัฐบาลมีความโปร่งใสในการดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	ท่านเชื่อว่ารัฐบาลมีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจที่ส่งผลต่อประชาชน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	ท่านรู้สึกว่รัฐบาลรับฟังเสียงของประชาชนในการตัดสินใจต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
5	ท่านมีความมั่นใจว่รัฐบาลจะทำงานเพื่อประโยชน์ของประชาชนทั้งหมด	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
6	ท่านเชื่อว่ารัฐบาลมีมาตรการที่ดีในการป้องกันการทุจริต	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม ทางการเมือง	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ความไว้วางใจในรัฐบาล (ต่อ)									
7	ท่านรู้สึกว่รัฐบาลมีการสื่อสารที่ชัดเจนและเข้าใจได้กับประชาชน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
8	ท่านรู้สึกว่รัฐบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
9	ท่านมีความมั่นใจว่รัฐบาลจะดำเนินการตามคำมั่นสัญญาที่ได้ให้ไว้	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
10	ท่านเชื่อว่ารัฐบาลส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างจริงจัง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
ความสัมพันธ์ทางสังคม									
1	ท่านมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อนของท่าน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	ท่านมักจะติดต่อสื่อสารกับสมาชิกในครอบครัวของท่านบ่อย ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ทางสังคมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของท่าน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	ท่านรู้สึกว่ท่านได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนหรือครอบครัวในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
5	ท่านมักจะแบ่งปันความคิดเห็นหรือข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองกับเพื่อนหรือครอบครัว	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
6	ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ทางสังคมช่วยกระตุ้นให้ท่านเข้าร่วมการประชุมหรือการรณรงค์ต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม ทางการเมือง	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ความสัมพันธ์ทางสังคม (ต่อ)									
7	ท่านมีความรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของในกลุ่มหรือชุมชนที่ท่านเป็นสมาชิก	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
8	ท่านรู้สึกว่าการมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของคนรอบข้างในเรื่องทางการเมือง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
9	ท่านคิดว่าท่านมีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมมากขึ้นเพียงใดจากเครือข่ายของท่าน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
10	ท่านรู้สึกว่าการมีความสัมพันธ์ที่ดีในกลุ่มเพื่อนหรือครอบครัวส่งผลให้ท่านมีความสนใจในประเด็นทางการเมืองมากขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
อิทธิพลของสื่อ									
1	ท่านเห็นว่าข่าวสารจากสื่อมีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองของท่าน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	ท่านรู้สึกว่าการรับรู้ข่าวสารจากสื่อช่วยเพิ่มความตระหนักเกี่ยวกับประเด็นทางสังคมในชีวิตประจำวันของท่าน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	ท่านคิดว่าสื่อสังคมมีบทบาทในการกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	ท่านเชื่อว่าข่าวสารที่นำเสนอในสื่อมีอิทธิพลต่อทัศนคติของท่านต่อปัญหาสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
5	ท่านเห็นว่าการนำเสนอข่าวสารในสื่อช่วยให้ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองได้ดี	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม ทางการเมือง	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
อิทธิพลของสื่อ (ต่อ)									
6	ท่านคิดว่าเนื้อหาที่มีการนำเสนอในสื่อช่วยให้ท่านตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในประชาธิปไตย	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
7	ท่านรู้สึกวาสื่อช่วยสร้างการสนทนาเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองในชุมชนของท่านได้ดี	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
8	ท่านเห็นวาคความหลากหลายของข้อมูลที่สื่อเสนอ มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของท่าน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
9	ท่านเชื่อว่าการมีส่วนร่วมของสื่อในกิจกรรมทางการเมืองมีส่วนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
10	ท่านรู้สึกว่าการเข้าถึงข่าวสารจากสื่อสังคมช่วยให้ท่านมีโอกาสแสดงความคิดเห็นทางการเมืองได้มากขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
ค่านิยมและความเชื่อ									
1	ท่านเห็นวาคความยุติธรรมเป็นค่านิยมที่สำคัญในการตัดสินใจของท่านในชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	ท่านเชื่อว่าการเคารพสิทธิของผู้อื่นมีผลต่อพฤติกรรมของท่านในสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	ท่านมองวาค่านิยมเรื่องความเสมอภาคส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของท่าน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	ท่านเชื่อวาคความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นปัจจัยสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม ทางการเมือง	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ค่านิยมและความเชื่อ (ต่อ)									
5	ท่านเห็นว่าคุณเข้าใจในความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลในสังคมส่งผลต่อการ ตัดสินใจทางการเมืองของท่าน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
6	ท่านเชื่อว่าคุณมีส่วนร่วมบุคคลของท่านมี อิทธิพลต่อพฤติกรรมในการเข้าร่วม กิจกรรมทางสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
7	ท่านคิดว่าการมีค่านิยมที่มุ่งเน้นการพัฒนา สังคมส่งผลดีต่อการตัดสินใจของท่านใน การมีส่วนร่วมทางการเมือง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
8	ท่านเห็นว่าคุณมีค่านิยมที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลง สังคมมีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมของ ท่านในการเมืองท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
9	ท่านเชื่อว่าคุณเชื่อเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ช่วยกระตุ้นให้ท่านเข้าร่วมกิจกรรมทาง สังคมมากขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
10	ท่านเห็นว่าคุณมีค่านิยมเกี่ยวกับความร่วมมือใน สังคมมีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมใน โครงการหรือกิจกรรมของชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง									
สื่อบุคคล									
1	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม ทางการเมือง	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง (ต่อ)									
สื่อบุคคล (ต่อ)									
3	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากการสนทนาทางการเมืองจากผู้คน ใกล้ชิด เพื่อน ครอบครัว	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
5	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากนักการเมืองท้องถิ่น/สมาชิกองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
6	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากเจ้าหน้าที่รัฐ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
7	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากการสนทนากับประชาชนผู้เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
8	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากสมาชิกหรือผู้แทนของพรรคการเมือง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
สื่อมวลชน									
9	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากวิทยุ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
10	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากโทรทัศน์	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
11	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากสื่อสิ่งพิมพ์	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
12	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากช่องทางอินเทอร์เน็ต เช่น เฟซบุ๊ก/ไลน์/ ยูทูป/ทวิตเตอร์/ไอจี	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ปัจจัยที่ส่งผลการมีส่วนร่วม ทางการเมือง	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง (ต่อ)									
สื่อมวลชน (ต่อ)									
13	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากการจัดนิทรรศการทางการเมือง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
14	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางการเมือง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
15	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากบทความวิจารณ์หรือวิเคราะห์การเมือง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
16	ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง จากสื่อเฉพาะกิจอื่น ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง

สกลนคร จังหวัดสกลนคร

ข้อ	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การเลือกตั้ง									
1	ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	ท่านเป็นอาสาสมัครต่าง ๆ ในการเลือกตั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
5	ท่านติดตามผลการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การเลือกตั้ง (ต่อ)									
6	ทนายชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเมื่อเกิดการเลือกตั้งขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
7	ทนายเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งแก่ผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
การรณรงค์หาเสียง									
1	ทนายเข้าร่วมเดินรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	ทนายมีส่วนร่วมรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	ทนายเข้าร่วมกับผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมืองเพื่อประชาสัมพันธ์ตัวบุคคลหรือนโยบายด้วยการเดินรณรงค์หาเสียง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	ทนายเข้าร่วมเป็นผู้ช่วยเหลือ ผู้สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น หรือพรรคการเมือง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
5	ทนายรวมเป็นผู้ช่วยเหลือ ผู้สนับสนุนเงินแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมือง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
6	ทนายรวมเป็นหัวคะแนน ผู้ช่วยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นหรือพรรคการเมือง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง									
1	ท่านเสนอตัวเข้าสมัครการเลือกตั้งหรือเป็นฐานคะแนนเสียง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	ท่านสมัครเป็นสมาชิกหรือมีส่วนร่วมในการจัดตั้งพรรคการเมือง/กลุ่มการเมืองในช่วงระหว่างที่มีการเลือกตั้งทั้งในระดับประเทศหรือระดับท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	ท่านเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองต่าง ๆ เช่น กลุ่มพันธมิตร, กลุ่ม กปปส, หรือ กลุ่ม นปช. ในช่วงที่มีเหตุการณ์ทางการเมือง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	ท่านสมัครเป็นตัวแทนกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อเข้ารับสมัครการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
5	ท่านเข้าไปมีส่วนในการจัดกิจกรรมของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
การชุมนุมทางการเมือง									
1	ท่านเข้าร่วมชุมนุมเพื่อฟังการปราศรัยของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อคัดค้านการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ นักการเมืองหรือผู้บริหารประเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	ท่านเข้าร่วมชุมนุมเพื่อเห็นด้วยหรือคัดค้านไม่เห็นด้วยต่อการดำเนินนโยบาย การปฏิบัติตามนโยบายของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ นักการเมืองทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่นหรือผู้บริหารระดับประเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การประชุมทางการเมือง (ต่อ)									
3	ท่านเข้าร่วมการลงชื่อ รวมชุมนุมหรือเดินขบวนเพื่อประท้วงหรือต่อต้านการดำเนินงานของภาครัฐที่ท่านไม่เห็นด้วย	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	ท่านเข้าร่วมชุมนุมเพื่อฟังการปราศรัยของกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองเพื่อสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐนัการเมืองหรือผู้บริหารประเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
5	ท่านเข้าร่วมการลงชื่อ รวมชุมนุมหรือเดินขบวนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐที่ท่านเห็นด้วย	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

แบบสอบถาม		ค่าความเชื่อมั่น	ค่าอำนาจ จำแนก	แปลผล
1.	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	.899	.397-.912	ใช้ได้
	1.1 ความไว้วางใจในรัฐบาล	.854	.411-.895	ใช้ได้
	1.2 ความสัมพันธ์ทางสังคม	.856	.498-.912	ใช้ได้
	1.3 อิทธิพลของสื่อ	.813	.397-.756	ใช้ได้
	1.4 ค่านิยมและความเชื่อ	.816	.456-.877	ใช้ได้
	1.5 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	.785	.397-.548	ใช้ได้
2.	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร	.877	.388-.903	ใช้ได้
	2.1 การเลือกตั้ง	.786	.389-.864	ใช้ได้
	2.2 การรณรงค์หาเสียง	.816	.445-.884	ใช้ได้
	2.3 การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง	.819	.413-.756	ใช้ได้
	2.4 การชุมนุมทางการเมือง	.755	.388-.759	ใช้ได้
ภาพรวมทั้งหมด		.899	.379-.912	ใช้ได้

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ไอรดา พิมพ์
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2543
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 12 หมู่ 2 ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โทร 0623820948
ตำแหน่งปัจจุบัน	จ้างเหมาบริการ (ช่วยงานพัสดุสำนักปลัด)
สถานที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 47000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ 2561	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสกลนครพัฒนศึกษา ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2565	ปริญญาตรีบัญชี สาขาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2565 ถึงปัจจุบัน	จ้างเหมาบริการ (ช่วยงานพัสดุสำนักปลัด) องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร